

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 34 / Hejmar 408 / Kanûn 2015

MUTLAKA KAZANACAĞIZ

“2016 yılını büyük direniş, savaş ve zafer yılı olarak ilan ediyoruz. 2016 yılı Kürdistan’ın özgürlük yılı olacaktır. 2016 yılı Önder Apo’nun özgür yaşar ve çalışır koşullara ulaşma yılı olacaktır. Hedefimiz budur ve iddiamız da bu temeldedir. Dört parça Kürdistan’da Apocu çizgide ve şehitlerimizin izinde bu hedefi mutlaka başaracağımıza inanıyoruz ve hiç kimse de bizi bu hedefleri başarmaktan alı koyamayacaktır.”

Ayaklanma taktiği üzerine tezler ve görevlerimiz-I

Önder Abdullah Öcalan değerlendiriyor

Ayaklanma süreçleri, günün yirmi dört saati taktik deha isteyen süreçlerdir. Bazen bırakalım günlük taktik geliştirmeyi, aylarca bir kısır döngü içinden kurtulamama çok yaygınca yaşanan bir durumdur. Bu konuda ayaklanmanın öncü düzeyi kendini güçlü bir şekilde yetkinleştiremezse, gerillada olduğu gibi zorlukların ve dolayısıyla kayıpların daha fazla olacağı açıktır. Çünkü ayaklanma düşmanın daha

fazla kontrolünde olan, şehir yanı ağır basan ve bunlardan ötürü istediği kadar darbe vurabileceği bir mücadele aracıdır. Fakat öncünün mahareti bunu önleyebilir. Gerek düşman hedeflerini ele geçirme ve gerekse de gizli yer altı çalışmaları ve gerilla bağlantısıyla kayıplar asgariye inebilir. Kendiliğinden gelişen ayaklanma, en çok yenilgiye uğrayacak ayaklanmadır.

> 12-16

2015 yılında vahşi egemen erkeğin sahte cenneti kadın direnişi ve özgürlük mücadelesiyle yerle bir oldu

Dilzar Dilok

2015 yılı kadın konfederal sisteminin büyük oranda kendini kurumsaştırdığı bir yıl oldu. Aynı zamanda tüm Kürdistan parçaları kadar birçok dünya ülkesindeki kadınlara da ilham verdiği bir yıl oldu. Demokratik konfederal yapılanmanın geliştirilmesine yönelik çalışmalara kadınların tüm Kürdistan parçalarında büyük bir seferberlik ruhuyla katılması, konfederal sistemin kadın gerçeğiyle ne kadar uyumlu olduğunu, kadının demokratik, özgürlükçü ve komünal ru-

huna, kimliğine göre bir sistem olduğunu gösterdi. Kadın özgürlük hareketinin demokratik inşanın temel bir gücü olarak kendini ele alması ve tüm boyutlarda sistem inşasını hedeflemesi temel sorumluluklarındandır. Bu konuda önemli bir düzey yaratılmış olsa da hedeflediğimiz düzeye ulaştığımızı söyleyebilmemiz için tüm parçalarda güçlü temsilcileri oluşturmamız ve büyük devrimsel sonuçlar almamız gerekmektedir.

> 17-19

Kürdistan’da soykırım ve buna karşı direniş mücadelesi

Önder Apo, Kürdistan toplumu tahlil ederken; “*kültürel soykırım kısırcasına olan bir halk*” olarak tanımlamaktadır. Bu tanımlama ile Kürdistan toplumunun hala soykırım tehdidi altında olduğunu belirtmiştir. O nedenledir ki, Kürdistan’da demokratik özerk yönetimler ilan edilip özyönetim direnişleri gelişiyor olsa da, böyle bir tehlikenin ortadan kalktığını söylemek mümkün değildir. Önder Apo,

Kürdistan toplumunun kültürel soykırım kısırcasına olduğu yönünde bir tespitte bulunurken, bundan kurtuluşun yolunu da göstermektedir. Bunu da “*Demokratik Ulus Çözümü*” olarak formüle etmektedir. İşte fiziki ve kültürel soykırımı durduracak ve yenilgiye uğratan olan da Önder Apo’nun belirlediği gibi Demokratik Ulus Çözümü’yle olanaklı hale gelecektir.

> 20-22

Devrimi geciktiren kadrosal sorunlarımızı aşmak için 24 saat ideolojik-örgütsel mücadele yürütülmelidir

Duran Kalkan

Kadro ve militan için Önderlik savunmalarının tamamı emir ve talimattır. Gerisi onu anlayıp uygulamaktır. Her kadro bir emir gücü gibi Partinin her şeyini temsil eden bir güç olarak hareket etmelidir. Böyle olunursa işte o zaman PKK başlangıçtaki gibi olur ve değil devrimci gelişme sağlayamaz, en zor ortamlarda bile tarihin en büyük devrimci gelişmesini yaratan bir güç ko-

numunda olur. Haki Karer gerçeği ve çalışma tarzı, katılımı böyleydi. Önderlik, Haki arkadaşın olduğu yerde yaptığı işten hiçbir endişe duymazdı. Çünkü şuna emindi: “*Ne yapılabilecekse orada Haki zaten onu yapar. Biz bir araya gelip bir birimize baktık mı ne demek istediğimizi anladık, konuşmaya gerek kalmazdı.*”

> 10-11

Önder Apo’nun özgürlüğü için herkes görev başına!

Muzaffer Ayata

Türkiye Cumhuriyeti; Dêrsim, Agirî, Şêx Sait katliamlarının hesabını vererek tarihle yüzleşmedi. Tarihle yüzleşmeden, katliamların hesabını vermeden, bu hesap sorulmadan bu politikalar devam eder. Zaten güncel olarak devam ettirildiği de görülebiliyor. Ama Kürtler eski Kürtler değildir. Örgütleniyorlar, Kürdistan’ın her tarafında direniyorlar, direnecekler. Bu katiller-

den, bu ırkçı artıklardan mutlaka hesap soracaklar. Önderliğe yönelik tecrit sisteminin ne olduğunu onlara bu halk gösterecek. Kürtler insanlığından, haklarından, hukuklarından vazgeçmez. Ne Önderliklerinden vazgeçer ne de Önderleri, sizin üzerinde basit hesap yapacağınız bir insan durumundadır.

> 8-9

Mutlaka kazanacağız

Duran Kalkan - 2015 yılı değerlendirmesi

“2015 yılındaki gelişmelerin de gösterdiği gibi 2016 yılı da tümüyle böyle bir direniş ile geçecektir. AKP'nin de TC'nin de bu direniş karşısında uzun süre dayanma gücü yoktur. Bu saldırıları kıran bir sonucu belli ölçüde aldık. Bunu biraz daha ilerletirsek süreç değişecektir. Bu anlamda Bakur'da 2016 çok açık ki, demokratik özyönetim direniş yılı olacaktır. Böyle bir direniş kahramanca geliştirme ve zafere götürme yılı olacaktır.”

Özgürlük Mücadelesi tarihimizde çok önemli yeri olan bir mücadele yılının sonuna geliyoruz. Geride bıraktığımız 2015 yılını büyük bir direniş ve kazanım yılı olarak tanımlamak hatalı olmayacaktır. Bu yıl, Kürtler açısından, Kürt Özgürlük Hareketi açısından böyle bir direniş ve kazanımı ifade etmektedir. Yıl sonuna yaklaşmış bugünlerde, yıl boyu süren mücadeleler, savaşlar, direnişler hızından bir şey kaybetmeden sürmektedir. Basına yansıdığı kadarıyla Suriye'deki savaşı durdurmak üzere bazı çabalar gözükse de böyle bir şeyin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği, gerçekleşirse nasıl bir sonuç ortaya çıkaracağı henüz belli değildir. Diğer alanlardaki gerginlik, çatışmalı durum ise sürmektedir. Zaten Suriye'deki gerginlik ve çatışmada herhangi bir duraksama ya da zayıflama mevcut haliyle söz konusu değildir.

Bu nedenle 2015 yılı 2016 yılına da çok büyük bir gerginliği ve çatışmalı ortamı devretmektedir. Bu bakımdan da 2016 için de daha şimdiden ciddi gerginlikler, çelişki ve çatışmalar, hatta savaşlar yılı olacağı ifade edilebilir. Tabii bizim açımızdan ise iyi mücadele edersek bu yılı çok daha büyük bir direniş ve devrim yılı haline getirebiliriz. Bakur'daki Demokratik Özyönetim direnişini ciddi ve kalıcı başarılı bir zafere taşıyabiliriz. Rojava'da kazanılan sonuçları Demokratik Suriye Devrimi'ne çok daha fazla dönüştürebiliriz. En azından Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu'nu geliştirmede ciddi mesafeler kat edebiliriz. Başûr'da çelişkili, gergin, iç çatışmalı, çözümsüz durumu Kürt demokrasisini daha da geliştirme, derinleştirme ve Kürt siyasetini böyle bir demokratik yapıda birleştirme temelinde aşabiliriz. Öyle ki, tıpkı Rojava Kürdistan'ın Kuzey Suriye'de oynamakta olduğu ve daha fazla oynayabileceği rol gibi Başûr'da Kur-

distan da Bağdat'ın kuzeyinde benzer bir rolü, demokratik devrim ve birlik rolünü oynayabilir. Bu düzeyde yeni bir gelişmeye dönüştürülebilir. Her ne kadar önünde ciddi engeller bulunsa, dar-milliyetçi etnik yaklaşımlar tehdit oluştursa, yine DAİŞ faşizminin çok önemli bir gücü burada bulunsa da, eğer doğru bir demokratik anlayış geliştirilebilir, sorunların demokratik çözümlü etkili bir biçimde gündemleştirilebilirse bütün bu engeller aşılabılır.

2016 yılı büyük bir mücadele yılı olacaktır

Rohhilat Kürdistan ise, geçmişte önemli direnişlere, isyanlara, bu temeldeki gelişmelere sahne olan bir alan olarak bugün de çok güçlü bir demokratik devrim potansiyelini bağrında taşımaktadır. Kuşkusuz geçmiş direnişler oldu, tümünden bakir bir alan olarak nitelenemez ama mevcut haliyle Kürdistan ve İran devriminde, dolayısıyla Ortadoğu'daki demokratik gelişmelerde çok ciddi roller oynayacak bir alan olma özelliği taşımaktadır. Böyle güçlü bir demokrasi potansiyeline sahiptir. Toplumsallığı, tarihsel gelişim gücünü önemli ölçüde korumaktadır. Son süreçte de belli bir bilinç ve örgütlülük oluşmuştur. Kürdistan'ın diğer parçalarındaki gelişmeler bu parçadaki Kürt halkını ciddi biçimde bilinçlendirdi, kısmi bir örgütlülük düzeyine de getirdi. Erkenden ve hazırlıksız bir çatışma içine toplumu sokmamış olmak da potansiyeli diri ve canlı tuttu. Şu an hem Rojava ve İran'da devrimci rol oynayabilecek, hem de Kürdistan'ın diğer parçalarındaki özgürlük hareketlerinin başarısına, sonuç almasına önemli katkılar sunacak bir büyük demokratik toplum potansiyelini bağrında taşımaktadır. Bunlar kısmi düzeyde Bakur'da, Rojava'da, hatta Başûr'daki mücadelelerde rol oynadı, katılım gösterip katkı sundu.

2016'ya doğru giderken genel siyasi ve askeri tablo böyledir. Bütün bunların rahat ve kendiliğinden olacağını da düşünmemek gerekir. 2016 yılının büyük bir mücadele yılı olacağı, çok karmaşık, derinlikli bir savaş ve çatışma yılı olacağı şimdiden çok açık ve net biçimde gözükmektedir. Bu karmaşık ortamı doğru analiz edebilenler, çelişki ve çatışmaları önceden doğruya yakın tespit ederek, onların gerçekleşebilir bir çözüm yöntemini bulanlar ve bir de bu temelde çok örgütlü, disiplinli, cesur ve fedekar mücadele yürütenler bu çatışmalı ve karmaşık süreçten başarılarla çıkacaktır. O nedenle 2016 yılının kazanım imkanları büyüktür. Bundan dolayı 2016 yılı rahatlıkla çok büyük başarı ve kazanım yılı olabilir. Ama bu kesinlikle kendiliğinden ve kolay olmayacaktır. Ancak kapsamlı ve derinlikli bakış açısı, keskin öngörü, planlı ve örgütlü hareket, cesur ve fedakâr bir mücadeleyle gerçekleştirilebilir. Kim böyle yaparsa 2016 yılındaki mücadelelerden başarıyla çıkacaktır. Bu noktada da en büyük şans, bütün parçalarıyla, Kürdistan halkının elinde bulunmaktadır. Her parçanın konumu farklı olsa da neredeyse dört parçada birden aktif mücadele eden, savaştan bir devrimci hamle 2016 yılında Kürdistan'ın tamamında birden geliştirilebilir. Böyle bir direniş Kürdistan Özgürlük Devrimi'ni ciddi bir başarıya götürebilir.

Bütün bunlar geçen yıllarda yürütülen mücadelelerin, özellikle de 2014 yılında yaşanmış mücadelelerin 2015'e devrettiği olaylar ve 2015 yılı boyunca, özellikle Rojava ve Bakur'da yaşanan büyük devrimsel hamlelerin ortaya çıkardığı kazanımlara bakarak söylenebilmektedir.

Bu nedenle tamamlamakta olduğumuz yıla dair kısa bir özet yapmak gerekirse; 2015 yılına Kürdistan ve Ortadoğu çok gergin girmiştir. O günlerin duygu ve düşünceleri beynimizde çok taze ve canlıdır. Çünkü 2015 yılına;

Kobanê'de yaşanan bir ölüm kalım savaşıyla girilmiştir. Şengal'de Êzidî Kürtlüğe dayatılan soykırımı belli ölçüde durdurmuş olsak da DAİŞ faşizminin hala Şengal'i ve Êzidî Kürtlüğü ciddi biçimde tehdit ettiği ortamda girilmiştir. Rojava'da ve Başûr'da DAİŞ faşizmine karşı ki, Ortadoğu'da halkların ve insanlığın başına bela edilmiş bir faşist çetecilik olayıdır, neredeyse tekbaşına direnen, mücadele eden, bu faşist saldırıyı durduran ve adım adım geriletmekte olan bir güç konumunda olunmuştur. Böyle olmak, bütün yükü omuzlamak kuşkusuz zorluklar içermekteydi. Büyük fedekarlıklar gerektiriyor, cesaret ve ağır bedeller istiyordu. Bütün bunları göstermek Kürt halkı açısından zorlayıcıydı. Her ne kadar böyle bir öncülük konumu kazanmak, dünya halklarının başına bela olmuş bir faşist çeteye karşı insanlığı, Ortadoğu halklarını savunan bir direnişin öncüsü olmak çok büyük bir onur ve gurur verse de, bunun zorlayıcılığı çok, bedeli ise ağırdı.

Kobanê direniş demokratik güçleri etrafında birleştirdi

Dahası DAİŞ faşizminin destekleyicileri çok görünmese, açıktan kimse sahiplenemese de arkadan destekleyenler, göz yumanlar vardı. Daha açıktan Suudi, Katar ve Türkiye DAİŞ'i destekliyordu. Özellikle Kürdistan'a ve de Rojava Devrimi'ne DAİŞ'in saldırılmasında AKP yönetiminin çok ciddi bir etkisi ve yönlendirmesi olmuştu. Neredeyse AKP hükümeti siyasi geleceğini DAİŞ faşizminin Rojava Devrimi'ni ezmek ve tasfiye etmek amacıyla yönettiği saldırının sonucuna bağlamıştı. Bu temelde de destekliyordu. Tayyip Erdoğan Ekim ayında, "Kobani düştü düşüyor, arkasında sıra Afrin'e gelecek" diyerek Rojava Devrimi'ni ezmek, tasfiye etmek istediğini, DAİŞ faşizminin de 15 Eylül 2014 tarihinde bu temelde saldırıldığını

açıkça itiraf etmiş oluyordu. Buna karşı Kürt toplumunun tepkisi ise çok büyük oldu. Önder Apo tepki gösterdi ve herkesi DAİŞ faşizmine karşı seferberlik düzeyinde direnişe çağırdı. "Nerede bir DAİŞ gücü varsa orada savaş ve direniş olmalı" dedi. AKP hükümetinin ve Tayyip Erdoğan'ın söz ve tutumuna Türkiye demokrasi güçlerinden de önemli bir tepki geldi. Bütün bunlar birleşik büyük bir direnişe dönüştü. 6-7-8 Ekim'de Bakur'da Kürdistan'da, ciddi bir hazırlığı olmasına rağmen, rejimi önemli biçimde sarsıp, korkutan büyük bir direniş sahne oldu. Öyle ki AKP faşizmi ve onun gerisindeki kültürel soykırım rejimi temellerinden sarsıldı. Bu direnişin yankısı Kürdistan'ın diğer parçalarında ve dünyada da duyuldu. Giderek Kobanê direnişini destekleme eğilimleri gelişti. DAİŞ faşizminin yürüttüğü saldırının Ortadoğu açısından içerdiği tehlikeyi gören ve bunu siyasi çıkarına zarar verici bulan güçler giderek daha çok Kobanê'deki özgürlük direnişine ilgi duymaya ve onunla dayanışmaya yöneldi. Birçok demokratik güç, başta Türkiye devrimci-demokratik hareketi olmak üzere doğrudan direniş katılım gösterdi. Dünyanın dört bir yanından gençler Kobanê direnişine katılmak üzere Rojava'ya gelip YPG ve YPJ birliklerinde yer aldı.

Bir de DAİŞ faşizmine karşı bir savaş koalisyonu oluştu. ABD ve Fransa başta olmak üzere bazı devletler DAİŞ faşizmine karşı havadan savaşa katıldı. Karadan da Rojava halkının savunma güçleri olan ve tüm Kürt halkıyla demokratik güçler tarafından desteklenmiş olan YPG-YPJ'nin direniş gelişince, bu ortak mücadele bir tür DAİŞ karşıtı anti-faşist, demokratik koalisyon diyebileceğimiz bir düzeye geldi. YPG-YPJ'nin, Kürdistan'ın diğer parçalarının, Bakur halkının ve demokratik güçlerinin desteğiyle de moral düzeyini yükseltmesi, bu temelde savaşı giderek daha iyi anlayıp bazı önemli taktik, tarz de-

ğişiklikleri yapması sonucunda savaşın seyirinde adım adım değişiklik ortaya çıktı. Bunda kuşkusuz 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nün önemli etkisi oldu. Dünyanın dört bir yanında Rojava Devrimi'ni ve Kürt halk direnişini selamlayan büyük mücadeleler yürütüldü. Bütün bunlar Kobanê savaşında Tayyip Erdoğan'ın beklentilerini adım adım boşa çıkartarak, direnişin başarısı yönünde bir sürecin gelişmesini sağladı.

1 Kasım etkinlikleri ile Kobanê direnişi insanlığa mal oldu

2015'e girilirken durum böyleydi. Tehlike yok olmamıştı, DAİŞ saldırıları azalmamıştı, AKP ve diğer bazı güçlerin DAİŞ'e desteği ve Kobanê direnişini boğma çabalarında bir eksiklik yoktu. Fakat DAİŞ'e karşı da önemli bir direniş, özellikle de Rojava halkı ve YPG-YPJ savaşçılarıyla geliştirilmişti. Bütün bunlar başarı ve zafer umudunu çok daha fazla içeriyordu.

2015 yılına böyle gergin, tehlikeler içeren ama büyük umutları da içerisinde barındıran büyük bir savaşla girildi. Zorluk çoktu, tehlike ve belirsizlikler vardı, ama o zamana kadar Kobanê direnişinin yenilmemiş, ezilmemiş olması, tersine giderek kendini DAİŞ faşizmine saldıranlar düzenleyecek kadar bir etkinliğe kavuşturmuş olması 2015 yılında önemli askeri başarıların Rojava'da kazanılacağı müdesini veriyordu. Sürecin nasıl gelişeceği tam belli değildi. Kobanê'deki savaşta özgürlük güçleri lehine yeni bir başlangıç olmuştu. Ocak ayında Kobanê'de hem çatışmalar yoğunlaştı hem de özgürlükçü güçlerin artan oranda DAİŞ faşizmine saldırıları gelişti. Giderek karış karış, ev ev, sokak sokak sert bir savaşla Kobanê'nin tamamı DAİŞ faşizminden kurtarıldı. 25 Ocak'tan itibaren böyle bir süreç girildi ve Ocak sonunda şehir merkezi tümünden DAİŞ faşizminden kurtarılıp özgürleştirildi. Zaten şehirde taş üstünde taş kalmamıştı. Ama Kobanê'nin şehir olarak DAİŞ'ten alınması, DAİŞ'in ezici darbeler yemesi ve Kobanê'den atılması birçok şeyi değiştirdi. En başta moral düzeyini ve ruh halini değiştirdi. Bütün Kürdistan'da yeni bir zihniyet ve umut devrimi gerçekleşti. Başta Türkiye demokratik güçleri olmak üzere Kürdistan'ın diğer parçalarında çok büyük bir moral düzeyi açığa çıkardı. birçok alanda yeni bir demokratik devrim sürecinin başlatılmasına yol açtı.

Kobanê direnişinin dünya çapında da etkisi büyük oldu. 1 Kasım Dünya Kobanê Günü etkinlikleri temelinde Kobanê direnişi bütün insanlığa mal oldu. Orada sağlanan başarı demokratik insanlığın faşizm karşısındaki başarısı olarak kabul gördü. Her tarafta coşku yarattı. Gerilla direnişine, demokratik direnişe ve onun başarısına dair umutlar yeniden güçlü biçimde yeşerdi. Ve bu süreç Kobanê'nin kırsal alanının kurtarılması, DAİŞ faşizminden dolayı şehirde ve kırsalda yerini yurdunu terk edip Bakur'a ve diğer alanlara geçmek durumunda kalmış Kobanê halkının geriye dönüşünün adım adım başlatılması biçiminde sürdü.

Bu çerçevede baktığımızda, 2015 yılı Rojava yılı oldu, Rojava Özgürlük Devrimi'nin büyük başarı yılı oldu, Rojava direnişinin zafer yılı oldu. Nasıl ki 19 Temmuz 2012'de Rojava'da özgürlük hamlesi oldu ise, 2015 yılında da özgürlük için halk direnişi kazandı. Hem de büyük zaferle kazandı. Kobanê zaferinin yarattığı büyük umuda ve moral etkiye dayanarak güçlü halk desteğine sahip olan Rojava özgürlük

güçleri YPG ve YPJ, Cezîre Kantonu'nda DAİŞ faşizmine dönük operasyonlarını hiç duraksatmadan devam ettirdi. Böylece 2015'in ilk yarısında Rojava Kürdistan etrafında 15 bin kilometre kareyi aşan toprak parçasının DAİŞ'ten kurtarılmasını ifade eden büyük başarılar elde edildi.

Til Hemis ve Til Berak DAİŞ'ten kurtarıldı. Ardından Çiyayê Kezwan kurtarıldı. Öyle bir planlama yokken bile YPG-YPJ güçleri elde ettikleri moral üstünlüğü kullanarak Girê Spî'yi özgürleştirmeye yöneldi. TC'nin seçim vesilesiyle yaşadığı iç yoğunlaşma ortamından da yararlanarak ve DAİŞ'in içine düştüğü panik durumunu doğru kullanarak Haziran ortasına varmadan hızla Girê Spî'yi de özgürleştirip Cezîre ve Kobanê kantonlarını

◆ ◆

“2015 yılı Rojava yılı oldu, Rojava Özgürlük Devrimi'nin büyük başarı yılı oldu, Rojava direnişinin zafer yılı oldu. Nasıl ki 19 Temmuz 2012'de Rojava'da özgürlük hamlesi oldu ise, 2015 yılında da özgürlük için halk direnişi kazandı. Rojava Kürdistan'da 15 bin kilometre kareyi aşan toprak parçasının DAİŞ'ten kurtarılmasını ifade eden büyük başarılar elde edildi.”

◆ ◆

birbirine bağlayıp coğrafik olarak da birleştirildi. Bu zaferle Rojava Kürdistanı haritası ortaya çıkarılmış oldu. Kuşkusuz bunun siyasi ve askeri etkisi daha fazla oldu. Nasıl ki Kobanê direnişinin kazanacağına birçok güç fazla ihtimal vermiyorduysa da, böyle bir gelişmenin olacağına neredeyse hiç ihtimal verilmeyordu. Böyle bir ortamda söz konusu gelişmenin yaşanması bu çevreleri şoke etti. Siyasetini DAİŞ'e bağlayan çevreleri yenilgiye uğrattı. Başta AKP olmak üzere benzer birçok güç DAİŞ'in askeri yenilgisinin yol açtığı ciddi siyasi alt üst oluş ve çöküşü yaşadı. Bu zaferle 19 Temmuz 2012'de başlayan Rojava Özgürlük Devrimi adım adım bir Demokratik Suriye Devrimi haline geliyordu.

Kazanılan bu askeri zaferlerin Kürdistan'ın diğer parçaları üzerindeki siyasi ve moral etkisi çok yüksekti. Yani Kürt toplumunu dünyada başı dik, bütün insanlık tarafından tanınan, özgür insanlığı günümüzün başbelası olan DAİŞ faşizminden kurtaran bir halk haline getirmişti. Bu durum, dünyada Kürt halkının ve Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin tanınmasına katkısı büyük oldu. Kürdistan'ı bölüp parçalayan, Kürdü inkar eden ve imha etmeye çalışan sistemin saldırılarının teşhiri, bu çerçevede de Kobanê ve Rojava direnişinin desteklenmesi temelinde tüm özgürlük mücadelesinin desteklenmesine yol açan önemli gelişmeler ortaya çıkardı.

Bu zaferler Rojava halkının kendine güvenini, kendini yönetme iradesini geliştirdi ve güçlendirdi. Aynı zamanda diğer halklarla birlikte Demokratik Özerklik temelinde yeni demokratik siyasi sistemler kurabilecek düzeye getirdi. Kanton örgütlülüğü adı altında gelişen demokratik yönetim, daha fazla geliştirilip güçlendirilmesi, demokratik ulus inşasının bu temelde güçlendirilmesinin zeminini ortaya çıkardı. Bu temelde

Rojava halkı demokratik komünalizm ilkesi temelinde demokratik ulus inşası, demokratik konfederalizmi geliştirme yönünde arayış ve çaba içerisine girdi. Bir yandan Kobanê'yi yeniden inşa etme ve her türlü saldırıya karşı kendini savunacak şekilde mevzilendirme çalışması içerisine girilirken, diğer yandan ise DAİŞ faşizmi karşısında hamle geliştirmesi ve Demokratik Suriye Devrimi'ni ilerletmesi gerekiyordu.

Şengal ve Hol hamleleri DAİŞ karşıtı direnişi güçlendirdi

Rojava'da uzun süre savaş olmuş ve yıpranma da yaşanmıştı. Bir süre toparlanıp DAİŞ faşizmine karşı mücadeleyi daha etkin yürütülmesinin daha doğru olabileceği düşünüldü. Bu doğrultuda belli bir hazırlık çabası içerisine girilse de görüldü ki, bu boşluk yaratıyor ve bu boşluktan başta AKP faşizmi ve Türk devleti olmak üzere birçok güç faydalanmak istiyor. Bu da esas olarak Rojava direnişi temelinde Suriye'de oluşmuş olan faşizm-demokrasi bloklaşması ve çatışmasını parçalıyor, dağıtıyor, DAİŞ'e karşı oluşan koalisyonu zayıflatıyordu. DAİŞ'i korumaya dönük ya da Suriye'deki mücadeleyi başka eksene sunmaya dönük girişimlere zemin sunuyordu. Bunu önlemek için yeniden DAİŞ'e karşı mücadeleyi örgütleme, yürütme yönünde çabalar gelişti. Zaten Girê Spî zaferi ardından Hasekê çevresi de kurtarılmıştı. Geniş bir hat böylece DAİŞ faşizminden temizlenmiş oldu. Bunu daha da ileri götürmek üzere Hasekê-Şengal arasındaki bölgenin özgürleştirilmesi yönünde bir planlama yapıldı.

Tabii o süreçteki duraksama mücadeleye zarar verdi. Özellikle AKP'nin müdahalesi gelişti ve DAİŞ'e karşı savaş koalisyonunu ciddi biçimde zayıflatı. Bu nedenle koalisyonun yeniden Hasekê-Şengal arasındaki Hol mintkasının özgürleştirilmesi hamlesini başlatması, uzun bir zamana yayıldı. Kasım ayına sarktı ve nitekim Kasım başında böyle bir operasyon başlatılarak yılın sonuna doğru Hasekê-Şengal arası da DAİŞ'ten kurtarılıp özgürleştirildi. Böylece Şengal'in Rojava tarafının tümü DAİŞ faşizminden kurtarılmış oldu. Böyle bir hamlenin doğrudan Şengal üzerinde etkisi oldu. Zaten Şengal üzerinde de belli bir arayış ve yoğunluk vardı. Ama Rojava hamlesi gelişince kaydedince HPG-YJA Star güçleri, 3 Ağustos 2014'te Şengal'e dayatılan soykırımı durdurmak üzere DAİŞ'e müdahalede bulunmuş, soykırımı durdurmuş, Şengal coğrafyasının önemli bir kesimini denetimleri altına almışlardı. Buna dayanarak gerillanın da söz konusu zamanda Şengal'e dönük hızla özgürleştirme hamlesi gelişti.

DAİŞ'e saldıran güçler çeşitliydi. Kendi aralarında bir ittifak ve planlı hareket de yoktu. Hatta karşıtlıklar vardı. Fakat buna rağmen iç çatışma olmadan Şengal'e yüründü ve Şengal merkezi ile bazı çevre alanlar eş zamanlı olarak DAİŞ faşizminden kurtarıldı. Bu hamle ile 2 Ağustos'ta geliştirilen Êzidî katliamına karşı duruş, direniş Şengal'in özgürleştirilmesi düzeyine ulaşmış oldu. Suriye tarafından Hol'un, Irak tarafında ise Şengal'in eş zamanlı özgürleştirilmesi hem DAİŞ'i ciddi biçimde zayıflatı, hem de DAİŞ karşıtı direnişi büyük ölçüde güçlendirdi.

Şengal zaferi 2015 yılının çok önemli bir olayı olarak tarihe geçti. Çünkü Êzidî Kürtlüğe dayatılan soykırım 2014 yılının en tehlikeli olayıydı. İnsanlığı soykırım gibi bir kara lekeyle yüz yüze getirmeyi hedefliyordu. Bu durum bir düzeyde gerçekleşmişti de. DAİŞ saldırıları karşısında alanda sorumlu olan

güçler varlık ve etkinlik gösterememiş, soykırımın gerçekleşmesi için kapıları açmışlardı. Şengal'i durduran 3 Ağustos'tan itibaren HPG ve YJA Star gerillaları oldu. Bunun verdiği güç, cesaret ve etkinlikle 2015 Kasım ortalarına doğru geliştirilen Şengal'i özgürleştirme hamlesinde gerilla çok etkin yer aldı. Böylece 2014'teki soykırım girişiminin intikamı alınmış oldu. Şengal merkez DAİŞ faşistlerinin elinden alındı, Êzidî halkının bu tarihi yurdu tekrar kendisinin özgürce yaşayacağı bir alan haline geldi. Geçen bir yılı aşkın süre boyunca Şengal'i kurtarmak üzere Şengal direniş birlikleri-YBŞ belli bir örgütlülük geliştirmişti. Halk özyönetim oluşturacak, özerk meclis ve yönetim oluşturma konusunda da önemli adımlar atmıştı. Bu, askeri bakımdan da özgürleşmeyle birleşince 2015'in en önemli ve son askeri hamlelerinden biri Şengal'in özgürleştirilmesi oldu.

AKP hükümeti ise 23 Temmuz'da ABD ile yaptığı anlaşmaya dayanarak “DAİŞ'e karşı mücadele ediyorum” diye PKK'ye karşı Bakur'da ve Başur'da ciddi bir siyasi ve askeri saldırı içerisine girdi. ‘DAİŞ'e vuruyorum’, dedi ama PKK'ye vurdu. Böylece Suriye'deki DAİŞ karşıtı koalisyonu belli ölçüde zayıflattı. Giderek kendi öncülüğünde, kendi politikasına dayalı bir Suriye koalisyonu oluşturma çabası içerisine girdi. Bu durum Rojava halkı ve devrimi açısından büyük bir tehdit oluşturduğu gibi, Esad yönetimi ve Rusya'nın Suriye'deki çıkarları açısından da ciddi bir risk ve tehdit ifade ediyordu. Dolayısıyla Rusya, Türkiye'nin bu adımlarını önlemek, bu adımların kendi çıkarlarına zarar ver-

◆ ◆

“Türkiye ise Rus uçağını vururken hesabı, “bize saldırıda bulundu, vurduk” diyerek NATO'nun desteğini almaktı. Bir NATO-Rusya karşıtlığı yaratarak başta ABD olmak üzere Avrupa ve diğer güçlere kendi Suriye politikasını kabul ettirmektir. Yaşanan olay ciddi bir AKP provokasyonuydu. Ancak bu provokasyon tutmadı. Türkiye izleri kapatamadı. Pilotlardan birisi hayatta kaldı ve olanları açıkladı.”

◆ ◆

mesine fırsat vermemek üzere Suriye üzerindeki askeri hareketliliğini daha çok arttırdı. Eylül ayından itibaren Suriye'de Esad karşıtı muhalif güçlere dönük hava saldırıları başlattı. Rusya boşluktan ikinci olarak yararlanan, Suriye'ye müdahalede bulunmaya yönelen güç oldu.

Neredeyse Türkiye ile Rusya savaşın eşliğine geldi

Rusya, Esad yanlısı hareket ederek rejim muhaliflerini vurmaktadır. Türkiye de esas olarak Esad ve Rojava karşıtı El Kaideci faşist çete gruplarını desteklemektedir. Böylece Rojava Devrimi'ne karşı olduğu kadar Esad yönetimine de karşıt ve düşmandır. Türkiye-Rusya gerginliği de bunun sonucunda ortaya çıkmış oldu. Bu gerginlik, Türkiye'nin bir Rus uçağını vurup düşürmesiyle doruğa çıktı. Neredeyse Türkiye ile Rusya savaşın eşliğine geldi. Rusya karşı hamle olarak, bir yandan doğu Akdeniz ve Suriye'deki askeri

gücünü arttırdı. Buna dayanarak özellikle de Türkiye'nin destek verdiği Esad karşıtı El Nusra, Ahrar El Şam ve DAİŞ gibi çete gruplarına dönük hava saldırılarını yoğunlaştırdı. Bu hava saldırılarıyla daha çok ekonomik kaynaklarını, petrol yataklarını vurdu. Aynı zamanda Türkiye'ye karşı ekonomik ambargo uyguladı. DAİŞ petrolünü satın almasından DAİŞ'e askeri destek verilmesine kadar, Türkiye'nin DAİŞ ile olan ilişkisine dair açıklamalar yaptı. Bu, Türkiye'yi ciddi şekilde zora soktu.

Rus uçağının düşürülmesi ciddi bir AKP provokasyonuydu

Türkiye ise Rus uçağını vururken hesabı, “bize saldırıda bulundu, vurduk” diyerek NATO'nun desteğini almaktı. Bir NATO-Rusya karşıtlığı yaratarak başta ABD olmak üzere Avrupa ve diğer güçlerine kendi Suriye politikasını kabul ettirmektir. Yaşanan olay ciddi bir AKP provokasyonuydu. Ancak bu provokasyon tutmadı. Türkiye izleri kapatamadı. Pilotlardan birisi hayatta kaldı ve olanları açıkladı. Türkiye'nin verdiği bilgilerin doğru olmadığını kamuoyuna duyurdu. Uçak zaten Suriye tarafına düşmüştü. Dolayısıyla Türkiye'nin komposu tutmadı. ABD ve NATO Türkiye'ye açıktan destek vermedi. Bunun sonucunda Türkiye ve müttefikleri ciddi bir zorlanma yaşadı. Bu zorlanmaya karşı Suriye'de hamle geliştiremeyince yeni hamle olarak Musul yakınlarına, Başika'ya asker sevk etti. Son günlerde bu uygulama tartışılmaktadır. Türkiye bunun rutin bir uygulama olduğunu, sadece güçleri biraz arttırdığını söylemektedir. Irak yönetimi ise bilgilerinin olmadığını belirtmektedir. KDP, Türkiye'nin askeri eğitim yaptığını, bazı Arap güçlerini eğittiğini ifade etmektedir. Türkiye pêşmerge eğittiğini söylemektedir.

Fakat eskiden Irak yönetimiyle yapılmış bir anlaşma bulunmaktadır. Bu çerçevede ABD'nin de bilgisi dahilinde bazı Arap çevrelerin eğitilmesi için bir kamp oluşturulmuştur. ‘Eğit-Donat Projesi’ne benzer bir projenin bu alanda da uygulandığı söylenmektedir. Suriye'de ciddi bir gerginlik olup, Rusya'nın müdahaleleri karşısında zayıf düşünce, Türkiye konumunu güçlendirmek üzere bu ilişki ve anlaşmalara dayanarak Kuzey Irak'ta etkinliğini güçlendirmek için gerektiğinde savaş gerebilecek kadar nicel ve nitel bir askeri gücü bu alana sevk etmiştir. Özellikle Suudi Arabistan ve Katar ile yaptığı görüşmeler ve ortak karar doğrultusunda bu girişimi gerçekleştirmiştir.

Türk ordusunun Musul yakınlarına büyük bir güçle müdahalede bulunması önemli bazı gerçekleri de açığa çıkarmıştır. Nedir bu gerçekler? Küresel ulus üstü sermaye ile Ortadoğu'nun ulus-devlet statükoculuğu arasında süren bir savaş vardır. Buna 3. Dünya Savaşı denilmektedir. İşte Suriye'de son dönemde bir Rusya-Türkiye gerginliği ve çatışması ortaya çıkmıştır. Türkiye'nin Başika'ya asker sevkiyatı ile açığa çıkmıştır ki, bütün bunların arkasında bölgesel güçlerin bir mezhep ilişkisi ve çatışması yaratma amacı bulunmaktadır. Derinden mezhep gerginliği ortaya çıkartılmak istenmektedir. İran-İrak-Suriye'nin ifade ettiği, Hizbullah tarafından aktif desteklenen Şii blokuna karşı, Suudi-Katar-Türkiye'nin KDP'yi de kullanmaya çalışarak ve DAİŞ'le de işbirliği içinde bir Sünni bloku şekillendirmektedir. Bu blok Suriye'de Rusya müdahalesiyle zayıflayınca, o zayıflığı tersine çevirmek, kendisini bir başka alanda güçlendirmek üzere Türkiye'nin Musul yakınlarına asker çıkarma ham-

lesini yapmıştır. Böylece Suriye'de Rusya müdahalesiyle Şiilerin biraz güçlerini arttırmalarına karşı Sünni blok da mevcut müdahaleyle Irak'taki Şii etkinliğini zayıflatarak, Sünni bloğun güçlenmesini sağlamak istemektedir.

İran ve Türkiye bölgede gericiği temsil ediyor

İran ve Türkiye kendi aralarındaki çelişkiyi bir mezhep çelişki ve çatışmasına dönüştürmek istemektedir. Bu iki devlet bölgenin hegemonik güçleri olduğu gibi bölgede ulus-devlet statü-koculuğunun da temsilcisidir. Yine Kürdistan'ı bölüp parçalayan ve egemenlik altında tutan en temel inkar ve imha güçleridir. Dolayısıyla Türkiye ve İran'da temsili bulan bir Ortadoğu gericiği vardır. Mevcut Türkiye ve İran ulus-devlet sistemlerinde temsil edilen bir gericiğdir. Bu gericiğ, Ortadoğu'daki her türlü özgürlükçü demokratik gelişmeyi ezebilmek için, özellikle de bu tür gelişmelere temel teşkil eden Kürdistan'ı, herhangi bir parçasındaki özgürlükçü gelişmeyi ezebilmek için tüm gücüyle ve el birliği halinde çalışmaktadır. Birbirleri arasında yeri geldiğinde ittifak yapmakta, yeri geldiğinde ise savaşmaktadırlar.

giniği ortaya çıkarırken de temel amacı DAİŞ'e karşı oluşmuş koalisyonu bozmaktır. Bu koalisyonu bozarken de iki amacı vardır:

Birincisi, DAİŞ'i korumak ve kurtarmak *ikincisi* ve esas olanı ise, Rojava'daki Kürtlüğün herhangi bir statü kazanmasını, gelişme sağlamasını engellemektir. Özünde Kürt karşıtlığı ve Rojava Devrimi'ni kuşatma çabası vardır. İşte 'Fırat'ın batısına geçilemeyecek' tutumu buradan ileri gelmiştir. Bunun için ABD ve NATO'ya her türlü tavizi verdi ve nihayet onlarla anlaşma da yaptı. Dikkat edilirse DAİŞ'e karşı savaşın Fırat'ın batısına geçmesini engelledi. Sözde 23 Temmuz'dan itibaren DAİŞ'e karşı savaş cephesinde yer alan bir güçtü. Pratikte ise DAİŞ'e karşı savaşın Fırat'ın batısına geçmesini engelleyen ve böylece DAİŞ'i koruyan, Rojava Devrimi'nin ilerlemesini durdurmaya çalışan, zayıflatmaya çalışan bir konumda oldu. Türk devletinin bütün çabası budur.

Benzer durum Musul'a yakın Başika'ya askeri girişimde de yaşandı. Burada da Türkiye-İran gerginliğinin, yani Sünni-Şii gerginliğinin esas amacı Kürtlerin gelişme sağlamasını engellemektir. Bakur'daki devrimin etkisi var, Rojava ve Başûr'da DAİŞ'e karşı

Irak'ta DAİŞ yıkılırsa yerine ne geçecek, bunu hazırlamaya çalışmaktadırlar. Yeni bir örgüt hazırlayarak DAİŞ'le çatışmaya girmeden DAİŞ'in gücünü oraya devretmek istemektedirler. DAİŞ'in bir kısmını da bir tarafa taşıyarak, "burada DAİŞ değil başka bir güç var" denilip, Türkiye-Suudi-Katar etkinliğinde Bağdat'ın kuzeyini kendi egemenlikleri altına almak istemektedirler. Bununla o bölgeyi tümüyle Sünnileştirerek Şii toplumu buradan tümüyle sürmek, böylece Başûrê Kürdistan'ı da kuşatarak Kürtlerin daha fazla etkinlik kazanmalarını engellemeyi amaçlamaktadırlar. İşin özü ve esası budur. Bütününü Kürt Özgürlük Devrimi'nin gelişmesi ve buna dayalı olarak demokratik Ortadoğu devriminin gerçekleşmesi engellenmek istenmektedir.

Küresel güçler her ne kadar bu statükoculukla çatışma içinde olsalar da mevcut ulus-devlet statükosu yıkılırken yerine Kürt özgürlüğünün ve demokratik Ortadoğu devriminin gerçekleşmesini istemektedirler. Kendi egemenliklerinde bir Ortadoğu oluşsun istemektedirler. Böyle bir çelişkili durum Ortadoğu'da baştan beri vardır ve şimdi de bu karmaşık durum sürmektedir.

Rusya önemli ölçüde Şii bloğa destek vermektedir. Fakat bu durum ABD

ye'ye müdahalede bulunuldu. O yönetim tehdit etti, olmayınca Türkiye'yi BM'ye şikayet etti. BM devreye girmedi Türkiye güçlerinin bir kısmını çekmek, "Kampı tahliye ettim" demek zorunda kalmıştır. Zaten en son BM Güvenlik Konseyi bu konuyu görüşüp, 'iki ülkenin sorunlarını diyalogla çözmeleri' yolunda bir karar almıştır. Hemen bu karara dayanarak ABD yeni bir açıklama yaptı ve "Türkiye derhal askerlerini çeksin!" dedi. Bu temelde Şii bloka güç vermiş oldu. Zaten Türkiye'nin bu müdahalesi ardından İran'a dönük ekonomik ambargonun hemen kaldırılacağı yönünde açıklamalar oldu. Böylece iki tarafı dengelemeye çalıştı.

Son olarak da Riyad'da bir Suriye toplantısı oldu. Rojava Kürdistan temsilcilerini bu toplantıya katmadılar. Bu birçok güç tarafından eleştiriyeye konu oldu. ABD hemen o durumu gidermek için yeni bir toplantıyı Washington'da yapmak istediklerini açıkladı. Dahası da Suriye'de ateşkes ve geçiş sürecine ilişkin BM Güvenlik Konseyi'ne bir plan sunuldu. Bu planın görüşülüp kabul edildiği, dolayısıyla tüm güçleri içine alan bir ateşkes sürecinin Suriye'de başlatılmasının istendiği yönünde basına bilgiler yansıdı. Bu ne kadar gerçekçidir, ne kadar uygulanabilir,

karşıtı koalisyon geliştirme, savaşa girmenin arkasında da esas olarak DAİŞ'in faşist olması ve onu geriletmek için savaşma gereği yoktu. Türkiye, Rusya ve İran'ın enerjisi kontrol altında tutarak Avrupa ve ABD'yi kendilerine muhtaç bırakma istemleri vardı. Dolayısıyla ABD ve NATO kuzey Suriye'den Akdeniz'e uzanan bir enerji koridoru oluşturmak istiyordu. Bu süreç bir düzeyde Fırat'a kadar geliştirdi, ama Fırat'ın ötesine geçmeden ilgili güçlerin ilişkileri koptu. Türkiye ile Rusya karşıt hale geldiler. Bu sefer Türkiye ile ABD, Avrupa farklı, Rusya ile farklı anlaşmalar yapmaktadır. Yani eski enerji ittifaklarını bu savaş bozmuştur. Yeni ilişkilerin nasıl oluşacağını pazarlıkları da şimdi yapılmaktadır. Yeni bir anlaşma olursa, özellikle de enerji konusunda anlaşılabilirlerse, bu askeri gerginlik çatışmaya dönüşmeyebilir. Fakat anlaşamazlarsa çatışmanın gelişmesi ihtimali vardır. Henüz bu konuda netlik yoktur.

15 Şubat komplosuna yol açan ilişki-ittifaklar parçalanmaktadır

Bütün bunların sonucu olarak şunu söyleyebiliriz: Bugün bu çatışma noktasına gelen, adeta Türkiye-Rusya kavgasına kadar götüren olayların altında enerji kavgası vardır. Doğalgaz ve benzeri enerji kaynakları ve enerji hatları üzerinde egemenlik kurma kavgası vardır. Bugün Türkiye-Rusya arasında yaşanan gerginliğin dayandığı enerji kaynakları ve hatları üzerindeki paylaşım ilişkisi ve mücadelesi; 1999'da Önder Apo Rusya'dayken Türkiye-Rusya arasında uluslararası komplonun tezgahlanıp yürütülmesi temelinde başladı. 17 yıldır devam eden bir ilişkiydi bu süreç. Oluşturulmaya çalışılan enerji ilişkisi ve ittifakları, şimdi bozulmuş olan ittifaklar 1999'da uluslararası komplo çerçevesinde Önder Apo'ya dönük saldırıların geliştirilmesi, Önder Apo'nun Rusya'dan çıkartılması ve komplocu güçlere teslim edilmesi sürecinde oluşmuştu. Şimdi bu gelişmeler o ittifakı parçaladı. Komplo yürütme üzerine kurulan, Türk-Rus ilişkisi şimdi neredeyse savaş ve çatışma noktasına geldi. Bunun bizim açımızdan önemi 15 Şubat komplosuna yol açan ilişki ve ittifakların bozulmasıdır. Komplo parçalanmakta ve çürümektedir.

Yeni ittifak ve ilişkiler nasıl kurulacak, komplo yaratılan zihniyet ve politikalar aşılacak mı, yoksa yeni bir inkar ve imha politikası mı kurmaya çalışacaklar, bunu yakından takip etmeliyiz. Ama eskisi kırılmıştır. Yenisi kurulurken Kürtler de önemli bir güç ve aktif konumdadır. Bütün bunlar doğru değerlendirilirse komployu aşırıttacak, yok edecek yeni bir ilişkinin oluşmasına yol açabilir. Komploya temel teşkil eden Kürt inkarı ve imha siyaseti yıkılabilir, aşılabilir. Bu etkili mücadele ve doğru diplomasi yürütürlerse sağlanabilir. Yapılması gereken de budur.

Kürtler enerjisini demokratik ittifaklar için kullanmalıdır

Diğer yandan mezhep çatışması ve çelişki Kürt Özgürlük Devrimi'nin başarısına ve Ortadoğu Demokratik Devrimi'nin gelişmesine engel teşkil etmektedir. Özünde bu devrimi engellemeye dönüktür. Bundan dolayı Kürtlerin bu mezhep çelişki ve çatışmasından herhangi bir çıkarları yoktur. Kesinlikle onun dışında ve karşısında olmaları gerekmektedir. Çünkü bu mezhep çatışması Kürt Özgürlük Devrimi'ni ve onun Ortadoğu Demokratik Devrimi haline gelmesini

Yine Kürt Özgürlük Devrimi'ne zarar vermek için savaşmak gerekirse de birbiriyle savaşıyorlar. İşte Suriye'deki Türkiye-Rusya kavgasının arkasında Suriye'de DAİŞ faşizmi ve Rojava ulusal demokratik devrimi arasında oluşan faşizm ve demokrasi bloklaşmasını, kavgasını ifade eden, dolayısıyla Rojava Devrimi'ne dayalı bir demokratik Suriye gelişimini engelleme çabası vardır. Suriye'deki mücadeleyi faşizmle demokrasi arasındaki mücadele olmaktan çıkararak Türkiye-Rusya kavgasına dönüştürmek istediler. Bu kavganın ardında ise güya Şii-Sünni kavgası var, İran-Türkiye kavgası var. Öyle göstermek istenmektedir. Aslında birbirleriyle kavga da etmiyorlar. Dikkat edilirse bir Türkiye-Rusya savaşı çıkmadı. Türkiye çok alttan aldı, yalnız yakar böyle bir savaşın çıkmasını engelledi. Türkiye yaptığı provokasyon tutmayınca daha fazla zarar görmemenin yollarını aradı. Aslında o provokasyonu yapar, ger-

direnin etkisi var. Bir de Şengal kurtarıldı, "Kürtler etkili hale geliyor. Bu durumu Tel Afer'e ve Musul'a yayabilirler, Başûrê Kurdistan'da Kürtler daha etkin hale gelebilir, hele de kendi aralarında birleşirlerse Irak'ın kuzeyinde belirleyen güç haline gelebilirler. Büyük bir güç sahibi olurlar" diye düşünüyor ve bunun korkusu ve telaşla elbirliği edip Kürtlerin Başûrê Kurdistan'da kuşatılmasını, çevresinde etkili hale gelmesini engellemeye çalışmaktadırlar. Bütün hesapları budur.

Türk devleti DAİŞ ile kolkoladır

Aslında Türk güçleri sadece Başika'ya gitmedi; Musul'un içinde ve birçok farklı yerde de bulunmaktadır. Zaten DAİŞ'le kol koladı. Mevcut eğitim de DAİŞ'e karşı mücadele için yapılmaktadır. Aslında DAİŞ deşifre olmuş ve geleceği olmayan bir güçtür. Küresel güçler tümüyle karşılarına almışlar ve dolayısıyla er geç yıkılacaktır.

ve Avrupa'dan uzak ve kopuk da değildir. O güçlerle çatışmalı olduğu da söylenemez. ABD, Avrupa ve NATO ise her ne kadar Suudi-Katar ve Türkiye'nin temsil ettiği Sünni bloğa biraz daha yakın olsalar da tümünden destek vermemektedirler. Küresel politika yürütmektedirler ve Ortadoğu'nun bir bölümüne yakın olup diğerine karşı olamazlar. Öyle olurlarsa kaybederler. Kaldı ki, Şii bloka da ilişkileri var. Irak'ı bu duruma onlar getirdiler. O nedenle mezhep çatışmasını çok fazla istememektedirler. Bu bloklaşmada birinden yana iken diğerine karşı değildir. İkisiyle de ilişki sürdürmeyi, bölgenin tümünü kendi denetimlerine almayı öngörüyoruz.

O nedenle Türkiye'nin Başika'ya gelişine bu biçimde Şii-Sünni mezhep kavgası geliştirilmesine sıcak bakmadılar. Başta ABD hemen, "bilgimiz dahilinde ama onayımız dahilinde değil, birlikte hareket etmiyoruz" dedi. Daha sonra Irak yönetimi üzerinden Türki-

bilemiyoruz. Daha önce de Viyana'da birçok devletin katıldığı görüşmelerde Suriye için ateşkes kararı almışlardı.

Çeşitli devletlerin ne tür tutuma sahip oldukları da şu an tam bilinmemektedir. Fakat Suriye'de gerginlik var, ancak daha büyük bir çatışma yürütmekten de mevcut güçler korkmaktadır. Şuan doğu Akdeniz bir silah deposu haline gelmiş durumdadır. Hemen hemen bütün büyük devletlerin askeri güçleri, savaş gemileri doğu Akdeniz'dedir. Çünkü Rusya-Türkiye gerginliği ortaya çıkar çıkmaz, Almanya'da hemen meclis toplandı ve Suriye'de DAİŞ'e karşı koalisyonla katılma kararı aldı. İngiltere meclisi de benzer bir karar aldı. Hepsi askeri güçlerini doğu Akdeniz'e, İncirlik'e, Suriye'ye doğru yönlendirdiler. Bu gerginliğin çok önemli bir aygının enerji kavgası olduğu ifade edilmektedir.

ABD ve Avrupa'nın Rusya ile doğalgaz anlaşması yapmak üzere oldukları söylenmektedir. Suriye'de DAİŞ

balandı. Kürdistan'da kontrgerilla eliyle HDP çalışmalarına yönelik silahlı saldırılarda bulunuldu.

7 Haziran Türkiye açısından önemli bir sonuç ortaya çıkardı

Sonuç, 5 Haziran tarihinde HDP'nin Amed mitingine dönük DAİŞ eliyle bir katliam girişiminde bulunulmasına kadar götürüldü. AKP, HDP'yi hedefleyip MHP tabanından oy alarak seçimi kazanmayı hesaplarken büyük olasılıkla anketlerde umduğunu bulamadığını gördü. 5 Haziran Amed katliamı seçimi erteletmeyi, dolayısıyla AKP'yi bir süre daha iktidarda tutmayı hedefleyen bir komploydu. Tayyip Erdoğan hemen olay ardından "seçime kan bulaştı" diye birkaç sefer seçimin yapıp yapılmayacağını tartışmak istedi. Fakat hiç kimse Tayyip Erdoğan'ın bu sözlerine cevap vermedi. Onu dikkate almadı. Seçime kilitlenmişti. Özellikle HDP hem olay sırasındaki örgütlü tutumu, tedbirli yaklaşımıyla hem de olay sonrasında seçime kilitlenen ve her şeyin seçimle ortaya çıkmasını isteyen tutumuyla aslında Tayyip Erdoğan'ın bu politikalarını bozdu. Çaresiz 7 Haziran seçimine gitmek zorunda kaldı. Tayyip Erdoğan ve AKP seçimi kabul etmek zorunda kaldı. Bu şimdi çok daha net biçimde açığa çıkmış bulunmaktadır.

7 Haziran seçim sonuçları beklenenin de ötesinde Türkiye tarihi açısından önemli bir sonucu ortaya çıkardı. 'Türkiye'nin nereye gideceği ve nasıl ilerleyeceği 7 Haziran seçiminden sonra belirlenecek', değerlendirmeleri yapıyordu ama bunun nasıl bir oy oranıyla olacağı, hangi seçim sonucunun böyle bir durumu yaratacağı pek bilinmiyordu. 7 Haziran seçim sonuçları bunu net olarak açığa çıkardı. AKP tek başına iktidar olamadı, HDP barajı aşmanın da ötesinde, kendisinin de beklemediği biçimde 80 milletvekiliyle meclise girme hakkı kazandı. AKP'nin milliyetçiliğe oynayarak MHP'nin tabanını zayıflatma çabasına rağmen MHP de 80 milletvekiliyle meclise girdi. Böylece AKP'nin iktidar hesapları bozuldu. Seçim sonuçları AKP devrinin bittiğini, Türkiye'nin yeni bir sürece girdiğini, demokratikleşme sürecine acil ihtiyaç olduğunu, HDP'nin böyle bir demokratikleşme sürecinin çok önemli bir aktörü, öncüsü olabileceğini, olması gerektiğini ortaya koydu. Oy oranı çok yüksek değildi. Meclisteki grubu çok büyük değildi ama seçimin kazananıydı. Türkiye toplumundaki değişimin yönü HDP'nin aldığı oylar temelinde belirleniyordu. O halde yeni süreç HDP süreciydi.

Bu durum özellikle Tayyip Erdoğan'ı şoke etti. Seçimden önce Ahmet Davutoğlu, eğer kazanamazsa istifa edeceğini açıklamıştı ama seçim günü mevcut tek başına iktidardan kendisini düşüren oy oranını kabul ettiğini açıkladı. Koalisyon hükümeti kurmaya hazır olduklarını belirtti. Yani mevcut sonucu kabullendi, içine sındırdı. Kabullemeyen ve sindirmeyen Tayyip Erdoğan oldu. Devlet Bahçeli oldu ve arkalarındaki bazı güçler oldu. Yoksa Ahmet Davutoğlu ve AKP yönetiminin onu reddedecek bir gücü, iradesi ve siyasi etkinliği yoktu. Nitekim bir şok ardından hemen seçimi geçersiz saydı, "Buradan istikrarsızlık çıkmıştır, devlet yönetilemez" deyip kimseyle tartışmadan, meclis bile çalışmaya başlamadan "yeni bir seçim gerekecek ve 1 Kasım'da seçim olacak" diye her şeyi planlayıp, önceden de açıkladı. Baskıyla, şiddetle, zulümle toplumu sindirerek iktidarı elde etmeyi öngören yeni bir süreç başlatıldı.

7 Haziran seçim sonuçlarını, dolayısıyla iktidardan düşmeyi kabul etmeyen sadece Tayyip Erdoğan olmadı, Türkiye'nin demokratikleşmesinden korkan, Kürt sorununun bu temelde çözümünün gündeme gelmesinden, çözümün gelişmesinden korkan bütün iç ve dış çevreler seçim sonucunu reddettiler. Bu sonucu değiştirmenin yol ve yöntemini aradılar. Bu sürecin baş aktörü Tayyip Erdoğan oldu. birçok güçten aldığı mesajlar doğrultusunda bu oldu. Devlet Bahçeli bütün siyasi işleyişi tıkatarak aslında Tayyip Erdoğan'ın yeni seçim projesinin gerçekleşmesi için ona ciddi bir zemin sundu. CHP etkinliği gösteremedi. Tam bir koltuk değneği durumunda ve tutumunda kaldı. Zaten onun rolü AKP'yi iktidarda tutmak için koltuk değneği olmaktır. Kemal Kılıçdaroğlu yönetimindeki CHP'ye o rol biçilmiş ve o rolün gereğini başarıyla yerine getirmektedir. Muhtemelen dış faşist çevreler de buna destek verdiler. ABD'den bazı çevreler destek verdiler. Ondan sonra Türk-Amerikan ilişkileri başladı ve dikkat edilirse 22 Temmuz'da yeni bir ABD-Türkiye anlaşması imzalandı. Türkiye'nin DAİŞ karşıtı koalisyona girişi öngörüldü. Tayyip Erdoğan'ı defterden silmiş olan ABD, yeniden Tayyip Erdoğan'a bir dönemin götürülmesine karar verdi. Görüşünü değiştirdi. Tayyip Erdoğan bu çerçevede aldığı destekle tüm siyasi süreçleri tıkatarak 1 Kasım sivil faşist darbesini gündemleştirdi ve gerçekleştirdi. Yoksa bunu tek başına yapmadı.

Bu noktada demokratik siyaset adına, devrimci duruş adına çok etkin bir varlık gösterilemedi. Bunu da

ğan ve Devlet Bahçeli'nin sivil faşist darbe geliştirmesine karşı demokrasi mücadelesini örgütlemeyi geliştirmeyi zayıflattı.

7 Haziran sonuçlarını demokrasi güçleri değerlendiremedi

Bu doğrultuda diğer devrimci, demokratik güçler ve esas olarak biz de süreci doğru değerlendirmemize, 7 Haziran seçim sonuçlarını demokratikleşme yönünde aktif ve etkin bir biçimde pratiğe geçirmek istememize rağmen, bunu gerekli görüp kararlaştırmamıza rağmen pratiğe geçiremedik. Pratikleştirmede gerekli etkinliği gösteremedik. İlgili kurum ve kuruluşları bu konuda ikna edemedik. Pratik politikada etkinlik yaratamadık. Yoksa seçimden hemen sonra, 10 Haziranda KCK Yürütme Konseyi toplandı ve seçim sonuçlarını değerlendirdi. En geniş bir koalisyon hükümetinin kurulmasını, meclisin demokratik kurucu meclis olarak tanımlanmasını, Önder Apo'nun özgür çalışma koşullarının sağlanmasını, İmralı'da başlayacak müzakere süreci ve ona paralel olarak meclisin demokratik kurucu meclis gibi çalışarak yeni bir anayasa ve yasal düzenlemeleri yapıp asgari düzeyde Türkiye'yi demokratik yeniden yapılandırmaya götürmesini, bunda HDP'nin aktif politika yaparak öncülük etmesini, CHP içindeki gerçek sosyal demokrat çevrelerle daha yakın bir ilişki içinde olmasını öngördük. Böyle olmazsa Önder Apo'nun daha önce uyardığı gibi "yeni bir kaos, çatışma ortamına girilir" değerlendirmesini yaptık. Bu görüşlerimizi bir biçimde demokratik siyaset

Bunun karşısında faşist blok ise çok yönlü, aktif bir çalışma yürüttü. Toplum adeta bastırılmaya yönlendirildi. El altından da çeşitli güçlerle ilişki ve ittifaklar geliştirildi. Sonuçta 20 Temmuz'da Suruç katliamı gerçekleştirildi. Katliamdan 2 gün sonra yani 22 Temmuz'da Türkiye ve Amerika yeni bir anlaşmaya vardıklarını duyurdular. 23 Temmuz'da Ahmet Davutoğlu hükümeti DAİŞ'e karşı savaş başlattıklarını ilan etti. 24 Temmuz'da Kürt halkına ve Özgürlük Hareketi'ne dönük topyekun özel savaş konsepti temelinde imha ve tasfiye amaçlı yeni bir siyasi ve askeri saldırı süreci başlatıldı. Bir gecede 400 hava saldırısı oldu. Medya Savunma Alanları'na dönük TC tarihinin en kapsamlı ve yoğun hava saldırıları gerçekleştirildi. Bakur'da askeri saldırılar aynı biçimde gerillaya dönük yoğunlaştırıldı. Halk üzerinde baskı, şiddet geliştirildi ve siyasi soykırım operasyonları yeniden devreye konarak her gün kırk elli kişinin gözaltına alındığı, tutuklandığı yeni bir süre avı başlatıldı. Tayyip Erdoğan'ın Nisan başından itibaren adım adım uygulamaya koyduğu 30 Ekim 2014 tarihli MGK toplantısının kararlaştırdığı topyekun özel savaş saldırısı bu biçimde ikinci bir aşamaya geçmiş oldu.

Bu saldırı günümüze kadar da devam etmektedir. Çok vahşi ve ölçsüz bir saldırdır. 90'ların başında Demirel-Güreş-Ağar-Çiller özel savaş çete yönetiminin geliştirdiği kirliliğe çok daha kirliliğe bir savaştır. 12 Eylül faşist cuntasının geliştirdiği savaştan çok daha kirlidir. Bu doğrultuda ne tür saldırıların yürütüldüğü ortadadır. Bir

Bir yandan seçim çalışması diğer yandan ise topyekun özel savaş saldırısı bir birine paralel geliştirildi. Yüzlerce HDP binası yakıldı, yıkıldı. HDP'ye Türkiye'de hiçbir çalışma yaptırılmadı. Ankara katliamıyla Türkiye'nin demokratik güçleri sindirilerek Kürtlerle ittifak yapmalarını için tehdit edildi. Kürdistan'da ise faşist terör en üst düzeye çıkarıldı. DAİŞ tehdidi adı altında HDP seçim mitingi yapamaz hale geldi. Hiçbir miting yapmadan 1 Kasım'daki seçime gidildi. Seçim sonuçları ise bilinmemektedir.

1 Kasım seçimleri açık faşist bir AKP darbesidir

1 Kasım seçimleri 1946'da ilk çok partili seçime geçilen döneme benzetilmektedir. O zaman CHP sandıkları açmış ve DP oylarını çıkarıp CHP oylarını koyarak seçimi kazanmıştı. Bu seçimde de yüzde yüz hile yapılmıştır. 1 Kasım yapılan seçim değil, sivil faşist bir darbedir. AKP ve TC devleti, DAİŞ'in ve iç-dış faşist odakların desteğini alarak HDP'yi çalışma yapamaz hale getirmiş, sindirmiş ve böylece iktidarı gasp etmiştir. 7 Haziran'da tek başına iktidardan düşmüş olmasına rağmen 1 Kasım'da üç yüzün üzerinde milletvekili sayısı ile yeniden tek başına iktidar kurabilecek konuma ulaşmıştır.

Türkiye toplumunun iradesini, siyasi eğilimini 1 Kasım sözde seçimi temsil etmemektedir. Türkiye'deki siyasi eğilimin sonuçları kısmen 7 Haziran seçimleriyle ortaya çıkmıştır. Eğer Türkiye istikrar bulacaksa ve sorunlarını çözecekse 7 Haziran seçim sonuçlarına riayet edilmesi gerekir. O sonuçlar

önemle değerlendirmek gerekir. Bu konuda HDP yönetiminin tutumu ve erkenden bazı açıklamaları 7 Haziran seçim sonuçlarına uygun değildi. Mesela "biz seçimi kazandık ama muhalefete düştük" diyorlardı. Kazanan muhalefet değil iktidar demektir! Oyun az ya da çok olur, mesele değildir. Çok fazla AKP karşıtlığına angaje oldu. Daha baştan "AKP ile hiçbirsey yapmayacağız", dendi. "Oylarımızın bir kısmı emanettir", denerek, kendi oylarına bile yeterince sahip çıkamadı. Ortaya etkin, açık bir demokratikleşme projesi koyamadı. Aktif bir politik tutum gösteremedi, geri çekildi. Sürecin en aktif aktörüyken ve seçimde kazanan kendisiyken, büyük başarı elde etmişken geri çekildi. Kendini geriye çekmesi faşist güçlerin, Tayyip Erdoğan'ına aktarmaya da çalıştı ama bu zamanında ve etkili olmadı. Süreci yönlendiremedik.

Bu durum bütün devrimci güçler açısından, demokratik siyaset güçleri açısından ciddi bir özleştirme konusudur. Çünkü 7 Haziran seçim sonuçları demokratikleşme açısından çok önemliydi. Bu, ciddi biçimde değerlendirilemedi. Gerçi anti-demokratik faşist güçler de hemen harekete geçti. HDP ifade ettiğimiz temelde bir siyaset yürütseydi ortamı etkilerdi. AKP-MHP oyunlarını bozardı ve Türkiye toplumuna çok daha etkili biçimde seslenirdi. Sürecin pasif kalan, geriye çekilen gücü değil, öne çıkan, aktif olan, topluma yön veren gücü haline gelirdi. Zaten hareketimizin değerlendirmeleri de bu çerçevedeydi.

de çok hilekar bir savaştır. 'DAİŞ'e karşı savaş yapıyoruz', denilerek Kürt haklı ve PKK vurulmaktadır. Bunlar dünyanın gözünde olmaktadır. Böylece bir yandan siyasi soykırım operasyonları, diğer yandan ordu ve polis halka ve gerillaya dönük saldırıları, üçüncü olarak da DAİŞ çetelerinin 10 Ekim'de Ankara'da olduğu gibi katliamlarıyla demokratik güçler susturılmaya ve sindirilmeye, HDP bastırılmaya, Kürtler üzerinde yeni bir imha ve tasfiye saldırısı yürütülmeye yönelindi. Bir yandan Tayyip Erdoğan böyle bir savaş sürecini geliştirdi, diğer yandan Ahmet Davutoğlu'na hükümeti kurma değil kurmaya görevi verilerek hükümetin kurulmasına engellendi. Ardından ise meclis lağvedilerek 1 Kasım'da yeni seçimin olacağını ilan etti.

hayata geçirilir ve 7 Haziran seçiminin meclisi işletilseydi çözüm yönünde adımlar atılabilirdi. Bu anlamda da 1 Kasım, 7 Haziran seçim sonuçlarına dönük açık bir faşist AKP darbesidir, iktidar gaspıdır. Savaş ve şiddetle iktidar ele geçirilmiştir.

Bu duruma karşı 7 Haziran'dan sonra yeterince etkinlik gösteremeyince ve durum çatışmalı sürece evrilmeye AKP, 24 Temmuz ile yeni bir faşist imha ve tasfiye saldırısını başlattı. Özgürlük Hareketimiz de buna karşı devrimci demokratik direniş esas almıştır. Hareketimiz 7 Haziran seçim sonucunda siyasetin işletilmesini, meclisin çalıştırılarak sorunların siyasi yöntemlerle çözümlenmeye çalışmasını beklerken 24 Temmuz saldırısıyla karşı karşıya gelince hızla direniş konumuna

“1990’ların ilk yarısındaki Çiller-Ağar-Güreş çete yönetiminin kırsal alanda, köylerde yürüttüğü soykırım saldırılarını şimdi Erdoğan ve Davutoğlu yönetimi kasaba ve kentlerde yürütmektedir. Mahalleleri kuşatmaya, Kürdistan kentlerini boşaltmaya, Kürt halkını ülkelerinden sürmeye, böylece şimdiye kadar ki kültürel soykırımı fiziki soykırımla tamamlamaya çalışmaktadır.”

geçmekte biraz zorlandı. Fakat hızla kendisini toparlayıp hem AKP'nin faşist saldırganlığına direnme konumuna geçti, hem de bu direnişi demokratik modernite çizgisine uygun olarak Demokratik Özerklik Devrimi'ni gerçekleştirme çerçevesinde yürütmeyi öngördü. Bunun için demokratik özyönetimlerin oluşturulması, ilan edilmesi, şehir, mahalle ve kasabalarda yerel meclisler kurularak halkın o meclislerin kararları doğrultusunda kendi sorununu çözen bir yönetimi işbaşına getirmesi, yerel demokrasiyi geliştirerek merkezden dayatılan faşist teröre karşı direnmeyi ön gördü.

Bu konudaki zayıflıklar ve hazırlıksızlık başta ciddi bir zorlanmayı ortaya çıkarsa da giderek hatalar ve zayıflıkları kısmen aşma, tarzı ve taktik süreci anlama, bunun gereklerine göre siyasi ve askeri ilişkileri, örgütlenmeleri geliştirme ve mücadeleyi yürütme yönünde adımlar atıldı. Seçime giderken hem bu direniş vardı hem de seçime gidildi. Seçimde HDP'nin barajı yeniden aşması demokratik siyasetin gücünü bir kere daha gösterdi. Aslında halkın demokratik direnişinin zeminini ortaya koydu. Sonraki süreçte demokratik ve yurtsever güçler sürecin tarzını ve taktiklerini daha çok geliştirip demokratik özyönetim örgütlülüğünü büyütürken AKP faşizmi de tüm bu çalışmaları yok etmek, Kürt halkının ortaya çıkardığı demokratik ulus potansiyelini ezme üzere şimdiye kadar örneği görülmemiş bir imha, ezme ve tasfiye etme operasyonunu uygulamaya koydu. Bir taraftan tutuklamalar yapmakta, bir taraftan gerillaya dönük en vahşi saldırılarını yürütmekte, bir taraftan ise kirliliğe devreye koymuştur. Tahir Elçi'nin katledilmesinde görüldüğü gibi aydınlar ya tutuklanıyor ya da katlediliyor ve böylece topluma göz dağı verilmek isteniyor. Esas olarak da mahalle mahalle polis ve asker gücüyle kuşatarak eski JITEM güçlerini, faşist çeteleri saldırıya geçirerek halkı ezmeye, sindirmeye, susturmaya çalışmaktadır.

Erdoğan-Davutoğlu yönetimi soykırım saldırısı yürütmektedir

1990'ların ilk yarısındaki Çiller-Ağar-Güreş çete yönetiminin kırsal alanda, köylerde yürüttüğü soykırım düzeyindeki saldırıları şimdi Tayyip Erdoğan ve Ahmet Davutoğlu yönetimi kasaba ve kentlerde yürütmektedir. Mahalleleri kuşatmaya, Kürdistan kentlerini boşaltmaya, Kürt halkını ülkelere sürmeye, yerlerinden ve yurtlarından etmeye, böylece de şimdiye kadar ki kültürel soykırımı fiziki soykırıma tamamlamaya çalışmaktadır. Katliamlar yaparak göçü ve tehirci geliştirmektedir. Bu bir soykırım uygulamasıdır. Mevcut dayatılan, yürütülen saldırılar soykırım saldırısıdır. Haftalarca kuşatma yapmakta, tekrar tekrar kuşatmakta, tankla, toplu, helikopterle her türlü savaş aracını kullanarak şehir ortasında halk üzerinde açık terör ve katliam yapmaktadır.

Demirel, PKK için, '29. Kürt isyanı' diyordu ve onlar da '90'ların ilk yarısında 'bastırdık, bastıracağız' diyordu. Ama bastıramadıkları ortaya çıktı. Demirel'in diğer bir umudu uluslararası komploydu. Onunla da bastırılmadı. Şimdi onların yapamadığını en vahşi katliam ve terör uygulamasıyla AKP yönetimi yapmak istemektedir. Şimdiye kadar Kürtlükten söz ediyordu, 'Kürt kardeşim' diyordu, bütün bunların hepsinin Kürtleri aldatmaya dönük olduğu, Kürtlerin oylarını almayı amaçladığı, özünde ise derin bir Kürt düşmanlığı

ve karşıtlığını yaşadığı net biçimde açığa çıkmıştır. AKP bu anlamda 12 Eylül faşist askeri darbesinin has partisidir. Darbeyi mevcut uygulamalarıyla restore etmeye, 35. yılında 12 Eylül darbesini Türkiye'de yeniden egemen kılmaya çalışmaktadır. 12 Eylül darbesi de o zamana kadarki devrimci-demokratik gelişmeleri ezmiştir ve onun üzerinden bir faşist sistem, anayasa ve yasalar ortaya çıkarmıştır. Şimdi AKP hükümeti de, Tayyip Erdoğan da Kürdistan'daki yurtsever devrimci potansiyeli mevcut saldırılarla ezip yok ederek, onun üzerinden yeni bir faşist anayasa hazırlamak istemektedir. 12 Eylül anayasasını restore ederek sivil faşist bir sisteme dönüştürerek 12 Eylül sistemini kalıcı kılmak istemektedir. Dolayısıyla da bu Kürt düşmanı cumhuriyeti 2023 yılına, yüzüncü kuruluş yılına taşımak istemektedir. AKP'nin iddiası budur.

Buna karşı Kürt halkının, gençliği ve kadınlarının kahramanca bir direnişi vardır. Geçmişte köylerde görülenin çok ötesinde şimdi mahallelerde, sokaklarda, kasabalarda halkın öz savunma temelinde demokratik özyönetimini hedefleyen bir direnişi sürmektedir. Bu direniş Kürdü var eden direniştir. Bu direniş Kürt özgürlüğünü yaratacak tek direniştir. Bu direniş demokratik Türkiye'yi temsil eden bir direniştir. Bu direniş Kürdistan'da insanlığın savunulmasını ifade etmektedir. Tıpkı Kobanê direnişi gibidir. 2014-2015 kışında Kobanê'de yaşananlar şimdi 2015-2016 yılında Bakurê Kürdistan'ın kent ve kasabalarında yaşanmaktadır. Cizir (Cizre)'de, Silopiya'da (Silopi), Dêrik'te (Derik), Farqîn'de (Silvan), Gever'de, Kerboran'da (Dargeçit), Gimjim'da (Varto) ve Sur'da yaşanmaktadır.

Kobanê direnişi nasıl ki Rojava devrimini, Kürdistan devrimini, özgür insanlığı savunduysa Bakurê Kürdistan'ın mahalle ve kasabalarında süren direniş de aynı değerleri savunmayı ve zafere taşınmayı hedeflemektedir. Bu amansız mücadele sürmektedir. AKP hükümeti Bakur halkına karşı katliamları dayatarak, aydınları, Türkiye devrimci-demokratik güçlerini DAİŞ terörüyle korkutup sindirerek, Kürtlerden kopartarak, Rojava'yı kuşatarak, KDP ile ilişki kurup Başûrê

◆ ◆
“2015 yılındaki gelişmelerin de gösterdiği gibi 2016 yılı da tümüyle direniş ile geçecektir. AKP'nin de TC'nin de bu direniş karşısında uzun süre dayanma gücü yoktur. Bu saldırıları kıran bir sonucu belli ölçüde aldık. Bunu biraz daha ilerletirsek süreç değişecektir. Bu anlamda Bakur'da 2016 çok açık ki, demokratik özyönetim direnişi yılı, böyle bir direniş kahramanca geliştirme ve zafere götürme yılı olacaktır.”
 ◆ ◆

Kurdistan'dan da kuşatmaya çalışmaktadır. Irak'tan, Suriye'den ve Türkiye'den yalıtıp kuşatarak Bakurê Kürdistan'daki devrimci-yurtsever potansiyeli ezmeyi, özgürlük devrimini tasfiye etmeyi hedeflemektedir. Bu saldırının hedefi kesinlikle budur. Buna karşı biz de hareket olarak Rojava ve Suriye'de mücadeleyi geliştirip AKP'yi ve TC'yi orada sınırlandırarak, yine Başûr ve Irak'ta ilişkiler geliştirip çalışmalar yürüterek AKP'nin bu kuşatma politikasını kırarak, Türkiye'de demokrasi bloğunu daha da güçlendirip diğer yandan ise devrimci güçlerin ittifakını yaratarak AKP'nin Bakurê Kürdistan'ı kuşatma ve müttefiklerinden yalıtma politikasını boşa çıkartmayı, demokratik özyönetim direnişiyle de faşist saldırıları kırıp Demokratik Özerklik devrimini Bakur'da zafere götürmeyi hedeflemekteyiz.

2016 yılına böyle bir mücadele ile girilmektedir. 2016 yılının ilk aylarının bu yoğunlukta geçeceği anlaşılmaktadır. AKP, devletin tüm gücünü kullanarak sonuç almak istemektedir. Çünkü AKP'nin zamanı yoktur. Daha fazla bunu yürütemeyecektir. Ona belli bir süreyle bu fırsat verilmiş, görevlendirilmiştir. Türkiye cephesi zayıf kalsa da son dönemlerde oranın da hareketlendiği görülmektedir. AKP'nin Suriye komplosu bozulmuş, oradan

istediğini bulamamış ve kuşatmayı geliştirememiştir.

Özgürlük ve varlık bedelsiz kazanılmaz

Kürdün varlığı ve özgür geleceği Bakur'daki direnişin başarıyla yürütülmesine bağlıdır. Hiç kimse bundan başka varlık ve özgürlük yolu gösteremez. Bu duruma farklı da bakılamaz. Teslimiyet, pasifizm bir kurtuluş yolu kesinlikle olamaz. Kim bunu vaaz ediyorsa o bir hain ve ajandan da öte tarihin en tehlikeli insanıdır. Kürtler açısından bir varlık ve özgürlük olucaksa Bakurê Kürdistan kent ve kasabalarında sürdürülen direniş kazanması şarttır. İlk defa böyle zamana yayılan, örgütlü olan ve düşmanı zora sokan, mahallelere sokmayan bir direniş Bakurê Kürdistan yaşamaktadır. Amed 1925'te bu etkinliği gösterememiştir. Dêrsim 1938'de böyle bir duruş gösterememiştir. 1930 ve 31'de Agirî ve Zilan bunları gösteremedi. Şimdi bütün onlardan çıkan dersler de, bütün o katliamların intikamını almak üzere de kesinlikle PKK öncülüğündeki bu demokratik özyönetim direnişinin başarılması, zafere taşınması, AKP'nin imha ve tasfiye operasyonlarının kırılması gerekmektedir. Bunun için ne kadar cesaret ve fedakarlık, ne kadar bedel ödemek gerekiyorsa o kadar ödenecektir. Aç kalmak var, susuz kalmak var, kan vermek var, can vermek var, bütün bunlar da göze alınmalıdır. Özgürlük ve varlık bedelsiz kazanılmayacaktır. Daha dün Tayyip Erdoğan "yok edeceğiz, sizi o hendeklere gömeceğiz" diyordu. Ahmet Davutoğlu, "talimat verdim, o sokak ve mahalleleri temizleyeceğiz. Ne olursa olsun yakacağız, yıkacağız, bir ev ve insan bırakmayacağız" dedi. Tayyip Erdoğan, şehitlikler, mezarlıklar da dahil, "yerle yeksan edeceğiz" dedi, yani Kürdistan'da hiçbir şey bırakmayacağız diyorlar. Bu kadar vahşi ve zalim bir saldırı içindeler.

AKP bu saldırıları çok uzun süre sürdüremeyecektir. Bedel öderiz, zorluk yaşarız, kan dökülür ama bu direniş bizi insan yapmakta, halk yapmakta ve var etmektedir. Olucaksa doğru ve özgür bir yaşam, bunun bütün ölçülerini, ilkelerini, ruhunu, bilincini direniş yaratmaktadır. Bundan daha so-

nuç alıcı bir mücadele yöntemi yoktur. Onun için de tüm gücü seferber ederek, topyekun direnişle, tüm ittifaklarımızı harekete geçirerek AKP'yi kuşatıp 1 Kasım sivil faşist darbesini yenilgiye uğratabacak bir direniş Bakurê Kürdistan'ın mahalle ve kasabalarında zafere taşımamız gerekmektedir.

2015 yılındaki gelişmelerin de gösterdiği gibi 2016 yılı da tümüyle böyle bir direniş ile geçecektir. Bu anlamda 2016'da kazanan Bakur'daki demokratik özyönetim direniş olacaktır. Böyle bir direniş kahramanca geliştirme ve zafere götürme yılı olacaktır. Aslında devrimde ve savaşta final dönemi diyorduk, Bakur devriminde final dönemi yaşanmaktadır. Halkımız 90'dan beri 26 yıldır ayaktadır. Ulusal Diriliş Devrimi'ni özyönetim direnişle artık zafere taşımak istemektedir. Bunun zamanı da gelmiştir. Önder Apo bu temelde bir devrim yapmayı bizden istemiştir. Şehitler böyle bir devrimin başarısı için direnmiştir. Hareketimize ve bütün halkımıza düşen de bu direniş çok usta yöntemlerle aynı kahramanlık çizgisinde geliştirerek zafere taşımaktır. Bunda en küçük bir kaygı, zayıflık göstermeden direniş yürütüp zafere taşımak tek doğru devrimci ve demokratik tutumdur.

Yeni yılı karşılama durumumuz böyledir. Geçmişteki hata ve eksikliklerden ders çıkartarak yeni dönemi doğru ve başarı çizgisinde karşılamak da bu direniş doğru yöntemlerle başarıya taşımaktan geçmektedir. Bu anlamda tarihimizin en büyük direniş, savaş sürecindeyiz. Büyük tecrübe ve bilince sahibiz, gerekli hazırlıklarımızı, planlamalarımızı yapmış durumdayız. Direnmek ve kazanmak gerektiğini hareket ve halk olarak bilmekteyiz. Bu bilinçle 'mutlaka kazanacağız' diyoruz.

Sonuç olarak, biz 2016 yılını büyük direniş, savaş ve zafer yılı olarak ilan ediyoruz. 2016 yılı Kürdistan'ın özgürlük yılı olacaktır. 2016 yılı Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullara ulaşma yılı olacaktır. Hedefimiz budur ve iddiamız da bu temeldedir. Dört parça Kürdistan'da Apocu çizgide ve şehitlerimizin izinde bu hedefi mutlaka başaracağımıza inanıyoruz ve hiç kimse de bizi bu hedefleri başarmaktan alı koyamayacaktır.

Önder Apo'nun özgürlüğü için

herkes görev başına!

Muzaffer Ayata

“İmralı üzerinde uygulananları, Kürt halkına karşı yapılan uygulamalar olarak algılamamız gerekiyor. İmralı'daki kuşatma bir kişiye yönelik kuşatma değildir. Önder Apo'da ifadesini bulan bir halkın örgütlenmesi, özgürlük arayışı, hukuk mücadelesi, demokrasi mücadelesidir.”

Önderini rehin olarak tuttuğu yerdir. İmralı'da devletin Önderliği-mizi zehirleme, fiziki saldırıya varan girişimler oldu.

Türk devleti eğer siyasi tansiyonu düşürecekse ya da görüşmek istiyorsa İmralı'nın kapılarını açıyor, görüşüyor. PKK'ye karşı sert operasyonlar, imha politikaları geliştiğinde ve siyasi ortam gerginleştiğinde yapılmak istenen ilkin İmralı'dan başlatılıyor. Ne zaman devlet PKK'ye saldırı hazırlığı yapmışsa bunun ilk başlangıcı ve ilk göstergesi İmralı olmuştur. İmralı'yı dünyaya kapatmışlardır. Kürt toplumunu ve hareketini adeta tehdit ederek 'Kürtler Önderlerinin sözlerinden, birikiminden yararlanmasın, hareketi başsız bırakarak inisiyatif kullanamaz duruma gelsin ki, ben de vurmak istediğim darbeyi vurabileyim' hesabı içerisine girmiştir.

Nisan ayından beri Türkiye, Kürtlere karşı savaş başlattığı için İmralı'yı dünyaya kapatmıştır, görüşme ve iletişim yoktur. Bunun aksi söylenen hiçbir şey doğru değildir, basit yalanlardır. Türk devleti bu konuda en ucuz, en sıradan basit yalanları bile söylemeye tenezzül ediyor. 4 yıldır avukatların Önderliğimiz ile görüşme başvurularına “Fırtına var ya da gemi bozuktur” gibi cevaplar veriyor. Kamuoyuna açıkça neden görüş-türmediğini söylemiyor. Ama herkes neden görüş-türmek istemediğini de biliyor.

Dikkat edelim seçimler oldu. Aslında hükümet 7 Haziran'da yapılan seçimler ile düşmüştü. Sonrasında 1 Kasım seçim kararı alındı. AKP baskı ve zorla, darbe ile tek başına iktidar olabileceği bir sonuç çıkardı ve yeni bir hükümet kuruldu. Ama İmralı'ya karşı tavırları değişmedi. Neden? Çünkü Kürtlere karşı kararlaştırılan ve yürütülen bir savaş var. Erdoğan, Dolmabahçe protokolünü reddederek çift taraflı görüşmeyi, diyalogu bitirerek savaşı başlatmıştı. Yine bu savaşın ilk uygulaması İmralı'dan başlatıldı ve 5 Nisan'dan itibaren İmralı yeniden dünyaya kapatıldı.

Kürtler şu anda Türk devletini başlattığı savaşa karşı bütün cephelerde yaygın bir direniş savaşı yürütüyor.

İmralı'daki ağırlaştırılmış tecrit de sürerken özel savaş organları ve medyası sanki Önderlik ile Hareket arasında bir sorun ve görüş farklılığı var algısı yaratmaya çalışıyor. Benzer yaklaşım ve özel savaş yöntemleri kullanılmış, fakat Hareketin ve halkın Önderliğe bağlılığını herkes görmüştür. Hatta bir ara açıkça, “Apo'yu test edelim dinleyecekler mi, dinlemeyecekler mi? Liderliğinin ağırlığı var mı, yok mu?” denilerek kirliliği politikaya geliştirmek istedikler. Fakat tüm bu hesapları boşa çıkı. Çünkü sorun, İmralı ile Kandil arasında ya da Türkiye'deki demokratik güçler arasında değil, Kürtler ile devlet arasındadır.

Asıl sorun TC devleti ırkçı, inkarcı sistemini değiştirecek mi? Kürtlerin varlığını kabul edecek mi? Bu sistemin içinde Kürtlere yer verecek mi? Sorunun ana kaynağı burasıdır. Sorun, İmralı ile Kandil'in nasıl düşündükleri değildir. Devlet sanki, İmralı ile Kandil farklı düşünüyormuş gibi göstererek, Özgürlük Hareketini sürekli oyalayarak etkisiz kılmaya çalıştı. Mücadele edemez hale getirerek, bölme, parçalama, toplumda itibarını düşürme operasyonlarını sürdürerek sonuca gitmek istedi. Bu hesapları tutmadı. Tutmadığı yerde de İmralı üzerinde tecridi derinleştirdi.

İmralı'da uygulanan tecrit her açıdan suçtur. Bir; tecrit yasal açıdan suçtur. İki; insan hakları açısından büyük suçtur. Üç; bir insanın ruh-beden bütünlüğü açısından suçtur. Bunlar bilimsel olarak uluslararası alanda tartışılmış, sonuçları görülmüş ve dünya hukuk sistemi içerisinde yasaklanmıştır.

İmralı sistemi yasadışı, zorbaca, imha amaçlı bir uygulamadır. Bir bu boyutu var. Esas diğer boyutları Türkiye'nin siyasi hesaplarıdır. İmralı'yı dünyaya kapatmak, Kürtleri lidersiz bırakmak, katliamdan geçirmek, teslim almak, öldürmek, tutuklamak, intikam almak, tehdit ve şantaj amaçlı kullanmak... Nereden bakarsanız bakın bir suç zinciri söz konusudur.

Türkiye Cumhuriyeti 'tek millet, tek vatan, tek bayrak, tek dil' yaratmak için; Ermenileri yok etti, Rumları Türkiye'den sürgün etti, diğer azınlıkları inkar etti, Asurileri yok etti, Alevileri ezip inkara zorladı. Kürt toplumuna karşı ise üst üste fiziki soykırım uygulayarak yok etmek istedi. Yok edemediklerini ise kültürel soykırım kışkırtarak tutarak var olan Kürtlüğü de tümden bitirmeyi hedefledi. Bu insanlık dışı projeyi günümüzde de hayata geçirmek için Kürtlerin iradesi olan Önderliğini de İmralı'da yok etmek istiyorlar. Soykırımı Kürtler üzerinde bir biçimde sonuçlandırmak istiyorlar.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra; Koçgiri'de, Agırî'de, Dêrsim'de kanlı katliamlar oldu. Onbinlerce Kürt katledildi, önderleri idam edildi. 1990'larda faili meçhul cinayetler, köy yakmalar, JITEM ve Hizbul-kontra cinayetleri yaygın bir şekilde yapıldı. İşte 'İmralı Sistemi' aslında bu kanlı girdabın, bu kirliliğin biraz daha güncelleşmiş, formüle edilmiş bir uygulama sistemidir.

İmralı üzerinde uygulananları, Kürt halkına karşı yapılan uygulamalar olarak algılamamız gerekiyor. İmralı'daki kuşatma bir kişiye yönelik kuşatma değildir. Önder Apo'da ifadesini bulan bir halkın örgütlenmesi, özgürlük arayışı, hukuk mücadelesi, demokrasi mücadelesidir. Kürtlere hiçbir hukuk tanımadıkları için, hukuklarında Kürtlere yer vermedikleri için İmralı'da da bütün o kuralları yok sayıp çiğneyebiliyorlar.

Kürtleri dünyadan izole etmenin somut olgusu İmralı'dır

İmralı sistemi özel bir statüdür. Kürtlere karşı özel bir savaştır. Halk olarak Kürtleri yok etmeyi, irade almayı, boyun eğdirmeyi ve teslim almayı hedefliyor. Yaşama geçirilen uygulamalar ile Kürt halkına “Sizi yok sayabiliriz, inkar edebiliriz; dilinizi, kültürünüzü, tarihi köklerinizi kurutabiliriz. Kendiniz olmayacak biz olacaksınız. Siz, siz olamazsınız, biz olacaksınız” denmektedir. Kürtlere böyle bir yaklaşım ne tarihi gerçeğe ne bu toprakların gerçeğine uyuyor, ne de uluslararası hukuka uyuyor. Hiçbir dine, hiçbir kurala, hiçbir felsefeye uymuyor. En vahşi, en zalimane bir politika Kürtler üzerinde uygulanmaya çalışılıyor.

İmralı sistemini Türkiye tek başına oluşturmadı, öyle bir gücü de yoktur. Türkiye gidip Avrupa'ya, Rusya'ya tek başına bloke edemez. Oradan bir halkın önderi olan bir insanı alıp İmralı'ya getiremez. Öyle olsaydı İmralı sistemini kendisi kurardı. NATO Gladysosu, NATO'nun kendisi, Avrupa ve Amerika bu işin içerisinde. Uluslararası boyutu var. Bunun mutlaka görülmesi gerekiyor.

Diğeri ise, Türkiye'nin tarihsel Kürt düşmanlığı var. Türkiye biliyordu ki, kendi yasalarında idam olduğu için Avrupa normal hukuki yollardan Önder Apo'yu Türkiye'ye veremez. Bunu bildiği halde idam yasalarını kaldırmadı. Önderlik, Türkiye'ye teslim edildiğinde Türkiye'de idam yasaları vardı. İdamı da gerçekleştirebilirlerdi. Ama Kürt halkının direnişi, gerillanın, partinin varlığı idamı engelledi. Mesela Şêx Sait, Dêrsim isyanındaki gibi olsaydı rahat bir şekilde idamı gerçekleştirebilirlerdi. O zaman güçlü bir örgütlülük yoktu. İsyan lideri katledilince toplum dağılıyordu ve düşman istediği gibi davranabiliyordu. Ama Önder Apo'ya yönelik komploda halkın varlığı ve direnişi onları frenledi. Daha sonra idamı gerçekleştiremeyince idamı kaldırdılar. Ancak buna rağmen Önderlik idam tehdidi altında tutuldu. Daha bir önceki seçime kadar Bahçeli ve Erdoğan birbirlerine idam ipi sallıyorlardı. Bahçeli, “Alsana ip İmralı'dakini git as” diyordu. Erdoğan ise, “Sen iktidardayken neden asmadın? Ben olsaydım asardım” diye cevap veriyordu. Bitmez tükenmez 100 yılı bulan ırkçı, Kürt düşmanı, inkarcı bu devlet zihniyeti hala devam etmektedir.

Türkiye kapitalist sistem ile iç içerir ve NATO üyesidir. TC yöneticileri dış destek almak, Kürtleri ezmek ve bastırma için Türkiye'yi pazarlamış ve satmışlardır. Aslında Kürtlerle ittifakı esas alıp barış yaparak ortaklaşa Kürtler, Türkler ve herkes kazanır. Ülke kalkınır, demokrasi, özgürlükler gelişir, yaşam standartları daha yükselir. Ama TC devleti sırf Kürtleri zayıf düşürmek, dünyadan

İzolasyon bir işkencedir

Çok sonraları iç gardiyan sistemi Adalet Bakanlığına bağlandı. Ama Önder Apo tamamen özel bir statü ile 10 yıl boyunca tek başına tutuldu. Artık izolasyon tahammül edilemez, ve gelişen tepki ve mücadele karşısında adım atmak ertelenemez hale gelince, devlet Önderliğin yanına üç-dört tutuklu arkadaşı verdi. Haftanın belli günleri çok sınırlı bir-iki saat bir araya gelmenin dışında yanına verilen arkadaşlar hücrelerde tutuldu. Böyle yaparak iç ve dış kamuoyuna “Bakın işte yanına insan verdik, tecrit yoktur” demeye getirdi.

İmralı'da, Türkiye'de bütün cezaevlerindeki uygulamaların ötesinde bir baskı, tecrit rejimi uygulandı. Basın yayın organları, gazete ve kitapları da zamana yayma biçiminde kendi keyiflerine göre verdiler. Yapılan yasal düzenlemeler çerçevesinde tutukluların aileleriyle haftalık olağan görüşme hakları var. Yine avukatlarıyla sürekli görüşme hakları var. Bu haklar Önderlik için uygulanmadı. Görüşmeler önce haftada iki gündü, sonra bir güne düşürüldü. Giderek iki haftada bir, bazen iki ayda bir avukat görüşüne izin verdiler. Daha çok siyasi duruma göre tutum aldılar. Bilindiği gibi daha önce de aylarca, yıllarca Önderliğe ağırlaştırılmış tecrit uygulandı.

Şimdi de 2015 Nisan ayından bu yana hiç kimseyle görüş-tür-ül-mü-yor. Kendi yasalarını bile hiçe sayarak 2011'den bu yana Önderliğin yanına hiçbir avukatının gitmemesi konusunda kesin yasak getirildi. Nisan ayından beri hiçbir aile görüşmesine izin verilmedi. Bu uygulamalarla dışarıyla bağlantı kurmasına izin verilmedi. Bunun nedeni ise mevcut siyasi durumla ilgilidir.

İmralı sistemi sadece normal bir insanın hapis yattığı bir yer değildir. Devletin bir devrim liderini, Kürt halkının

Önder Apo'ya yönelik uluslararası komplo-nun üzerinden 17 yıl geçti. Bu süre boyunca Önder Apo'ya yönelik ağır tecrit politikası aralıksız bir şekilde çeşitli biçimlerde uygulandı. 2015 Nisan ayından bu yana da yeni bir boyut kazanarak Önder Apo ile hiç kimse görüş-tür-ül-mü-yor.

17 yıl boyunca aralıksız devam eden İmralı Tecrit Sistemi, Kürdistan halkı içerisinde, Türkiye'de özellikle Kürdistan basınında uzun yıllar çok tartışıldı. Önder Apo'nun kendisi, PKK yönetimi, Türkiye'deki insan hakları örgütleri, Avrupa'daki ilgili çevreler, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) hepsi bu tartışmanın içerisinde oldu. Bu sorun bir biçimde herkese yansıtıldı.

İmralı normal bir cezaevi değildir. Sorunun kaynağını orada görmek gerekiyor. Bir sorunu ele alırken sadece görünen yüzüyle değil, görünmeyen ya da maskelenen yönleriyle de bakmak lazım. Önderlik, Türkiye'ye uluslararası egemen güçler eliyle teslim edildi. Amerika bu operasyonun başını çekti. Tüm dünya, Avrupa kapatılarak yasadışı bir biçimde Türkiye'ye verildi. Tamamen korsan bir biçimde, zorbalığa ve güce dayanan, gizli pazarlıklar sonucu, devletlerarası hukuk yok sayılarak Türkiye'ye teslim edildi.

Türkiye'de de tam bir senaryo oluşturarak göstermelik bir yargılamaya dava kapatılmaya çalışıldı. Önderlik üzerinde -Avrupa dahil- anlaşılmalı bir statü var. İmralı biraz da böyle bir anlaşmanın ürünüdür. İmralı cezaevi, Türk ceza yasalarına ya da infaz kurumları yasalarına göre yönetilmiyor. Eskiden 'Başbakanlık Kriz Merkezi' diye bir şey vardı, oraya bağlıydı. Özel Kuvvetler Komutanlığı, yani özel yetkili güçlerin denetimindeydi.

izole etmek için ülkesini pazarlamıştır. İşte Kürtleri dünyadan izole etmenin somut olgusu İmralı'dır. Her şey oradan başlıyor. Kürtleri dünyaya kapatmak oradan başlıyor. Kürtler nereden umut görüyorsa, nereden ışık görüyorsa, nereden düşünce geliştireyorsa Türkiye oraya saldırıyor. En çok PKK'ye saldırıyor, gerilla alanlarına saldırıyor. Neden? Çünkü orada umut, direniş, düşünce, irade ve toplumu aydınlatan bir ışık var. Böylelikle en çok İmralı'ya saldırıyor ve tecrit ediyor. Sürekli Kürtlerin beyin gücüyle, irade gücüyle uğraşma, dağıtma, ezme saldırısını yürüttü. İmralı böyle bir sistemdir ve İmralı'yı da böyle anlamamız önem kazanıyor.

Heyetin gitmesi tecritin olmadığı anlamına gelmiyor

Türkiye'de 100 bin tutuklu ve hükümlü var. Herkesin ailesi normal bir şekilde gidip yakını olan hükümlüyü ya da tutukluyu ziyaret edebiliyor, mektup gönderebiliyor. Böylelikle hükümlü ya da tutuklu dışarıyla iletişim kurabiliyor. Milletvekilleri, insan hakları kurumları cezaevlerine gidebiliyor. Türkiye'de milletvekillerinin cezaevine gitme yetkisi var ama İmralı'ya sokulmak istenmiyor. Dokunulmazlığı olan, halk tarafından seçilmiş milletvekillerinin bile İmralı'ya gitmesi yasaklanmıştır. Türk devletinin

bile duymuyor. "Ben yaptım, oldu" diyor. Türkiye'de bu uygulamaları eleştiren var mı? CHP eleştiriyor mu, demokratik çevreler eleştiriyor mu? Hayır. Aydınlar, basın ve yayın eleştiriyor mu? Hepsi bu suçun ortağıdır. Devletin politikasını benimsemişler. Hak, hukuk ve adalet yerine devlet tarafında hizaya girmeyi seçiyorlar. Zaten on üç yıldır AKP iktidardadır, dışarıdan da ciddi bir baskı yok. Bunun için istedikleri gibi davranıyorlar.

İçerde zaten bir baskı yok. Bir tek sesini çıkaran, itiraz eden Kürtler kalıyor. Ama şimdiye kadar yürütülen mücadele ile İmralı İşkence Sistemi ortadan kalkmadı. Kaldırmak için daha fazla yüklenmek gerekiyor. Bunun için de siyasal ve toplumsal mücadeleyi yükseltmek gerekiyor. Demokrasiden yana olan güçlerle Kürdistan, Türkiye ve yurt dışında birleşerek, ortaklaşa bir direniş yürüterek İmralı İşkence Sistemini, bu hukuk dışı faşist sistemi, zulmün ve şantajın merkezini çökmek için.

İmralı sisteminin çözümü tamamen Kürt sorunu ile bağlantılıdır. Sorun bir kişi değil, sorun O kişinin Kürtlerin Önderliği olması sorunudur. Bunun için devlet Önder Apo'ya bu kadar düşmanlık yapıyor ve büyük bir kuşatma içine alıyor.

Peki, neden Önder Apo çıkıp konuşmuyor? O da bu toprakların çocuğu

de ezildi. Türkler de susturuldu. Ne zaman ki devlet Kürtleri ezme ve susturma istediye Türkiye'deki muhalefet muhakkak susturuldu. Türkiye'nin payına da susturulmuşluk, zulüm ve faşizm düşer. Türkiye'de faşist ortamın hakim olması ve daha kanlı bir girdaba girilmesi istenmiyorsa, bütün demokratların, hukukçular ve adalet arayanların yine anti-faşist emekçi kesimlerin birleşmesi lazım. İmralı sistemini ancak böyle aşabiliriz. Başka bir yolu yok. Bunun dışında kim bu sorunu çözecek? Burada Kürtler ne yapacak? Örgütlenme ve direniş büyümekten başka çare yoktur.

Önder Apo devleti ve hükümeti barışa zorladı

Hükümete yakın çevreler "Eğer çözüm süreci devam etseydi böyle bir uygulamaya gidilmeyeceğini" iddia ediyorlar. Fakat Önder Apo'ya yaklaşım günlük politikalar ile ifade edilecek bir durum değildir. Önderliğe yaklaşım devletin yüz yıllık resmi Kürt politikası ve stratejisinin bir sonucudur.

Çözüm süreci ister işlesin ister işlemesin, Önder Apo şahsında bir halkın temsili sözkonusudur. Tamam, çözüm süreci ve ateşkes devam etsin ama bunun şartı nedir? Önder Apo'nun, söylediklerinizin hepsini kabul etmesi midir? Etmeyince barış süreci ortadan

almıyor. O zaman burada kim barışı istiyor, kim istemiyor? Bu çok önemlidir. Barışı isteyen ve onun için çabalayan İmralı olduğu halde adeta İmralı ve PKK barış sürecini bitirmiş, hükümet de onlara ders vermek için yasak getirmiş gibi yaklaşıyorlar.

Bu oyun bozulacak

Devlet çözüm sürecinin bitmesinden Önderliği sorumlu göstermeye çalışarak mevcut ağır tecrit uygulamasını gerekçelendirmeye çalışıyor. Ama barış sürecini bitiren devletin ta kendisidir. Savaş ilan eden, Amed, Pirsûs ve Ankara'da katliam yapan, HDP binalarına saldırıp yakan, binlerce Kürt gencini tutuklayıp hapse atan kimdir? Türk devletinin kendisidir. Bu uygulamalar sonucunda çözüm süreci bozuldu. Yoksa Kürt tarafı süreci bozmadı. Savaş meraklısı ve sevdalısı olmadı. Kürtlerin savaşta bir çıkarı yoktur. Ama devletin çıkarları ve alışkanlıkları tek yanlı irade ve egemenlik üzerine olduğu için buna halel gelmesin diye ve Kürtler bir şey istemesin diye, masaya tekme vurdular ve İmralı'yı dünyaya kapattılar. Şimdi de "Barış süreci işleseydi, İmralı'da tecrit olmazdı" diyorlar. Bu konuda suçludurlar. Hem barış görüşmelerini bitirerek savaşı başlat hem de çözüm süreci bitti diye, Kürtleri cezalandırmaya çalış!

Önderliğimiz, İmralı'da ağır bir tecrit altındadır. Kürdistan'da da sokaklar, dağlar, mezarlıklar bombalanıyor; itiraz eden herkes ya tutuklanıyor ya öldürülüyor. Mahalle ve şehirler harabeye çevriliyor. Bunu yüz binlerce askerle, polis teşkilatları ile yapıyor. Bütün gücüyle halkın üzerine çullanıyor. İstedikleri zaman uçak kaldırıp istedikleri yeri bombalıyor. Kimsenin yaşanan bu duruma bir dediği yoktur. Ellerindeki tüm savaş aygıtlarını çılgınca Kürtlerin üzerine sürüyor. Her tarafı yakıp yıkıyor, sonra da, "Bak siz cezalısiniz. Onun için ben İmralı'yı tecride aldım" diyor. Burada kastedilen çözüm sürecinin değil, teslim alma sürecinin işlememesidir. Kürtler teslim alınamayınca, bu oyunları tutmayınca gelişen direniş ve irade cezalandırılıyor. Onun için izole ediyor. Onun için o kadar düşmanca ve kin ile Kürtlere ve Önderlerine yaklaşıyor. Başka bir biçimde bunu açıklamak basit laf oyunu olur.

Hiçbir insani meziyeti kalmamış, iktidara yalakalık yaparak basit bir maaşa tenezzül eden, insanlık değerlerine ve Kürtlüğe de ihanet etmiş dilenci gibi fendilerinin eline bakan uşaklar bu lafları yapıyor. Onların ağzına bakıp yazıyorlar. Kraldan daha çok kralcı kesilmişler. Halbuki hukuk, adalet herkes için gereklidir. Egemenlik ilelebet değildir. İnsan zulüm üzerine payidar olamaz. Bir gün bunun hesabını da verebileceklerini unutmamalılar. Şimdi güncel olarak güç, iktidar, hazine ellerindedir. Ellerinde olan bu imkanları çarçur edip aralarında paylaşıyorlar. Basit kırıntıları da bahsettiğim bu uşak kesime veriyorlar. Adaletsizliği, zulmü, halklara düşmanlığı böylelikle saklamaya çalışıyorlar. Ama Kürtler bunu kabullenemez.

Türkiye Cumhuriyeti; Dêrsim, Agirî, Şêx Sait katliamlarının hesabını vererek tarihle yüzleşmedi. Tarihle yüzleşmeden, katliamların hesabını vermeden, bu hesap sorulmadan bu politikalar devam eder. Zaten güncel olarak devam ettirildiği de görülebilir. Ama Kürtler eski Kürtler değildir. Örgütleniyorlar, Kürdistan'ın her tarafında direniyorlar, direnecekler. Bu katillerden, bu ırkçı artıklardan mutlaka hesap soracaklar. Önderliğe yönelik tecrit sisteminin ne olduğunu onlara bu halk gösterecek. İmralı sistemi ilahi bir güç müdür? Birkaç politikacı, birkaç

gizli ordu elemanı, Gladiyo elemanı bir araya gelip fitne fesatla, zehirli düşüncelerle halklar arasına zehir ekliyor, düşmanlık ekliyor, zulüm uyguluyor. Güç üzerine oyun yapıyor, siyaset yapıyor. Ama bu oyun bozulacaktır. Kürtler insanlığından, haklarından, hukuklarından vazgeçmez. Ne Önderliklerinden vazgeçer ne de Önderleri, sizin üzerinde basit hesap yapacağınız bir insan durumundadır.

Elbette artık Hareketimizin, halkımızın gündeminde olan Önder Apo'nun üzerindeki tecridin kalmasının ötesinde Önderliğimizin fiziksel özgürlüğüdür. Bu temeldeki mücadeleyi Kürtler açısından topyekun direniş süreci olarak ifade edebiliriz. Neden? Çünkü devlet Kürtlere karşı topyekun savaş ilan etmiş durumdadır. Kürtler başka biçimde hareket edemez ve keyfi olarak canları istediği için 'biz topyekun direnişe geçtik' demiyorlar. Mecburdular, zorunludurlar. Karşılıklı topyekun savaş ilan etmiş ırkçı, faşist bir devlet, hükümet var. AKP, Türk-İslam sentezinin, MHP ırkçılığının, kontrgerilla zihniyetinin, iktidar hastalığının bütün olumsuz özelliklerini şahsında toplayarak asla iktidarı elden bırakmak istemiyor. 7 Haziran seçimlerinde bu daha somut görüldü. Komplolar ve darbelerle seçimi geçersiz saydılar. Tutuklu olan Ergenekoncuları, Balyozcuları bırakıp Kürtlere karşı onlarla birleştiler. Yine ordunun ırkçı, faşist kesimleriyle birleştiler. Ama Kürtler güçleniyor. Rojava'da, Şengal'de, her tarafa geliştireyorlar. Siyasette ilerliyorlar, parlamentoya daha güçlü giriyorlar. Belediyeleri giderek daha iyi yönetebiliyorlar. Korkuları bundandır. Dikkat edelim; Kürtleri zayıf düşürmek için yine komplo, fitne-fesat, provokasyon var. 'Kürtleri nasıl zayıf düşüreceğiz' biçiminde hesapları var. "DA-İŞ'i, Hizbullah'ı, JITEM'i kullanalım; kitleleri bombalayarak, tarayarak korkutalım, mahallelere baskın yapalım, onlarca uçak kaldırarak darbeleyelim..." hesabındadırlar. Tüm bunların hepsi tertiptir, tesadüfen kendiliğinden olan gelişmeler değildir. Bunun yanı sıra büyük basın ellerinde olduğu için basın üzerinden de topyekun saldırıya geçmiş durumdadır.

Herkes görev başına

Kürt halkı direngen, fedakâr, savaşkan, cesur bir halktır. Tarihi ve kültürel birikimi çok köklüdür. Ankara'dan gelenler asla Kürt halkıyla savaşamazlar. Yeter ki topraklarına, kimliklerine ve tüm değerlerine sahip çıkmak için kazanmayı esas alsın. Kürdistan'a birçok güç geldi ama fethedemedi, zapt edemedi. Devlet bugün büyük ordularıyla Kürdistan'ın her tarafında savaş yürüttüğü halde sınırlı imkân ve savaşçılarına rağmen Kürdistan toplumunu, gençliğini, gerillasını 40 yıldır teslim alamadı. Kürtlerin verdiği mücadele ile TC devleti'nin dikişleri sökülmiş ve deşifre olmuştur. Tüm bu vahşi saldırılar bunun içindir. Çünkü devlet yenilgiyle yüz yüze geldi. 2. Lozan'ı tesis etmek, devleti idame ettirmek ve Cumhuriyeti yeniden tamir etmek istiyor.

Demokratik direnişler sayesinde bütün kimlikler kendi gerçek yerlerini bu topraklarda bulacaklardır. Türkiye bu gelişmenin önünü de almak istiyor. Bize göre artık geç kalmıştır. Türkiye'deki faşist zihniyet bunu başaramaz. Türkiye zulmünün, faşizminin ömrünü kısaltmak da Kürdistan halkının örgütlü direnişine bağlıdır. Bu temelde Önder Apo'nun ve halkımızın özgürlüğü için 'Herkes görev başına' diyoruz.

İmralı'ya gitmesine izin verdiği tek bir kurum var, o da Avrupa Konseyi'ne bağlı olan CPT'dir. Ancak o gelip İmralı'yı ziyaret edebiliyor. Onun dışında yurtdışından ve yurt içinden parlamenterler, bakanlar dahil hiç kimsenin İmralı'ya gidişine izin verilmiyor.

HDP'den milletvekillerinin İmralı'ya gitmesine de kendi hesaplarına uyduğu için izin verilmiştir. Kendilerine göre belirledikleri politikalar çerçevesinde onları İmralı'ya götürdüler. Akil İnsanlar Heyeti, basın götürülmedi. Önder Apo'nun görüş alışverişi yapabileceği hiç kimse götürülmedi. Görüşme masasında güya 'Kürt sorununun barışçıl yollarla çözülmesini' istiyorlardı. Bu görüşmeler sayesinde sözde ateşkes sağlanmışlardı ama İmralı üzerindeki esas tecrit kalkmadı. Heyetin gitmesi de tecridin olmadığı anlamına gelmiyordu. Heyet, Önderliğin sosyal, duygusal dünyasını zenginleştirmek, insani ihtiyaçlarını karşılamak için gitmiş, o amaçla gönderilmemiştir. Devletin siyasi hesapları ve amaçları olduğu için gönderilmiştir. Siyaset değiştiği andan itibaren de görüşmeler yasaklanmıştır. Bundan dolayı 5 Nisan'dan beri kimse Önder Apo ile görüşmeye gidemedi.

Devlet, "Yasakladım" demeye gerek

milyonlarca insanın, bir halkın Önderi. İşte bu adaletsizliği insanların kabul etmemesi gerekiyor. Akil ve vicdan sahibi, adalet tutkusu ve arayışı olan, dinden ve imandan bir şeyler anlayanların, özgürlük diye bir derdi olanların bu adaletsizliğe dur demesi gerekiyor.

Neden Türk devlet yetkilileri, istediği gibi Kürtleri öldürüp hapsilere atabilsin? İstedikleri kadar haklarında konuşsun ve yasaklar getirsin? Niye tarih boyunca Kürt liderlerinin payına hep hapis, ölüm ve mezarlar düşsün? Nereden çıktı bu, kim buna karar verdi? Tarih boyunca devlet sistemleri her zaman halkları, toplumları baskı altına almak, halkların sınırlarını daraltarak, egemenlere alan açmak için bu zorbalıklara başvurmuşlardır. Ancak insanı insan yapan, zorbalığa karşı çıkışıdır, adalet arayışıdır.

Kürt halkı daha fazla örgütlenmeli ve Önderliği ile bütünleşmelidir. Ona yapıları kendine yapılmış saymalı, Türkiye demokrasi güçleriyle bu temelde ortaklaşmalıdır. Türkiye'de de sol demokratik güçler dar anlayışı kırmalıdır. Kürtler ve PKK hep onların dışındaymış gibi hareket etmektedirler. 1925'lere bakalım; Kürtler için Tahrir-i Sükun kanunu çıkarıldığında Türkiye'deki muhalefet

mı kalkıyor? Nereden bakarsak bakalım burda sakat bir mantık vardır. Peki, İmralı'da Kürtlerin resmi ve baş müzakerecisi olan insan –ki bütün Kürt örgütleri bunu ilan etti, Kürtlerin özgür iradesi olduğuna ilişkin on milyondan fazla imza toplandı- "Barış istemiyorum" dedi mi? "Ben masadan kalkıyorum, barış yanlıştır ve savaşılmam" diye bir şey söyledi mi? Tersidir doğrudur. Devleti ve hükümeti barışa zorladı.

Dolmabahçe Mutabakatında 10 madde üzerinde anlaşılmıştı. İzleme heyeti oluşturulacaktı, buna uygun adımlar atılacaktı. PKK de buna karşı niyet beyanı olarak silahlı mücadeleyi Türkiye'ye karşı sonlandıracaktı. Önderlik bunu söyledi. Her şey somut adım atma noktasına geldi, aylarca tartışıldı. Önder Apo sürekli, "Silahlar devreden çıksın ve barış olsun" diye, her iki tarafı da teşvik etti. En ağır rolü üstlenerek en büyük fedakarlığı yaptı. O şartlarda devlet Önder Apo'yu hiç kimseyle görüştürmemesine rağmen bunu yaptı. Hükümet bütün dünya ile görüşüyor, bütün iç ve dış mekanizmalarını harekete geçiriyor ama Önder Apo'nun herhangi bir bilirkışı ile konuşmasına ve görüşmesine izin veril-

Devrimi geciktiren kadrosal sorunlarımızı aşmak için 24 saat ideolojik-örgütsel mücadele yürütülmelidir

Duran Kalkan

“Neden kendimizi eğitmeliyiz”, sorusu anormal bir soru değildir. Bu soruya doğru cevap verilemezse yürütülen ya da ileride yürüteceğimiz çalışmalardan başarılı sonuçlar elde edemeyiz. Bu konu gündeme geldiğinde, öncelikle amacı ve tarzı öğrenip özümsemekte sorunlarımız olduğunu söylemek gerekir. Amaç özümsemeyince, tarz oluşturulamaz. Tarz, amaca göre şekillenmektedir. Tarz; bir örgütün veya kişinin nasıl iş yapacağı, ne yapacağına bağlıdır. Bunu da amaç belirler. Amaçtan bağımsız bir tarz, üslup düşünülemez. Tarz ve üslup amacı başarmak için vardır.

Doğru tarz ve üslup

Doğru tarz ve üslup neye denir? Bizi amacımıza ulaştıran, dolayısıyla başarıya kavuşturan tarza ve üsluba doğru tarz ve üslup diyebiliriz. Bu, bizi amaca götüren yol ve yöntemdir. Her ikisi kopmaz bir bağ içerisindedir ama biz çoğu zaman bunları birbirinden ayırma hatasına düşmekteyiz. Yine çalışıyoruz, savaşıyoruz ama neyi elde etmek için? İşte bu kopukluktan dolayı ne kadar emek harcasak, cesaret ve fedakarlık göstersek, ne kadar iş yapsak da bunlar bizi amacımıza yaklaştırmamaktadır. Hamal tarzı denilen de budur.

Neden kendimizi eğitmeliyiz? Çünkü kişilik sorunlarımız vardır. Bu sorunlar birçok boyutta ele alınabilir. *Birincisi*, sistem karşısında zayıflıklarımız bulunmaktadır. Hakim, karşıt sistemin zihniyetinin, amaçlarının, tarzının etkileri üzerimizde çok fazla vardır. O ortamda doğup, büyüdüğ, şekillendik; o kendi amacına göre bizi eğitti. Başka amaçlara bağlı olma, onları başaracak şekilde, anlayış ve kişilik oluşturma durumumuz var. Her ne kadar bunu devrim hareketi içerisine gelince aşmaya çalışsak ve kişiliğimizi değiştirip dönüştürmek için mücadele etmiş olsak da bunun bütünüyle değişmesinde zayıflıklar bulunmaktadır. Hala üzerimizde, karşıımızda olan ve kendisiyle savaştığımız düzenin çok ciddi etkileri vardır. Bu, zihnimizde var, anlayışımızda var, tarzımızda var, duruşumuzda var...

Kişilik çizgimiz, düzenin amaçlarına göre oluşmuştur. Oradan kopamamaya, kapitalist modernite etkilerinden kopmamak diyoruz. Kopmak için Partiyeye gelmişiz, Parti içinde mücadele yürütüyoruz ama düzen de tekrar bizi kendine çekmek için saldırılarını sürdürmekten bir an bile geri durmamaktadır. Özel savaş da böyle bir saldırı demektir.

AKP yönetimi, dünyada ve Türkiye’de özel savaş en derin ve kapsamlı hale getiren sistem demektir. Bize karşı mücadele etmekte ve bizim değişim çabalarımızı yönlendirmeye, bizi kendi ilkelerine, ölçülerine, anlayışlarına çekmeye, Partiden kaçtırmaya çalışmaktadır. En büyük mücadele de bu biçimde yaşanmaktadır. Diğer mücadeleleri bunu takip etmektedir.

Önderlik, sistemden “Kusarcasına kopmak” dedi. Bizde kusmak değil, tersine bir gözü orada iken diğer gözü buradadır. Orta yolculuk da bu an-

“Kadro ve militan için Önderlik savunmalarının tamamı emir ve talimattır. Gerisi onu anlayıp uygulamaktır. Her kadro bir emir gücü gibi partinin her şeyini temsil eden bir güç olarak hareket etmelidir. Böyle olunursa işte o zaman PKK başlangıçtaki gibi olur ve değil devrimci gelişme sağlayamamak, en zor ortamlarda bile tarihin en büyük devrimci gelişmesini yaratan bir güç konumunda olur. Haki Karer gerçeği ve çalışma tarzı, katılımı böyleydi.”

lamda fazlasıyla bulunmaktadır. Ortamımız keskin değildir. Keskin olsa, gelen kişi ya kopar ya da kendilerini gizleyemez, muğlaklığı yaşayamaz. Ama ortamımız keskin olmadığı için kimi insanlar onlarca yıl kalıyor, bir gün bakıyorsun kopmuş ve gitmiş! Karşıt düzenle dört dörtlük birlik! Dönüp “Ben aslında oraya bir olmadım ki” diyor. O zaman nasıl içimizde yaşadığı? Onu yaşatan ortamın ölçüleri nasıldır? Parti kendini tanımlamış, ilke ve ölçülerini ortaya koymuş ama yaşama tam geçirememiştir. Komünal yaşam ve kolektif çalışma ilkelerini tam yerleştirememiştir. Buna karşı düzen etkilerinin direnci var. Bir taraftan Parti etkilemeye, eğitmeye, değiştirmeye çalışıyor ama diğer taraftan düzen etkileri, anlayışı buna karşı direnmektedir. Düzenin oluşturduğu kişilik Parti ilke ve ölçülerine karşı direnmektedir.

Değişim ve dönüşüm sürekli olmalıdır

Özel savaş, sürekli saldırı demektir. Önderlik, ‘toplum kırım’ diye tanımlamıştır. Kürdistan’da ise soykırımdır. Sürekli bombardıman var ve mücadele kadrolar üzerindedir. Bu nedenle değişim-dönüşüm yeterli değildir. Parti ortamını oluşturan kadroların çizgiyi özümsemeye, düzen etkilerinden kusarcasına kopma ve Önderlik çizgisiyle her bakımdan bütünleşmesinde ciddi zayıflık bulunmaktadır. Yıllar da geçse bu mücadele sürmektedir. Mao da böyle bir mücadelenin birey üzerinde sürekli devam ettiğini belirtmiştir. Kültür devrimi ve insan eğitimi ile uğraştığı için Mao da bu önemli sonuçlara ulaşmıştır. Bundan dolayı tam yeterli katılım, başarılı Parti militanlığı ve devrimciliği yapmada sorunlar yaşanmaktadır. Hatalarımız düzen etkilerinin

pratik sonuçları olarak ortaya çıkmaktadır. Yoksa elbette başarısız olmak için çalışılmamaktadır. Kendimize göre çalışıyoruz ama onun ölçülerini, ilkelerini, tarzını tam tutturamadığımız için, örgütlü ve planlı yürütemediğimiz için başarılı olamıyoruz.

Kimse, “Ben böyle değilim” dememelidir. Bu durumun aşılmasının uzun yıllar Parti ortamında kalmakla da bağı yoktur. Bu bir düzenden kopma meselesidir, düzene karşı mücadele edip edememe meselesidir. Sorunun en önemli boyutu buradadır. Bunun olabilmesi için değişim ve dönüşümün sürekli olması gerekmektedir. Bir kadronun kendini sürekli eğitmesi gerekmektedir. 24 saat eğitim, 24 saat ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi gerekmektedir. Bütün düzen etkilerinden, kötülüklerinden, özel savaş saldırılarından kendini koruyabilmek sürekli Önderlik ve şehitler çizgisinde kendini militanlaştırarak, partileştirerek mümkündür. Özgürlük mücadelesini başarıyla yürütür hale gelebilmek için böyle bir çizgi mücadelesi yürütmeye, sınıf ve cins mücadelesi yürütmeye kesinlikle ihtiyaç vardır. Böyle olmayan, bu mücadeleyi dönemselleştirme alan, kopukluk yaratan, bu mücadeleyi küçümseyen, mücadeleyi tamamladığını sanan yaklaşımlar yanlış ve büyük bir yanılgıdır.

Mekan değiştirmek, kişilik devrimi yapmak veya kişiliği değiştirmek anlamına gelmemektedir. Onun için uygun zeminler yaratmayı ve kişiye avantaj sağlamayı ifade edebilir ama bu kişilik devrimi yapmış olmak anlamına gelmemektedir. Özellikle gerilla bu konuda yanlış yaratmıştır. Şehirden kopup dağa gelince, gerillaya kayıt yapınca, “Katıldım oldum PKK’li, düzen bitti, bundan sonra ne söylersem PKK ve Önderliğe aittir!” gibi bir yanlış fazlasıyla

yaşanmaktadır. Oysa ki gerçek öyle değildir. Parti içinde olunabilir, Parti imkanları ve Parti adına iş yapılmaya çalışılabilir ama bu Parti amaç, ilke ve ölçüleri doğrultusunda yapıldığı anlamına gelmez. Tersine Partiyeye zarar da verebilir. Düzene daha fazla hizmet eden bir konumu ifade edebilir.

Bu noktada radikal değil, reformistiz. Önderlik, düzene karşı mücadele teorisini geliştirdi: “Kusarcasına mücadele etmek” dedi. Devrimci mücadelede bütünlük teorisini geliştirdi: “Fikir, zikir ve eylem birliği” dedi. Mevcut düzenden nasıl kopulacağı ve o düzenin özel savaş saldırıları karşısında bir devrimci olarak bütünlüklü olarak nasıl mücadele yürütüleceği sorularına bu tür tanımlarla cevap verdi. Bizim bu cevapları bireysel düzeye indirgememiz, kendi yaşamımız ve pratiğimizde ele almada zayıflık bulunmaktadır.

“Neden kendimizi eğitmeliyiz”, sorusuna ilişkin diğer bir boyut ise; örgüt ve mücadele içerisinde edindiğimiz özellikler de var. Bunlar da anlayış oluşturmaktadır. Yanlış anlayışları, karşıt anlayışları sadece düzenden alıp getirmiyoruz. Parti içinde de yanlış anlayışlar, davranışlar ortaya çıkabilmektedir. Ya da Parti sürekli değişen, gelişen, ilerleyen bir varlık olduğu için, değişmeyen, alışkanlıklarla yürüten, tutucu yaklaşımlar mücadele içerisinde ‘yanlış anlayışlar’ olarak ortaya çıkmaktadır. Var olanla yetinen dolayısıyla eskiyen, geride kalan tutum ve anlayışların da değiştirilmesi gerekir. Bunlar da en az düzen etkileri kadar mücadeleye, pratik başarıya zarar vermektedir.

Alışkanlıkların gücünü küçümsemek gerekir. Bu, çok büyük ve çok tehlikelidir. Tehlikesi yanlılıktan ileri gelir. Kişiyi yanlıt, doğruymuş gibi gösterir. Bir dönemin doğruları ve ba-

şarları içinde olmayı her zaman doğru ve başarı içerisinde olunmuş konumuna sıkıştırıyor ve kişiyi donduruyor. Dogmatizm ve tutuculuğun gelişmesinde de bu durum etkilidir. Dogmatizm ve tutuculuğu Önderlik, “Yaşam karşısında insanı zayıf kılan temel etkenlerden birisi” olarak ifade etmiştir. Alışkanlıkları zamanında değiştirmeyi gerekli görmek, değişimin yol yöntemini bulmak ve onlara karşı mücadele etmek gerekmektedir. Bunları, eleştiri ve özelleştirilerle, platformlarla, eğitimlerle zaman zaman yapmaktayız. Hiç mücadele etmiyor değil ama mevcut mücadele yetersizdir. Bizi net ve keskin bir kopuşa ulaştırmamaktadır. Düzeltme yeterli ve tam olmamaktadır.

Üzerinde durduğumuz konuyla doğrudan bağlantılı olarak değerlendirilmesi gereken bir diğer konu da ideolojik-örgütsel ve siyasi-askeri mücadelede yaşadığımız kimi sorunların tekrar etmesidir. Elbette sorunlar bitmeyecektir ve bundan dolayı sorunlardan da korkmamamız gerekir. Sorunlarla mücadele edildikçe ve mücadeleyle sorunlar çözüldükçe gelişme olur. Var olan sorunlar çözüldükçe de yeni sorunlar ortaya çıkacaktır. Bunlar doğrudur. Tersiyalektiğe ve yaşam gerçeğine aykırıdır. Gelişimle ortaya çıkan, çözüldükçe yeni gelişmeler açığa çıkaran sorunlar büyütücü ve güçlendiricidir. Fakat sorunlar tekrarlandığı ve çözüme ulaşmadığı zaman tehlike var demektir. O, yozlaşma ve çürüme yaratır. Tekrarlanan ve gittikçe üst üste yığılan sorunlar kangrenleşir, çözümsüzlük etkeni haline gelir ve çöküşü ifade eder.

Gelişme sorunlarına evet tekrarlanan sorunlara hayır

Reel sosyalizmin çöküşü de böyle olmuştur. Bu durumu bir tür reel sosyalizm hastalığı olarak da tanımlayabiliriz. Çünkü reel sosyalizm dinamizmini, yenilenme ve gelişmeyi sağlamadığından burada kaybetmiştir. Bu durumun yarattığı durgunluk, devinimi sağlayamaması gümbür gümbür çöküşüne yol açmıştır. Sovyetler Birliği çevreden kuşatılma olmadan, tam tersine çevresi onu gelişmeye, yenilenmeye, tekrarı aşmaya çağırılmıştır. Ama kendisi öyle bir mecraya girememiştir. Bunun sonucunda kendini ‘en güçlü’ olarak tanımladığı bir dönemde çökmüştür. Mao, “Emperyalizm, kağıttan kaplandır” diyordu. Reel sosyalizm de bir kağıttan kule gibi çökmüştür. Bu da ciddi bir durumdur.

Bizim de çözümsüz gibi görünen kangrenleşmiş sorunları aşmamız gerekmektedir. Parti dışlıklar, ideolojik-örgütsel sorunlar dediğimiz ve yıllardır eleştiri-özeleştiri temelinde ele aldığımız sorunları gidermemiz gerekir. Gelişme sorunlarına evet, tekrarlanan sorunlara hayır! Bunun içinde bireycilik, kendine görelilik, ben merkezlik vb ideolojik duruş ve sorunlar fazlasıyla tekrarlanan sorunlardır.

“Neden başarılı olunamıyor”, sorusuna cevabı da burada arayabiliriz. Semir provokatörü bunun için “Çizgiyle bağlantılı olabilir” diyordu. O unsur daha o zaman çizgiyi, Önderlik gerçeğini sorgulamak istemiştir. Şimdi acı ama gerçek olarak kabul etmemiz

gereken şudur: Tekrar eden sorunlara çözüm üretmediğimiz müddetçe doğal olarak çizgiyi sorgular noktaya geliriz. Bunu kendimiz yapmasak da sorgulanmasına ön açar, zemin sunarız.

Kadro duruşundaki işlevsizlik bir uça intihar çizgisine yatma, diğer uça bürokratikleşme, memurlaşma, ihtiyarlama, devrimci ruhtan, dinamizmden, duyarlılıktan uzaklaşma bulunmaktadır. Namus belasına örgüt içindedir ama öyle bir duruş PKK dinamizmini ve ruhunu her durduğu an öldürmektedir.

Bu sorunları geçmişte Önderlik de gündeme getirmiş ve tartışmıştır. Önderlik; *"Emekliye mi ayrılalım, özel bakım yerleri mi kuralım!"* sorusuyla bu durumu tartışmaya açmış ve bununla birlikte, *"Bunların hiçbirisi olmaz. Ama devrimcilik de lazım. Devrimciliğe giremezsek ne olacağız? Reel sosyalizmin düştüğü duruma düşeriz"* tespitini yapmıştır. Devrimciliği sürdürecektir bir çözüm bulmalıyız. Devrimci çözüm bulamıyorsak, bu tekrarı aşacak, önleyecek bir çözüm bulamıyorsak örgütsel tedbirler alınmalıdır. Sadece fiziki olarak değil o dinamizmi, duyarlılığı kalmamış insanları düşünmana da itmeyelim ama onlar bu duruşları ile 'PKK budur!' dedirtecek şekilde içinde de durmasınlar. Çünkü istekleri ve çabaları dışında PKK'ye ayrı bir çizgi dayatılmaktadır.

"Partiye ve mücadeleye zarar vermeyeceğim" demekle de olmaz. Zarar vermemenin ölçütü yarar getirmektir, işleri doğru ve başarılı yapmaktır. Başka türlü mevcut ölçümüne göre zarar vermemenin yolu yoktur. Bunu yapamayan herkes zarar vermektedir.

Tarz düzeltmesine ihtiyaç vardır

İdeolojik sorunlar dediğimiz sorunları zihniyet boyutuyla birlikte nasıl aşacağız? Bu soruna, tam bir örgüt disiplini ve ciddiyeti dahilinde sorunların ortaya konulması ve tartışılması ile çare aranmalıdır. Bu sorunların tartışılmasını ve çözümünü yönetimden bekleyenler yanılığın içinde ve boşuna beklemektedir. Önderlik bir dönem öyle yürütmüştür ama bundan sonra o düzeye ulaşmayacaktır. Örgüt ve görevler büyümektedir. Normalde o düzeyi de aşması gerekirdi. Ama olabildiği şimdikiye kadar olurdu.

Yalnız başına yönetimden çözüm beklemek sonuç alıcı bir yaklaşım gibi gözükmemektedir. Tüm sorunları yönetimin çözmesi de iyi bir durum değildir. Öyle olsa yönetim büyür, kadro geride kalır. Partinin öyle bir yönetiminin olması yerine Partinin kendisi toplum için öyle bir yönetim haline gelmeyi, kolektif bir yönetim gücüne ulaşmayı öngörürse Apocu çizgiye, Önderlik felsefesi ve ideolojisine, örgütsel ve politik çizgisine daha uygun bir noktaya gelir. Önderlik çizgisinin öngördüğü yönetim, çok güçlü ve her şeyi yapan yönetim değildir. Tersine tüm kadroların kolektivizminin yönetimi olduğu bir düzeye ulaşılmalıdır. Şematik, memurvari işleri yaptırın bir konumda olmamak gerekir. Bütün Parti aynı ruhu ve ölçüyü taşıyan, işlerini kolektif yapan bir topluluk haline gelmelidir.

Kadroyu tanımak, görev vermek, çalıştırmak, bir çalışmada mutlaka tutmak, çalışmasının sonuçlarını denetlemek, başarmış mı başarmamış mı diye hesap sormak gerekmektedir. Böyle bir tarz düzeltmesine ihtiyaç vardır. Yönetimimizin kadro politikası bunlar temelinde gelişmelidir. Tekrar biraz da yönetim tarzının çözümleyici olamayışından ileri gelmektedir. Yönetimlerin parçalılığı, aceleciliği, bireyciliği bazen sorunlara da yol açmaktadır. Bu durumu herkes kendi bu-

lunduğu pratikten yola çıkarak değerlendirebilir. Bundan daha önemlisi ise yönetimlerin çözümleyici olamayışdır. Kadroya yön verecek, onu bu tekrardan kurtaracak, verimli hale getirecek bir yönetim gücü gösterilememektedir. Önderlik herkesi yürütüyordu ve herkese yetiyordu. Taşı da eritiyordu, eğitimsiz olanı da çalıştırıyordu. Kim

PKK'nin etrafında PKK'nin imkan ve çıkarlarıyla yaşayan, karın doyuranlar da az değildir. Bu tür kişi veya çevreler ideolojik-örgütsel mücadelenin arttığı alanlarda netleştirilip ayıklanmaktadır.

Geçmişte sadece propaganda yapıp mücadeleyi destekleyen veriler elde ettiğimiz dönemde toplumsal alana Önderlik kadro görevlendirmiyordu. Her

duyarık işlere katılmak yerine sorumluluk vardı. Bürokratik çalışma, örgütün isteğine göre, devrimi başarmak için değil örgütün eleştirilerini azaltmak için çalışmadır. Devrim yapmak için değil örgüte rapor vermek için çalışmaktadır. Bu çok yanlış ve tehlikelidir. Böyle olunca da ortada duran imkan ve fırsatlar heder olmaktadır.

"Dogmatizm ve tutuculuğu Önderlik, "Yaşam karşısında insanı zayıf kılan temel etkenlerden birisi" olarak ifade etmiştir. Alışkanlıkları zamanında değiştirmeyi gerekli görmek, değişimin yol yöntemini bulmak ve onlara karşı mücadele etmek gerekmektedir. Bunları, eleştiri ve özeleştirilerle, platformlarla, eğitimlerle zaman zaman yapmaktayız. Hiç mücadele etmiyor değil ama mevcut mücadele yetersizdir."

olursa olsun bir göreve koyuyor, denetliyor ve sonuç alıyordu.

Bu bakımdan da kadronun eğitim durumu, partileşme düzeyinin yüksek olması ya da olmaması tek başına zorlayıcı olmamaktaydı. Ama şimdi pratik yönetimimiz öyle değildir. Dolayısıyla kadronun eksikliklerini zayıflıklarını yönetimin kadro politikası ve gücüyle giderme imkanımız yoktur. Yönetimi eleştirelim, çözüm gücü olmasını da isteyelim, Önderlik tarzında bir yönetim haline gelmesi için çaba harcayalım, zayıflıklarını kabul etmeyelim. Bunlar doğrudur ama bunu yaparken yalnızca bununla da yetinmeyelim. Çözümü bir yandan burada ararken, diğer yandan ve esas olarak kadrodaki çözümde arayalım. Yani kadroyu başlangıç döneminin ölçülerine çekelim.

PKK'nin kuruluş döneminin kadro ölçüleri iyi incelenmelidir. Bu dönemin ölçülerinden kastedilen nedir? O zaman örgüt yoktu. Önderlik yürütüyordu ama Önderliğin fiili yaptırım gücü de yoktu. Sadece etki gücü vardı. Kadrolar yaptırımına değil, etki gücüne dayanarak hareket ediyordu. Esas itibarıyla de gönüllü olarak, kendi sorumluluklarıyla hareket etmekteydi. Bu noktada Önderlik gerçeğine, tarzına, ölçülerine daha yakındılar. Aynı düzeyde olmasa da benzer anlayışları sürdürüyorlardı. Böyle olmasaydı, düşmanın imha tehdidi altında Önderliğin örgüt yapma, insanları toplama, güç-gelişme yaratması kesinlikle olmazdı. PKK gibi bir topluluk olmazdı.

Tabi 1970'ler döneminin gönüllü grup çalışma ölçüleriyle şimdi hareket edemeyiz. O küçük bir gruptu, çalışmalar dar ve sınırlıydı. Yalnız başına o ölçülerle, küresel düzeyde mücadele yürüten, bütün ezilenler karşısında sorumluluk taşıyan, onlara yol gösteren bir öncü mücadele yürütmeye çalışan bir PKK'nin görevleri yürütülemez. Fakat öyle olmayacak diye bireycileşmiş, bürokratikleşmiş ya da intihar çizgisine yatmış kadro çizgisine de bu işler yürütülemez.

"PKK'nin kuruluş döneminin kadro ölçüleri iyi incelenmelidir. Bu dönemin ölçülerinden kastedilen nedir? O zaman örgüt yoktu, Önderlik yürütüyordu ama Önderliğin fiili yaptırım gücü de yoktu. Sadece etki gücü vardı. Kadrolar yaptırımına değil, etki gücüne dayanarak hareket ediyordu. Esas itibarıyla de gönüllü olarak, kendi sorumluluklarıyla hareket etmekteydi. Bu noktada Önderlik gerçeğine, tarzına, ölçülerine daha yakındılar."

PKK kadrolarının, fedai mücadele yürüten kadroların herhangi bireysel çıkarı ve arayışı kesinlikle yoktur. Bir çöpleri bile yoktur. Bu anlamda da PKK'lilik bireye onur, şeref, saygınlık kazandırma ötesinde, yaşamak üzere maddi hiçbir şey vermemektedir. Ama örgütün ötesinde, çevresinde, örgütsel denetimin dışında neler olduğu yeterince bilinmemektedir. O bakımdan

bir yere ya birkaç kişi gönderiyor ya da hiç görevlendirmiyordu. 1990'ların başında Bakur'da halk serhildanı geliştirmek için gerillanın gidemediği yerlere görevlendirmeler yaptı. Ama televizyon gündeme gelince, onu etkili biçimde kullanarak, öyle kadro görevlendirmekten de vazgeçti. Toplum propaganda düzeyinde kendisi bizzat yönlendirir hale geldi. Şimdi durum değişmiştir. Halk içerisinde propaganda ile savaşa destek çalışması yürütmüyoruz. Toplum eğitim ve örgütleme, demokratik ulusu inşa etme, demokratik komünal yaşamı geliştirme çalışması yürütülmektedir. Dolayısıyla uzaktan söyleyerek ya da bir iki kadro görevlendirerek bu iş ve görevleri yeterli yapmamız mümkün değildir.

Eleştiri-özeleştiri ve düzeltme mevcut haliyle yetersizdir

Eskisi gibi eğitimsiz, hazırlıksız kadrolarla da bu işi yapmak mümkün değildir. Toplumsal alana hem nicelik olarak fazla, hem de çok iyi eğitilmiş kadro görevlendirme durumunda kalmaktadır. Paradigmanın, yeni stratejinin ve içinde bulunduğumuz mücadele sürecinin, demokratik özerklik mücadelesinin gereği de budur. O zaman toplumsal alana kadrolar gittiği zaman durum değişmektedir. Toplum eğitim örgütlemesi gereken eskisi gibi kalmaktadır. Eski çalışmalarla kalmaktadır. Toplum örgütleyemediği gibi tersine o daraltılmış işleri bizzat kendisi yapmakta ve yurtseverleri daha çok çalışmanın dışına itmektedir. Bu da toplumu geçmişte gösterdiği fedakar duruştan uzaklaşmaktadır. Fedakarlık yerine 'Örgütten bir şeyler alabilir miyim' arayışı ortaya çıkmaktadır.

Eleştiri-özeleştiri ve düzeltme mevcut haliyle yetersizdir. Andropov, 1982'de Sovyetler Birliği'nde Komünist Parti'nin durumunu, *"Bizde yüzde 92 partili, yüzde 8 komünisttir"* diye tanımlamıştı. Bu tanımlama herkesin dikkatini çekmişti. Bizdeki durumda ise büyük ölçüde

Kadro örgütlü çalışmıyor, kendini ve çevresini örgütlemiyor, tekrar eden kadro tarzı budur. Var olanı koruma ve tekrar, burada ortaya çıkmaktadır. Çoğu zaman var olanı da koruyamamaktadır. PKK'de sıfırdan yaratan, her türlü imkansızlık içerisinde koşan, imkanla değil zorluk içerisinde çalışarak Partiye imkan, güç yaratan kadro duruşu esastır. Kendi vicdanına hesap veren, birilerinin talimat verdiği değil görevi ve sorumluluğu kendinden yaratan kadro duruşu esastır. Önderlik şunu dedi: *"Bakın! Ben hiç okula gidiyor muyum ama kendimi nasıl eğitiyorum. Siz o kadar eğitimlere katılıyorsunuz ama kendinizi eğitmiyorsunuz. Bakın! Bana kimse talimat veriyor mu? Peki ben görevi nereden çıkarıyorum? Nasıl kendime görev belirliyorum? Kendimden yaratıyorum."* PKK bu anlayış üzerine kurulmuştur. Militan ve sorumlu kadro budur. Kadro böyle olursa PKK'nin sırtı hiçbir zaman yere gelmeyecektir. Yönetimi olmasa bile kadro anlayış ve zihniyetinin bu olduğu bir PKK kendini yürütecektir. Kendi kolektivizmini ve bütünlüğünü her zaman koruyacaktır. Buradan müthiş bir birlik ve yoldaşlık çıkacaktır. Ama bu ölçülerde aşınma vardır.

PKK'yi kuruluş, doğuş ölçülerine nasıl çekeceğiz? Mevcut sistem içi, düzenden kopmayan, memurvari-bürokratik, intiharçı yaklaşımları nasıl gidereceğiz? Bu soruların cevapları hayati önem taşımaktadır. Kadro böyle olunca da, oradan demokratik-komünal toplum, demokratik sosyalizm çıkmaz devlet çıkar, iktidar gelişir.

Yaşananlardan ders çıkarılmalıdır

Mevcut gelişmelere bakılarak duyulacak kendine güvenin içi boştur, yanıltıcıdır. Güvenli olmak, doğru anlayışta olmak, planlı ve tedbirli hareket etmekle birlikte olursa değerlidir. Sovyetler Birliği'nde Brejnev ne diyordu: *"Sınıf kalmadı, sınıfsız topluma gidi-*

var bu duvarı kaldırmayı hayal ediyorlar. Bu, insanlık var oldukça boş bir hayal olarak kalacak" demişti. O duvar 15 gün sonra gümbür gümbür devrildi. Öngörüsü o kadardı. Sistem kendi amaçlarıyla, ilkeleriyle uyumlu olmazsa güçlü görünmesi bir hikâyledir. En güçlü görüldüğü yerde gümbür gümbür devrilir. Bunun örneklerini yaşadık ve bu kadar biliyoruz. O halde aynı şeyleri yaşamamak ve kendimizi doğruya çekmek için yaşananlardan ders çıkarılması gerekir.

İçinde bulunduğumuz dönemde 'düşman çok güçlüdür' sözü de hikâyedir. Düşmanın gücü ve saldırıları bize zarar vermemektedir. Önderlik hep, *"Beni öldürmeyecek kadar tedbir geliştirdim mi, oradan zafer ve daha çok başarı çıkarırım"* demiştir. Onun için ezemeyecek, öldürmeyecek kadar tedbir alınınca her türlü saldırı PKK'yi büyütüştür. 40 yıllık tarih bunun açık aynasıdır. Bugün AKP'nin yaptığı saldırıların akıbeti de böyle olacaktır. O nedenle düşmanın gücü, saldırısı, zalimliği bizi engellemektedir. Sorunlar buradan değil, kendimizden kaynaklanmaktadır. PKK bir güç olmuş, kendi dışımızda bir PKK var ve ona göre kendimizi ayarlamaktayız. Kendimizi çizgiyle amaç birliği temelinde birleştirecek şekilde, PKK ile varlığımızı ve irademizi bütünleştirmiyoruz. Sıraladığımız sorunlar da kaynağını buradan almaktadır.

Görev ve sorumluluğu kimseden talimat beklemeden yerine getiren sadece Önderlik de değildir. Örneğin Zindan Direnişi'ne öncülük eden PKK kadroları da böyledir. Hiç kimse onlara talimat vermemiştir. Bırakalım talimatı, ilişki bile kurulamamıştır. Tersine zindandaki yönetim bize talimat vermişti, bizim görüşlerimizi riskli bulmuşlardı. Aşırı hızlı hareket etmemeyi, daha sabırlı ve dikkatli hareket etmeyi tavsiye ediyorlardı. Zindan, emri sorumluluk bilincinden çıkardı. Onlara emir veren çizginin amaçlarıydı. Çizgi amaçlarına, Parti amaçlarına bu düzeyde katılmış ve bağlıydılar. Öyle Partiye biçimsel olarak rapor vermek için PKK içinde değillerdi. Parti çizgisinin sağlam militanları olarak kendilerini sorumlu görüyorlardı ve bu temelde doğru ve yanlışın ne olduğunu, nelerin yapılması, nelerin yapılmaması gerektiğini ve nasıl çalışılacağını buluyorlardı. Büyük Zindan Direniş zaferini de bu şekilde ortaya çıkardılar. Sonuçlar ortaya çıkınca Önderlik, *"Parti çizgisi budur. Parti çizgisinin uygulanması budur"* demiştir.

Kadro ve militan için Önderlik savunmalarının tamamı emir ve talimattır. Gerisi onu anlayıp uygulamaktır. Her kadro bir emir gücü gibi Partinin her şeyini temsil eden bir güç olarak hareket etmelidir. Böyle olunca işte o zaman PKK başlangıçtaki gibi olur ve değil devrimci gelişme sağlayamamak, en zor ortamlarda bile tarihin en büyük devrimci gelişmesini yaratan bir güç konumunda olur. Haki Karer gerçeği ve çalışma tarzı, katılımı böyledir. Önderlik, Haki arkadaşın olduğu yerde yaptığı işten hiçbir endişe duymazdı. Çünkü şuna emindi: *"Ne yapılabilecekse orada Haki zaten onu yapar. Biz bir araya gelip bir birimize baktık mı ne demek istediğimizi anlardık, konuşmaya gerek kalmazdı. Şunu 'yap' dememize gerek kalmazdı. Zaten yapılması gerekeni bulur ve yapardı"* dedi. PKK'nin kadro ve örgüt duruşu böyledir. Bir düzeltme ve değişim olacaksa bu ölçülere göre olmalıdır.

yoruz! İnsanlık var oldukça var olacak ebedi bir sistem oluyoruz!" Bunun ne kadar büyük bir yanılığın olduğu görülmüştür. Fransa'da iki dönem cumhurbaşkanlığı yapan Sosyalist Partinin Başkanı Mitterrand, Avrupa'nın da en akıllarından sayılıyor. Berlin Duvarı yıkılmadan 15 gün önce Doğu Berlin'de konuşmuştu. Batı Almanya'yı Almanları göstererek, *"Burada bazıları*

Önder Abdullah Öcalan'ın 1992 yılında yaptığı değerlendirmeden derlenmiştir

Ayaklanma taktiği üzerine tezler ve görevlerimiz-I

“Ayaklanma önderliğinin örgütlü çabası, yer altı çabası, dağla bağlantı çabası yeterli olmadan ve bazen bir sürü tedbiri peşi sıra getirmeden, bu işlerin altından çıkması zordur. Cesaret kadar yaratıcılık, ihtiyatlılık kadar atiklik çok gerekli olan hususlardır. Aynı zamanda bir fırsat, savaşın ve yirmi dört saatte işlerin kaderini değiştirebilme sanatıdır.”

Partileşme hareketi ve yine silahlı mücadele, gerilla çalışmaları bizi günümüzde gerçek bir ayaklanma sorunuyla karşı karşıya getirmiştir. Kürdistan'da gerçek bir devrim, güçlü bir ayaklanmaya dayanmadan gelişemez ve hatta barışçıl kapsamda olmayan bir ayaklanma da sonuç alamaz. Diğer bir gerçeklik, gerillalaşmayan, gerilla ile beslemeyen bir ayaklanma da sonuca gidemez. Bir anlamda devrimci bir parti gündemine, basitten karmaşığa bir ayaklanma sorununu koymadan devrim yapamayacağı gibi, ayaklanmanın gerilla tarafından beslenmesini, korunmasını esas almadan ve bu temelde gerillayı da sağlam oturtmadan ve netleştirmeye ulaştırmadan devrim yapamaz.

Ayaklanmanın planlı hazırlanışıyla, özellikle Başûrê Kurdistan'da görüldüğü gibi ani koşulların elverişliliğiyle ortaya çıkışı arasında farklar olmakla birlikte, kendi başına ele alındığında, sağlam bir stratejiye dayanmazsa, Kürdistan tarihinde örnekleri bolca görüldüğü gibi, sonuçta derin yıkımlara uğramaktan da kurtulamama gibi bir özelliği de söz konusudur. Partimizin bu konuda takip ettiği çizgi esas itibarıyla doğru yoldur. Kürdistan tarihinde ilk defa yenilmeyen, giderek gelişme kaydeden bir ayaklanma sürecine imkan hazırlanmıştır. Gerek yakın tarihte, gerekse günümüzde pasifizmin yıkılması kadar, çok plansız, örgütsüz ayaklanmaların tehlikesinin de önüne geçilebilmiştir. Düşmanın özellikle yıkım için kullanabileceği politikaların aşılmasına büyük çaba harcanmıştır.

Son bir kaç yılda gerçekleştirdiğimiz serhildanlar, deneme niteliğinde olup halka belli bir cesaretle birlikte, bilinçlenme ve örgütlenme imkanı kazandırmıştır. Dolayısıyla günümüzde ayaklanmayı, bir uygulama sorunu olarak gündemleştirmek gerçekçidir. Partinin ağırlıklı olarak bu konuya artan bir önemle eğilmesi, her yönüyle sorunu irdelemesi ve tecrübesini buna katması büyük önem taşır. Denilebilir ki, şimdi bu sorunu diletiğimiz gibi, özellikle objektif koşulların olgunluğundan da öteye, tam bir örgütlenme sorunu biçiminde, çok ciddi bir devrim aşması olarak gerçekleştirmek; hem de yıllar sonra değil, bu yıl içinde veya önümüzdeki ayların sorunu olarak koymak mümkündür.

Bunları belirtirken, şüphesiz yaklaşımın zayıflığını, genelde kendini devrime katanmanın ve ayaklanma günü çok ciddi bir sorunla karşılaşıldığında gösterilecek zaafaların, yetersizliklerin tahribatını hemen göz önüne getiriyoruz. Genelde devrimci görevlere yaklaşımın ortaya çıkardığı bireysel yetmezlikler, ayaklanma süreci karşısında bizi çok ihtiyatlı olmaya da götürüyor. Bir yerde yapılan bütün eleştiriler, artık sadece savaşçıların değil, binlerce kişinin hayatının söz konusu olduğu bir mücadele biçimine onay sunmaya zorluyor. Fakat tam da bu noktada geleneksel önderlik yapısı, bizde de bir türlü rayına oturamayan militan yapı, böyle çok ciddi ve güncel bir tarihi eyleme

layıkıyla yaklaşmamızı zorluyor.

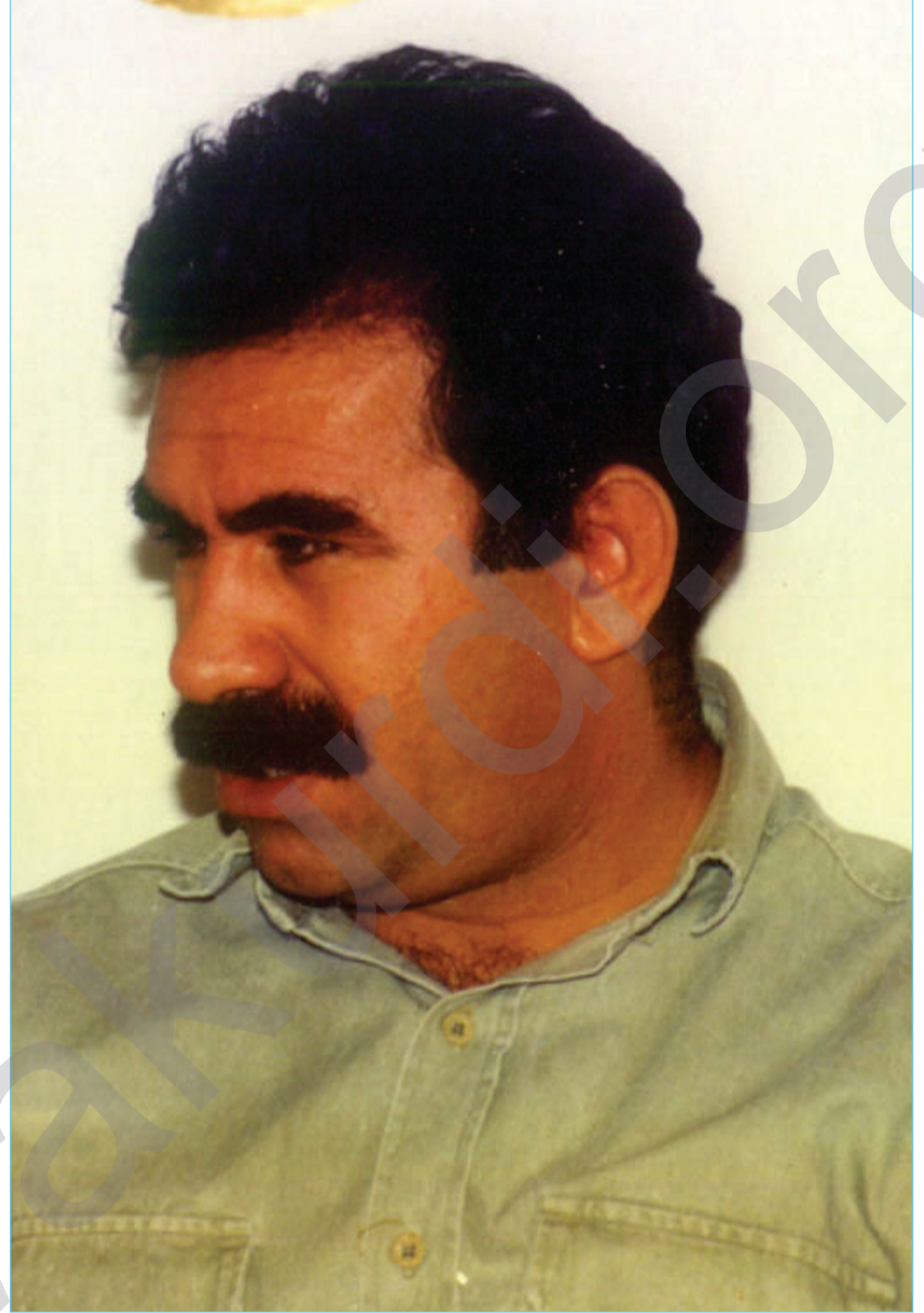
Ayaklanma üzerine çok şey söylendi, çok şey yapılmak istendi. Eğer pratik bir olgu olarak ele alınması gereken ayaklanmaya mevcut anlayışlarla yaklaşırsa, gereken sorumluluklar engel düzeyinde karşılanırsa, mevcut yanlışlarla durum izah edilmek istenirse, belli ki daha ciddi kayıplar kaçınılmazdır. Mevcut devrimcilik düzeyi, mevcut sorumluluk anlayışı, görevlere yaklaşım tarzı, kendini hazırlama düzeyi, çok ciddi bir aşamadaki bu ayaklanma sorunumuza ve onun başarısına olan iddiamızı zayıflatıyor.

Ayaklanma süreçleri çok hızlı veya olağanüstü süreçlerdir

Ayaklanma süreçleri, günün yirmi dört saati taktik deha isteyen süreçlerdir. Bazen bırakalım günlük taktik geliştirmeyi, aylarca bir kısır döngü içinden kurtulamama çok yaygınca yaşanan bir durumdur. Bu konuda ayaklanmanın öncü düzeyi kendini güçlü bir şekilde yetkinleştiremezse, gerillada olduğu gibi zorlukların ve dolayısıyla kayıpların daha fazla olacağı açıktır. Çünkü ayaklanma düşmanın daha fazla kontrolünde olan, şehir yanı ağır basan ve bunlardan ötürü istediği kadar darbe vurabileceği bir mücadele aracıdır. Fakat öncünün mahareti bunu önleyebilir. Gerek düşman hedeflerini ele geçirme ve gerekse de gizli yer altı çalışmaları ve gerilla bağlantısıyla kayıplar asgariye inebilir. Demek ki bunu yapabilecek güç öncü güçtür.

Kendiliğinden gelişen ayaklanma, en çok yenilgiye uğrayacak ayaklanmadır. Öncüsüz, plansız olan, gerilla ile irtibatını kuramayan, kısaca bütün iç ve dış bağlantılarını iyi ayarlayamayan, yer altını, yönetimini iyi kuramayan bir ayaklanma pratiğinin ağır kayıplarla sonuçlanacağı açıktır. Dolayısıyla ayaklanma önderliğinin örgütlü çabası, yer altı çabası, dağla bağlantı çabası yeterli olmadan ve bazen bir sürü tedbiri peşi sıra getirmeden, bu işlerin altından çıkması zordur. Cesaret kadar yaratıcılık, ihtiyatlılık kadar atiklik çok gerekli olan hususlardır. Aynı zamanda bir fırsat, savaşın ve yirmi dört saatte işlerin kaderini değiştirebilme sanatıdır. Öyle aylarca değil, bir kaç güne sığdırılan veya yükselişi bir kaç gün içinde olabilen eylem biçimleri olduğu için ayaklanma, günlük öncülük tarzı olağanüstü olan önderlerin önemli rol oynayacakları bir savaş biçimi oluyor. Çok iyi çalışan bir mantık yapısı kadar, bu kitlelerin kontrolünü çok iyi yapabilen, nerede 'dur' demesi gerektiğini, nasıl ilerlemesi gerektiğini çok iyi kestirebilen insanların işi oluyor.

Partimizin bugüne kadar belli bir teorik perspektif kazandırma durumu olsa da, öyle güçlü ayaklanma önderliklerine ulaşamadığı bilinmektedir. Biz ayaklanma komitelerini aslında somutlaştırmadık. Çok cılız şehir çalışmalarını, halka ulaşmak şurada kalsın, çoğunlukla engel olmaktan bile kendilerini alıkoyamadılar. Şimdiye kadarki çalışmalara baktığımızda, kitlelere sahip çıkamama, oldukça gelişme imkanlarına rağmen cevap verememe ve hatta yük teşkil etme durum-

larını görebiliyoruz. Açık çalışmasıyla düşmana fırsat vererek birçok yakalanmaya yol açma, çok sorumsuzca yapılan örgüt pratiğidir. Tabii ki bu tipik komiteleşmeyle eğer daha sıcak bir savaşım içine girilirse, tahribatların oranı çok daha fazlalaşır. Ayaklanma komitelerinin çok gizli yer altı savunması, planlamayı, örgütlenmeyi çok uygun yapması, en azından belli bir süre sonuç alınmaya kadar düşmanın bütün tedbirlerini boşa çıkarmasını bilmesi zorunludur. Her türlü darbelene açığa bir ayaklanma çalışması, birçok çabanın boşa çıkarılmasına yol açar. Dolayısıyla bundan sonra bir ayaklanmanın -geçmiş kat be kat aşan pratiğe çok az sayıda girmişiz veya yetersiz girmişiz-, bunları aşan yeterli kadroyla ve yeterli bir çalışmayla öncülüğünü özenle hazırlamak, bu görevlendirmeyi bu temelde geliştirmek büyük öneme sahiptir. Şimdi içine gireceğimiz en temel çalışma bu oluyor.

Mevcut siyasi düzeye baktığımızda ayaklanma kaçınılmazdır

Genelde Kürdistan'da, özelde Bakurê Kurdistan'da emperyalizm ve onun çeşitli ajanlarının, sömürgeci hükümetin Kürdistan halkını bir devrimden alıkoymak ve onu kendilerinin denetimlerine almak istedikleri çok açıktır.

Her ayaklanma kitleyi muazzam birliğe ve örgütlülüğe götürür. Genelde bir ayaklanma, bir halkın gizli enerjisinin, kendini yeniden yapmanın muazzam imkanlarını sunar. Bir anlamda, köylü bir halk için ayaklanma kendini yeniden yaratmadır veya ayaklanma bir anlamda bir halkın yeniden doğuşu demektir.

Bir ayaklanma, aynı zamanda emperyalizmin ve sömürgecilerin her türlü ajanlarının

onlarca yıllık dünyalarının yıkılması, birçok karşı-devrimci çıkarın yerle bir edilmesi, statükonun parçalanması, gerçek yaratıcı gücün halk açısından açığa çıkmasıdır. Uyuyan, çürütülen bir halkın en görkemli bir biçimde kendini yaşama çekmesidir.

Eğer bu halk Kürdistan halkıysa, bölgede devrimin en güçlü tahrik gücü olması, diğer halkların yüzyıllardır içinde tutuldukları amansız baskı, köleleştirilme ve uykuda olma durumuna büyük bir darbe vurmasıdır. Diğer anlamıyla Ortadoğu halklarının özgürlük mücadelelerine büyük bir ivme kazandırarak dev bir atılımı yaptırması, Ortadoğu halklarını stratejik anlamda devrime çekerek yüzyılların o gerici denetiminin, emperyalizmin çok büyük bir darbeyle aşılması demektir.

Özellikle son dönemlerde, PKK önderlikli gelişmelere çok açık bir tavır geliştiriliyor. Bize de çok somut olarak yansıtılan durumlar var. Bir Kürdistan ayaklanmasının anlam ve önemini iyi bilen emperyalist mihraklar, kendi ajanlarını bize kadar yolladılar. Daha dün TC'nin başkenti Ankara'da, Başbakan ile gizli görüşmeler yaptılar. Şundan hiç kuşku duyulmamalıdır ki, bu gizli görüşmelerle, tarihi bir aşamaya gelmiş bulunan Kürdistan Devrimi'ne karşılık komploları birlikte geliştirdiler. Yine hiç kuşku duyulmamalıdır ki, bırakalım Kürt meselesine çözüm getirmeyi, devrimci temelde çözüm arayan Kürdistan kurtuluş gerçeğine, Kürdistan Devrimi'ne karşı en hileli, gizli-kapaklı temelde geliştirilen her türlü yöntemle karşı-devrimci bir çaba içinde olmak demektir. Halen bulanıklık var ortada, halen bazıları bu emperyalist ve sömürgeci ülkelerin Kürt reformu geliştireceklerini sanıyorlar. Bunu yayıyorlar, hem de hızlandırmışlar bu faaliyetlerini.

Özellikle Demirel-İnönü hükümetinin 'Halka şefkat PKK'ye rahmet' adı altında yürüt-

mek istedikleri kompo, çok daha sinsi bir karşı-devrim çabasıdır. Son günlerde çevik gücün, helikopterlerin devreye sokulması söz konusudur. Bu son Bestler saldırısında açığa çıkmıştır. Bunu sahtekarlıkla yapıyorlar. Sözüm ona çekici güç PKK'ye yardım etmiştir. Çok büyük bir sahtekarlıktır. Sanıyorum bulanıklığı artırmak için yapıyorlar. Çekiç gücün aslında Saddam'a karşı değil, dolayısıyla Kürtlerin korunması için değil, tam tersine PKK'nin önderlik ettiği tarihi bir Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ne yönelik olduğunu örtbas etmek istiyorlar. Utanmaz Türk basını da kasıtlı bir biçimde "Çekiç güç PKK'ye yardım ediyor" biçiminde söylemleri yaygınlaştırarak kitleleri şartlandırmak istiyor. Sanırım birden bire basının bu biçime kayması bu nedendir. Çekiç güç, halka karşı olma konumunu gizlemek ve Kürt halkına şirin göstermek istiyorlar.

KDP kırk yıllık tehlikedir

Bu, çok somut olarak şunu gösterir: Türk devleti ve Başûr'daki ajanları bu işi tek başlarına götürmeyeceklerini anladıkları için Çekiç Gücü İncirlik'te, Piriçlik'te tutuyorlar. Belli ki işi biraz da onlara, müttefiklere havale etmek istiyorlar. Talabani'nin demecilerine bakıyoruz. Bir İngiliz gazetecisi, "Kürdistan'da iç savaş ve ayaklanma geliyor" diyor, O, "Yok, biz Türklerle kardeşiz, Müslümanız hepimiz. Çok iyi geçiniyoruz, böyle bir şey olmaz" diyor. Aslında bu ne tür bir gelişmeyi birlikte yaratmak istediklerini gösteriyor. Barzani'nin temsilcisi Demirel ile gizlice görüşüyor. Sanırım aldıkları son tedbirler sonucu, gece-gündüz birlikte, her gün Başûr'daki çalışmalara darbe vuruyorlar. Arkadaşları veya yurtseverleri bulur bulmaz katletmeye kadar gidiyorlar. Bu anlamda ne kadar gözü kara oldukları açıkça ortaya çıkıyor. Bizzat bildirilerini de okuduk, bu yönlü yaklaşımlarını da dile getiriyorlar. Çıkan sonuca göre bunlar gizli bir ayaklanma sürecinden çekiniyorlar ve uluslararası bir karşı-devrim bloğu gibi kümeleniyorlar.

Kürdistan ilk defa aşağılık güçlerin denetiminden çıkıyor. Yani kırk-elli yıldır Başûr'daki emperyalist ajan şebekenin kontrolünü yırtma gerçeği ortaya çıkmıştır. Bu önemlidir. Geçen yıl bunun ilk denemesi yapıldı. Zorbela, hem de Irak rejimiyle anlaşarak denetim altına aldılar. Ama tam denetim altına almak zor. Çünkü herkes görüyor ki, Kürdistan Cephe basit bir otonomi, uzlaşma çerçevesi içinde hareket ettiği gibi, emperyalistlerin desteği olmadan yirmi dört saat bile ayakta duramaz. Ayrıca halk üzerindeki denetimini hırsızlıktan ve çapulculuktan öteye götüremez. Bu görülmüştür. Emperyalistler ve sömürgeciler artık fazla bel bağlayacakları bir denetim gücü değildir. Eski tip bir denetimi bunlarla sürdürmeleri zor. Geleneksel KDP tipi bir gücü, ajan şebekesi başarıyla Kürt halkının başına bela etmeleri düşünülemez. KDP bu olumsuzluğunu o kadar ileriye götürüyor ki, işi yurtseverleri şehit etmeye kadar bile götürüyor.

Çok açıkça ortaya çıkıyor ki, KDP kırk-elli yıldır emperyalizmin elinde tehlikeli bir maşadır. Hem de çok komplocu; en ufak bir gelişmeyi 1960'lardan beri engelleyen, bütün Kürdistan çapında dürüst yurtseverleri, aydınları, devrimcileri katleden bir güçtür. İlk defa PKK bunun teşhisini doğru koydu ve bununla birlikte pratik tedbirlerini de alarak onu teşhir ve tecrit etti. Aynı zamanda onu başaramaz duruma getirdi.

Tam da bu noktada ABD ve Ankara ile ilişkiler çok açıkça ve iç içe geliştirilmeye çalışılıyor. Ankara görüşmelerinde olası bir Kürdistan ayaklanmasının

daha pratik olarak, hatta günlük olarak nasıl önlenebileceğine dair ortak bir çalışma içerisinde girmişler. Demecilerden bunu anlamak zor değil. Bu yeni bir durumdur. Aslında eskiden gizli-kapaklı yürüttükleri komploculuğun ve Kürdistan halkına dayattıkları tehlikeli bir ajanlığın açığa çıkarılarak zayıflatılması anlamında yeni bir durumdur. Çekiç Gücün burada devreye girmesi, bu yerli uşaklığın fazla başarılı olma-yacağına dair yeni bir durumdur. En

"Kürdistan Devrimi her ne kadar parçalı, tekil ve görünüşte fazla açığa çıkmayan bir durumu arz etse de, aslında kendini dış vuracak, genelleşecek ve uluslararası düzeyde çok önemli yansımalarda bulunacaktır. Bu yer Ortadoğu ise, burada birçok emperyalist, sömürgeci ve gerici hesabı alt-üst edecek ve önü alınmazsa bir devrimci gelişmeye yol açacaktır. Bütün bunlar Kürdistan Devrimi'nin önemli bir aşamaya geldiğini gösterir."

önemlisi de mevcut parti çalışmalarının yetmezliklerine rağmen, yine de ayaklanma sürecini daha üst bir aşamada başarabileceğine, gerçekleştirebileceğine dair yeni bir durumdur. Daha da objektif olarak, Kürdistan halkının artık aşiretçi-feodal sosyal yapıyı yıkacağı, bunun yerine ulusal ve demokratik bir çerçeveye doğru hızla tırmanacağı; partinin de oldukça bilinçli, örgütlü çabalarıyla hızlı bir gelişme sürecine sokacağı bir uyanış, hareketlilik durumu söz konusudur.

Ne anlama gelir bütün bunlar?

Kürdistan Devrimi her ne kadar parçalı, tekil ve görünüşte fazla açığa çıkmayan bir durumu arz etse de, aslında kendini dış vuracak, genelleşecek ve uluslararası düzeyde çok önemli yansımalarda bulunacaktır. Bu yer Ortadoğu ise, burada birçok emperyalist, sömürgeci ve gerici hesabı alt-üst edecek ve önü alınmazsa bir devrimci gelişmeye yol açacaktır. Bütün bunlar Kürdistan Devrimi'nin önemli bir aşamaya geldiğini gösterir. Kürdistan Devriminin günümüzde gelişme aşamasına bakarken, gerçekten birçok yeni faktörü göz önüne getirerek bakmak gerekiyor. Uluslararası sömürge Kürdistan, bir anlamda uluslararası Kürdistan Devrimi demektir. Denilebilir ki, Kürdistan Devrimi uluslararası emperyalist çevrelerin hesaplarını alt-üst ederek, onları beklenmedik bir durumla karşı karşıya getirirken, içteki işbirlikçiler de tümenden kendilerine güvenemeyerek dış imkana bel bağladılar. Burada zafere doğru giden Kürdistan Devrimi'nin gücünü görmek gerekiyor.

Örneğin; Irak için, emperyalistlerin çıkarları gerektirdiğinde Birleşmiş Milletler kullanılarak kontrol altına alınmada, nasıl tam bir uluslararası işbirliği sergilendiyse, Kürdistan Devrimi'ne karşı da özgül koşullara göre benzer tavırlar söz konusudur. Çok çeşitli, ikiyüzlü olan yöntemlerle bu konuda sonuca gitmek istiyorlar. Bunu 'demokratik, insan hakları raporları' maskesi altında, 'Yeni Dünya Düzeni' maskesi altında yapıyorlar. Aslında bunu ABD'nin önderliğinde yeni sömürgeleştirmenin yeni bir halkası olarak görmek gerekir. Emperyalizmin Irak'a yönelik bu temelde geliştirdiği müdahale -ki, mevcut rejimin

zaafının yol açtığı anti-demokratik uygulamalar vb gerçeğe olsa da- yeni sömürgeleştirmeyi hedeflemekten öteye gidemez. Yeni düzenin demokratik olma, sorunlara çözüm getirme iddiası gerçekten bir sahtekarlıktır. Bahsedilen 'Yeni Dünya Düzeni' politikası, daha çok baskı ve daha çok sömürü ortamı yaratmayı hedeflemekte, Ortadoğu petrolü, halkların özgürleşme imkanları üzerinde denetim ve baskı kurmak istemektedir.

Nitekim bunu bir dönem İran üzerinde de yürütmek istediler. Şimdi de Libya üzerinde geliştirmek istiyorlar. Kendilerine göre Libya'nın ve İran'ın 'terörist' devlet olarak kabul edilmeleri ve yine geçen dönemde Suriye'ye karşı da aynı politikanın geliştirilmesi, uluslararası ortak bir baskıyı geliştirmeyi hedefliyorlar. Bu anlamda eskiden tek tek devletlerin yaptığı sömürgeleştirmeyi, şimdi yeni tür bir sömürgeleştirmeye birleşik yapmak, Sovyetlerin de çözüldüğünden sonra, ABD'nin içine girerek istediği yeni taktiktir. ABD uluslararası birleşik kamuoyunu, birleşik gücü esas alarak yeni sömürgeciliği sürdürmek istiyor. Yeni olan budur, fakat bu aynı zamanda eski emperyalist politikaların bir devamıdır. Buna benzer bir politikayla, "ABD önderliğinde Kürdistan'ı reformlara tabi tutacağız" veya "Kürdistan'da bir Kürt bölgesi oluşturabiliriz. Kürdistan'da yeni bir dönem başlatabiliriz. Dünyanın yeni düzeninden Kürdistan'a da bir takım yansımalar geliştirebiliriz" sahtekarlığından, uyanan ve devrime doğru koşan Kürdistan gerçeğine doğru gidilirken, emperyalizmin yeni sömürgeciliğinin yeni bir düzenlemesini gerçekleştirmek istiyorlar. Bu politikanın başarısı için de birleşik hareket etmek istiyorlar.

ABD var bu politikanın altında, özellikle de Avrupa var. Günümüzde 'Yeni Dünya Düzeni'nin sahibi olan güçler bunlardır. Bu 'yeni düzen' güçleri, Kürdistan'da artan devrim tehlikesini birlikte

sen de sarılmak zorundasın. Öyle sosyalizmdir, kurtuluştur vb gibi lafları bırak. Kapitalizmden gelebilecek uşak payı alalım. Apo, işte sen bunları yaparsan iyisin, güzelsin, yapmazsan tarih seni yakın dönemde tasfiye edecektir" demek istiyor. Aslında bunu yaparken, Talabani biraz daha ılımlı temelde yapmak istiyor. Fakat ikisi de emperyalizmin eli, aleti olmayı ifade ediyor. Bize bunu geçen yılın sonlarında çok açık bir şekilde dayatma çüretini gösterdiler. Ve geçen gün de Kürdistan Cephe bildirisini okuduk. Bildiride bu tehdidi çok açık bir biçimde ileri sürüyorlar. Başûr Kürdistan'dan gelen misafirleri dinledik, halkın durumunu anladık.

Bu aşamada Kürdistan genel anlamda bir devrime doğru giderken, aslında bir uluslararası çerçeve dahilinde hareket eden güçler var. Bunlar aralarında epey görüştüler, tartıştılar ve belli bir anlaşmaya da ulaştıkları kanısındayız. Bu anlaşma içine Türk burjuvazisinin katı sömürgeciliğinin, geleneksel yok etme politikalarının biraz yumuşatılmış biçimini katmak istiyorlar. Sanırım gerek daha önceki Özal hükümeti olsun, gerekse de bu yeni hükümet olsun, böyle yumuşamaya rıza göstermekten başka seçenekleri yoktur.

Dikkat edilirse, Talabani'nin mektubundaki yaklaşımda, hatta dolaylı da olsa, TC hükümetinin etkisiyle içine girdiği tutumda bizi tek taraflı silah bırakmaya davet etmesi gibi bir durum vardır. Bu çağrı 2000'e Doğru dergisinde de yayınlanmıştır. "Yavaş yavaş PKK affını geliştiririz" deniliyor. Şu anlaşılıyor ki; devrimden vazgeçmek, giderek onun silahlı gücünden vazgeçmek adım adım sağlandıkça 'PKK affı' geliştireceklermiş. "Devrimden vazgeçene af geliştiririz" demek istiyorlar. Bu bir yumuşama tedbiri oluyor. Bunun için Çekiç Güc de dahil, çok amansız terörü, kobra helikopterlerini şimdiden göstererek "İslah olmazsanız, KDP Başûr'da vu-

tespit etmişik ve bunlarla çok müca-delemiz oldu. Bu konularda da büyük yanlışlar, hatalar ortaya çıktı. Bunları yurtseverlikle karşılama, doğru yönel-meme durumu, bize yüzlerce yurtsever, çok büyük değerler kaybettirdi.

KDP tarihi boyunca birçok yurtseveri katletti

Taktik önderlik aslında rahatlıkla bu ajan gücün teşhir ve tecridini yaparak bitirmesi imkan dahilinde iken bunu yapmadı. Bu konuda da taktik önderlik hesap vermek zorundadır. Çünkü bir ajan şebekesi çok rahatlıkla tasfiye edilecek durumdayken, ona karşı tutarlı hareket edememe, parti çizgisiyle savaşmama durumu, bunları biraz daha fazla tehlikeli hale getirdi.

KDP tarihi boyunca birçok yurtseveri katletti. Rojhilatê Kurdistan'daki devrimci Kürt aydınları ve yine Irak'taki birçok devrimci Kürt aydını katletti. Çok geniş bir dosyaya sahip bu örgütlerin tasfiyeciliği, komploculuğu ve reformist yaklaşımları, özellikle Almanların da geliştirmek istedikleri bir politikaydı. 1970'lerin başından beri Komkar adı altında, Özgürlük Yolu veya TKSP hazırlanmak istendi. Şimdi daha da farklı bir adım atmak istiyorlar. Bunların hikayesi biliniyor. PKK'yi tecrit etmek istemekle birlikte, sahte bir liberal kanat ortaya çıkarılmak istendi. En son 'Kürt İnsan Hakları ve Özgürlükleri Komitesi' adı altında, 'Kürt konferansları' adı altında, sözüm ona alternatif bir 'çözüm' bulacaklar. Silaha ve her iki tarafın 'terörüne alternatif' bir üçüncü yol geliştirmek istiyorlar. İsveç'te, Paris'te, Washington'da, Bonn'da geliştirilen bunlardır. ABD'ye dayalı, biraz da İngiltere'ye dayalı ve klasik KDP ajanlığı yerine, Fransa, Almanya, İsveç gibi ülkelerle yeni Avrupa'ya dayalı üçüncü bir yol çalışmaları geliştirilmek istendi. Şimdi de bu çalışmalar Ankara'ya taşınmaya çalışılıyor.

karşılama çalışıyorlar. Bunu yaparken, klasik sömürgeciliğin katı sömürgeciliği yerine, biraz yumuşatılmış bir sömürgeciliği, biraz kapitalizme açılmış bir Kürdistan'ı çıkarlarına uygun görüyorlar. Nitekim Talabani'nin mektubunda bunlar ortaya konulmuştur. Dünyanın nasıl kapitalizm temelinde yeniden düzene tabi tutulduğunu ve 'ılımlılaştırma', 'serbest ekonomi' adı altında serbest piyasanın nasıl geliştirildiğini dile getirerek, adeta şunu demeye getiriyor; "Kapitalist-emperyalizm Kürdistan için bir kapitalist program geliştiriyor, ben şimdiden dört elle buna sarılmışım,

ruyor, biz de buradan vururuz, Çekiç Güc altında ezilirsiniz. Talabani de bu konuda diplomat ve zaman zaman Apo kardeşine uzanmak durumunda" şeklinde etkili olmaya çalışıyorlar. Sözüm ona böylece bizi ehlileştircekler.

Bunlar bilinen ve oldukça da açığa çıkan hususlar olurken, bizim yapmamız gerekenler kendiliğinden anlaşılıyor. Biz bu plan karşısında hiçbir zaman yanılmadık. Bunların ne gibi güçler olduklarını daha hareket olarak ortaya çıktığımızda bile çok iyi görüyorduk. KDP gericiğinin, Kürdistan halkının en büyük baş belası olduğunu çok iyi

Bütün bunların özünde, "PKK eğer teslim olup çekilirse, ona da yer vardır, yoksa teşhir ve tecrit tamamlanacaktır" yaklaşımı vardır. Halen Almanya'daki dava bunun için bir rehine davası olarak sürdürülüyor. Teşhir, tecrit daha da devam ediyor. Avrupa'da, Ankara'da bunlar için görüşmeler yapılıyor. Sanırım bu günlerde bir İstanbul konferansı yapacaklar. Ama PKK'den korktukları için, sözüm ona biraz utangaç biçimde yapmaya çalışıyorlar veya halk hiç itibar göstermediği, lanet getirdiği için gizli yürütmek durumunda kalıyorlar. Çok sahte bir 'Rojname' çıkardılar. Türkiye'nin

Hürriyet gazetesi gibiymiş sözüm ona. İğrenç bir gazete diyelim. Onunla biraz ortamı denemeye çalışıyorlar. Bütün bunlar belli ki son tahlilde devrimci yönemi veya PKK Önderliğini boşa çıkarmak için yapılıyor. Bu konudaki gelişmeler süratlidir ve artık basına da yansıdığı için, uzun uzun üzerinde durmayı gerektirmeyecek kadar net ve açıktır.

Fırsatı değerlendirememeye bize pahalıya mal oluyor

Bizim ayaklanma planımız, başta da belirttiğimiz gibi bütün bu durumları göz önüne getiren, kendini uzun bir süreden beri hazırlayan, basitten karmaşığa doğru gelişmeyi esas alan bir yaklaşımdır. Başûrê Kürdistan'da ortaya çıktığı gibi olası anormal gelişmeleri de karşılar niteliktedir. Devrim, tesadüf ve fırsatlardan yararlanarak büyük gelişmeler kaydedebilir. Fakat devrimcilerin buna hazırlıklı olması gerekir. Alışlagelen tekdüze çalışma tarzı, standart, hızlı gelişmeleri görmeyen bir devrimci tarzı, böylesi tarihi fırsatlardan yararlanma güç ve yeteneğini gösteremez. Özellikle geçen yıldan beri Başûr'da ortaya çıkan fırsatlardan yararlanamama durumu bu gerçeği gösteriyor. Biliyoruz ki, şu anda Kuzey Kürdistan'da muazzam bir ayaklanma durumu söz konusudur. Ama öncünün bunu tam idrak edememesi veya idrak edip de onu örgütlemeye dönüştürememesi de bir sonuçtur.

Şimdi bizim açımızdan koşullar elverişli mi, değil mi? Çok elverişliyse bu koşulları nasıl kullanabiliriz?

Her gün artan fırsatları göz önüne getirerek imkanlardan yararlanmaya çalışacağız. Bu konuda yaratıcılık önemlidir. Gerçek bir ayaklanma önderliğine nasıl ulaşabiliriz? Laf düzeyinde değil, propaganda düzeyinde değil, eylem düzeyinde ve hatta çok kısa

miş gözüküyor. Kürdistan halkı emperyalizmin 'yeni çözüm' yollarına, ajanlarına, çapulcularına meyil vermek şurada kalsın, Başûr'da olsun, Bakur'da olsun, bunlardan bir an önce kurtulmak istiyor. Emperyalizmin yarattığı yapay oluşumlara tek metelik yer vermeyeceğiz. Halkımız açısından, onun dayandığı yaşam koşulları açısından tam ayaklanma koşulları söz konusudur. Halkımız ayaklanmak istiyor. Planlı, örgütlü olarak başına büyük badireler getirmeyecek bir önderlikle ayaklanmak istiyor. Son iki yıllık deneyimler ve özellikle de son bir yıllık çarpıcı deneyimler, tartışma götürmez bir biçimde halkımızın büyük bir çoğunluğunun ayaklanmaya evet dediğini, onay verdiğini gösteriyor ki, bu da bir ayaklanma için başarının yarısıdır. Kolay da değildir, onlarca yıllık geçmiş deneyimlerin bir sonucudur. Hatta her türlü bastırma girişimlerine rağmen, eğer halk bu duruma gelmişse, bu çok ciddi bir tarihi gelişmedir. Mutlaka karşılık verilmesi gereken bir gelişmedir.

Kürdistan tarihinde ilk defa böyle bir durumu yakalıyoruz

Gerçek devrimciler bir halkın bu duruma geldiğini görmeye en büyük fırsatı yakaladıklarını, büyük bir devrimin eşğine geldiklerini görür ve ona göre rollerini oynarlar. Unutmayalım ki, Kürdistan halkının özgürlüğü açısından daha düne kadar adını bile söyleyemeyecek bir konumdan, bugün en büyük cesaret ve fedakarlığı gösteren, "Her şeye varım" diyen bir konuma gelmek, devrimde zaferin yarısıdır. Bunu görmek ve büyük heyecan duymak, devrimin bu büyük hayalini görmek kadar, onun büyük duyarlılığına sahip olmak ve "Artık kaderimizi belirleme ve savaşma günüdür" deyip işe kendini tam yatırmak; işte öncünün görmesi

Ne anlama geliyor bütün bunlar?

Bu, çerçevenin çok olgun ve uygun bir durum arz ettiğini gösteriyor. Dolayısıyla Kürdistan tarihinde de ilk defa böyle bir durumu yakalıyoruz. Halkın içindeki feodal-aşiret çitlerini kırması, dayatılan iğrenç kapitalizmin, çapulculuğun halkı daha da tahrik etmesi, ne kadar olgun bir durum ortaya çıkarıyorsa, son uluslararası değişikle birlikte Irak'ın içine sokulduğu durum, İran'daki İslam Devrimi, Suriye'nin anti-Siyonist politikası ve Kafkaslardaki dağılmalar arayış da bulamayacağımız ideal bir ortamdır. Büyük ayaklanmacılar böylesine boşlukların, çemberlerin kırılmasının ne anlama geldiğini çok iyi bilirler. Ve bir kaç devrimi böylesi koşullarda ortaya çıkarabilirler.

Bizim en çok eleştirdiğimiz, devrimcilerin öncelikle kendilerini kurtarma, küçük-burjuva dünyalarını idare etme veya özgürleşmemiş yapıları, bu tarihi fırsatları değerlendirmemeye götürüyor. Bizim burada, çok sınırlı bir alanda yürüttüğümüz çalışmaların taktik alanda derinleştirilebilmesi söz konusuysen; daha doğru-dürüst kendini bile yaşatamama, zor-bela ellerine ulaştırdığımız bir kaç parti imkanı üzerinde çok soysuz bir biçimde ölü gibi seyretmekten tutalım onu kemirmeye kadar gitmeleri söz konusu olursa, tarihin bu kadar elverişli iç ve dış koşullarını tabi ki değerlendiremezler. Bu tipin değerlendireceği şey, çok basit dünyasını kurtarmadır. Kendisini veya basit dünyasını kurtarma endişesi içinde olanların, bu elverişli koşulları değerlendirmemesi anlaşılırdır. Biraz da PKK öncülüğünün içinde bulunduğu acı durum budur.

İç durum ekonomik-sosyal yönden eski geleneksel yapıların parçalanmasıyla, siyasal düzeyde cesaretlenmiş bir halk gerçeğine ulaşılmasıyla yüz yüzedir. Dış ortamın da bir Kürdistan Devrimi'ne en azından şimdilik karşı koya-

maktır. Altı ay veya bir yıl böyle bir durumun sürmesi, devrimde zafer için vazgeçilmez bir fırsattır. Bunun mutlaka değerlendirilmesi gerekiyor. Yüzyılda bir yakalayabileceğimiz bir fırsattır. Mevcut çemberin kırılmasına ve artan elverişli dış cephe ortamına böyle yaklaşmak gerekiyor.

Demek ki mesele sadece halkın iç durumu değildir, çok elverişli dış cephe konumunun ortaya çıkması da önemlidir. Bundan çok olumlu bir durum söz ko-

"Unutmayalım ki, Kürdistan halkının özgürlüğü açısından daha düne kadar adımı bile söyleyemeyecek bir konumdan, bugün en büyük cesaret ve fedakarlığı gösteren, "her şeye varım" diyen bir konuma gelmek, devrimde zaferin yarısıdır. Bunu görmek ve büyük heyecan duymak, devrimin bu büyük hayalini görmek kadar, onun büyük duyarlılığına sahip olmak; işte öncünün görmesi gereken halk gerçekliği budur!"

nusudur. Mesele gelip şuna dayanıyor; öncü bu işin yürütücü gücüdür. Çok açık ki, zavallı bir devrimcilikle bu iş yürütülemez. Bu halinizle kalırsanız, demek ki kelimenin tam anlamıyla suçüstü durumdasınız. Bununla hiçbir şey kurtarılamaz. Kelleyi bile kurtarmayan devrimcilik, halkı nasıl kurtaracak? Çorbayı kurtarmayan devrimcilik, halkın bütün hakkını ve hukukunu nasıl ortaya çıkaracak? Şunu önemle söyledik; bu suçüstü durumlara son vermek gerekiyor. Devrimcilik onurunu kendinize yakıştırmak istiyorsanız, onun ne anlama geldiğini bileceksiniz.

Madem tarih artık yürüyebilirsin diyor, madem gün müdahale edersen götürebilirsin diyor, o zaman ne bekliyorsunuz? Kalkmalısınız ayağa! Görevlere doğru yaklaşın! Bu kadar edepsizlik, bu kadar sorumsuzluk, bu kadar yaramazlık neden? Koyun gibi kelleyi vermem gerekiyor, nedir bu yaptıklarınız? Bu hangi yaşamın sonuçlarıdır. Devrimci onur, devrimci kişilik di-

yorsunuz. O zaman kendi kendinize sormanız gerekiyor; "Ben neyim, ne yapıyorum" diye. Ucuz eleştiri, fitne-fesat, basit yaşama nedir? Biz yirmi yıldır bir şeyler ortaya koyuyoruz, iğne ucu kadar fırsatlardan imkanlar hazırlayıp bu düzeye getirdik. Halen doğru-dürüst tarihi bir ayaklanmaya, çok görkemli çığ gibi gelişecek bir ordulaşmaya kendini verememek ne anlama gelir? Bundan ne zevk alıyorsunuz? Beyinleriniz kireçlenmiş mi? Neden iradeleriniz bu kadar felç olmuş? Bunu anlamak istiyorum.

Belli ki yılları kötü değerlendirmişsiniz. Şimdi de bu hazırlık düzeyinizle, bu militan düzeyinizle neye yarayacağınızı bilmiyorsunuz. Zor koşullarda yarı yarıya hasta olma, kolay koşullarda keyif çatma veya sarhoş olma ne an-

lama gelir? Bununla neyi kurtaracaksınız? Utanmazlık denilen durum işte burada! Kendinizi gözden geçirmeye bile korkuyorsunuz. Halkların davaları büyük davalar, devrim davaları büyük davalar ve devrimciler de dürüst oynayan insanlardır. Her gün hastalık üstüne hastalık, her gün yetersizlik üstüne yetersizlik nedir? Tahammül edilebilir bir durum değil. Nedir bu kişilik? Halkların böyle büyük davasına, onun bayramına, onun coşkusuna insan böyle bir kişilikle nasıl yaklaşmaya cesaret edebilir? Düşmüşlük teorisini çok geliştirdik ama yine de bu durumların yaşanmasına anlam vermek güç.

Sırf kelleyi kurtarmak için bile olsa, kişisel düzeyde onuru kurtarmak için bile olsa, tarihin bu dönemlerine yeterli yaklaşıp. Aylardır burada bile doğru bir eğitime gelememek ne anlama gelir? Basitlikte ve cücelikte sınır tanımamaktır bu.

Şimdi de ayaklanmanın öngünündeyiz. Neden iyi bir ayaklanma önderliğine ulaşamıyoruz? Bir yıllık hesaplaşmayı yapacağız. İyi hesap sorucuları olmak neyle mümkündür? Kılınızı bile oynatamazsanız, Mecnun gibi kendinizi orta yere atarsanız neyi sağlayabilirsiniz? Hep bombayı kendinde patlatmak, asgari düzeyde bir tedbiri almadan ayakları havaya dikmek ne demektir? İnsan yaşama bu kadar saygısız yaklaşır mı? Bu kadar kolayca yaşama son verir mi? Kendinizi niye o kadar basit kaybediyorsunuz? Bununla durumu kurtardığınızı mı sanıyorsunuz? Halkımız bile çok kötü bir ideolojipolitika altında yaşatıldığı halde, her şeyi başaracak kadar özgürlüğe katılmışken, size ne oluyor?

Halkımız için öncü her şeydir. Uzun süre kaldıraç rolünü oynayacaktır.

Peki, niye rolünüzü oynamıyorsunuz? Devrimcilerin kendilerine verdiği sözler vardır. Devrimcilerin yıllarca kendilerine verdikleri sözlere göre hazırlanma durumları var. Benim için durum şu noktaya gelip dayanmıştır; bir sözcümünüz, yoldaşlara söz verdik. O zaman yoldaşlar, siz de bir söz vermenin veya birlikte yol almanın ne anlama geldiğini bileceksiniz. Her gün en asgari düzeyde bir tedbir almadığından dolayı kendini düşmana veren, teslim eden adama, ölüsü olsun, dirisi olsun, ben yoldaş diyemem. Bizim yoldaşlık gerçeğimizde neyin, nasıl yaşatılması gerektiği açıktır. Asgari düzeyde tedbiri almayacaksınız, ama diğer yandan, "Ben PKK'nin şeref ve itibarıyla kendimi donanmış olarak görüyorum" diyeceksiniz; bu, kişinin kendisini aldatmasından başka bir şey değildir. Ben bile bu kadar çabaya rağmen, tam anlamıyla PKK'nin şeref ve itibarını temsil edip etmediğime dair kendimi sorgularken, sizler bu halinizle ne kadar "Ben temsil edebiliyorum onuru, şerefi yaşayabiliyorum" diyebilirsiniz. Mevcut gerçekliklere bakersak, biraz ulaşmamız gereken seviyeler nettir.

Belli oluyor ki, ciddi bir ayaklanmaya kendinizi hazırlayamıyorsunuz. Haddinden fazla bir daralma ve bilinç yetersizliği kadar, ruh düşkünlüğü de var. Tabii ki her şey bir günde olmuyor. Bunca uyarılara rağmen, halen de hazırlanılmıyordum. Bakın kendinize, ne kadar hazırlıksız olduğunuzu görürsünüz. Yürekçe çok hazırlıksızınız ve bu halinizle çok zavalıca ezilip gidersiniz. Belki teslim olmazsınız, ama uzun vadeli savaşamazsınız. Belki şahadete ulaşırsınız, ama tarihimizde yüz binler ucuz gitmiştir, onlardan farkınız olmaz. Bizim PKK'lilerden istediğimiz bu değildir. Mevcut statükoyu tersine çevirmek istiyoruz. Yapılması gereken özeleştiridir. Serbest bırakırsak, denetimsiz bırakırsak, herhangi

bir uygulama planıyla birlikte, savaş düzeyinde nasıl ele alabiliriz? Mesele bu noktaya gelip dayanmıştır. Ama genelde öncü sığılığı vardır. Güney'de de bir durum var, yine Kuzey'de de bir durum var. Fırsatı değerlendirememeye bize pahalıya mal oluyor. Bunun eleştirisini yapıyoruz. Eleştiri yapmakla da her sorun halledilmez.

Bize gerekli olan doğru taktik nedir ve nasıl uygulamaya geçirilebilir? Şu anda gündemimizde olan temel sorun budur. Uluslararası ve bölgesel gerçekler, artık Kürdistan Devrimi'nin tarihi ayaklanma önderliğini bize veriyor. Bu önderliği bizim yürütmemiz gerektiği, artık tartışma götürmez bir biçimde kendini ortaya koyuyor.

Bu konuda Kürdistan halkı, esas itibarıyla kararını devrimden yana ver-

gereken halk gerçekliği budur! Çünkü yüzyılların rüyası gerçekleşebilecek duruma geliyor. Bu şimdiye kadar yaşanmamış farklı bir durumdur.

Mevcut uluslararası ortam emperyalizm tarafından, kendi açısından kullanılmak istense de, devrim lehine daha fazla kullanılabilir. Emperyalizm, sömürgeci Türk devletini koçbaşı olarak kullanıyor. İran, Irak ve Suriye emperyalizmin Kürdistan etrafında örnek istediği tecrit çemberinin dışındadır. Ve bu çok önemli bir dış çerçevedir. Bugün İran üzerinden tecrit çemberinin kurulmaması, Irak üzerinden kurulmaması, Suriye üzerinden kurulmaması lehimizde bir durumdur. Hatta Yunanistan ve bir de Kafkaslar açılmıştır. Gürcistan ve Ermenistan da eskisinden daha iyi bir durumda değiller.

mayacakları durumu söz konusudur. Kürdistan'ın büyük çoğunluğu birçok yönüyle devrime hazırlanmıştır. Dolayısıyla gelişmekte olan Kürdistan Devrimi, Türk faşist-sömürgeciliğine, dolayısıyla arkasındaki emperyalist gericiyle yöneltilmiş bir devrimdir. Bu nedenle emperyalist devletler devrimimize destek olmasalar da, karşı da duramayacaklardır. Hatta bu devrimin bir cephe gerisi konumuna gelmeyi engelleyemeyeceklerdir. Bugün devrimci mücadele için kullandığımız cephe gerisinde olanlar büyük rol oynuyor. Cephe gerileri Kürt halkı için de oluyor. Cephe gerileri, sunduğu çok yönlü olanaklarla savaş cephesi gibi rol oynuyorlar.

Bu konuda halkın konumu, devrimin gelişimi açısından muazzam bir durumu ifade ediyor. Önemli olan kullanılma-

bir alanda neyi yaşayacağını biliyoruz. Bu olmaz! Size tanıdığımız özeleştirir fırsatının kıymetini bileceksiniz!

Halkların büyük davası uğruna onurluca savaşmak gerekir

Ben defalarca şunu söylüyorum; yanımıza hoş geldiniz, iyi geldiniz ama ne olduğumuzu, neyin kabulümüz olduğunu bileceksiniz. Çünkü biz ciddi ve çok hayati işlerle uğraşıyoruz. Kimisi aile özelliği, kimisi topluluk özelliği diyor. Yıkın bunları! Ne özellikleridir! Bunlar sizi iğrenç duruma düşürmekten başka neye yararmıştır? Niye parçalamıyorsunuz bu iç çelişkilerinizi? Bu yapınızla sizi halkın eylemine öncü diye dayatmayız. Gerillanın başına ne getirildiğini gördük. Ayrıca halkın başına ne getirildiğini görüyoruz. Kendinizi bile doğru dürüst koruyamıyorsanız, ne olacak haliniz? Sizin yüzünüzden, bir-iki yetmez, yaramaz kişilik yüzünden on binleri mi kaybedelim? Hangi vicdan bunu kabul edebilir?

Ölmeğe tek başına bir şeyi kurtarmıyor, slogan atma da bir şey kurtarmıyor. Bizim meselemiz yaşatabilmektir. Yaşamak için öncelikle kendinizi ayaklandıracaksınız. Enerjinin, gücün yüzde birini bile kullanmıyorlar, basit alışkanlıklarına verdikleri değeri, ciddi bir devrimcileşmeye vermiyorlar. Bu kötü! Ben esas eksikliği burada görüyorum. Doğru dürüst bir toplantının yapılmadığını biliyorum. Doğru dürüst kendini eğitime verme yok. Önerinde basit bir çalışma var, yoldaşça ilişkiler yok. Çok büyük bir sorumlulukla şimdiye kadar gerçekleştirilen eylemler görmedik. Ne oluyor size? Söyleyin, niye geldiniz buralara? Bazı koşullar zordu, kaldıramadınız diyelim, ama kolay koşullar da var. Bedenimize, dilimize hakim olabilecek ve oldukça enerjik bir durumda çalışma yürütecek ortamlar var. Böylesi ortamların görevleriyle de karşı karşıyasınız. Fakat bu kolay koşullarda da sorumsuzsunuz. Haydi, zor süreçler bizim işimiz olsun.

“Gerillayı yaşıyorum” diyenlerin neyi yaşadıklarını gördük. Bu tutkularınıza nasıl değer verilebilir? Olmaz böyle bir şey! Kendini tarihi günlere, insana yaraşır bir şekilde veremeyenlere, merhaba bile edilemez. Bunu bilerek iliklerinize kadar yaşayacaksınız. İnsan olmak kolay değil. PKK'nin de gelişen bu aşamasına dayanarak “Namusu kurtardım” da diyemezsiniz. Bu namusu siz kurtarmadınız, namus başka türlü kurtarılmıştır. Siz o namusu istismar etmek istiyorsunuz. Eğer boşuna olmuşsa, ölüm de bir yerde namussuzluk olur. Çünkü kanınızı damla damla akıtmayı bilerseniz, başaracağınız çok şey var. Fakat bunu yapamıyorsunuz. Bunu yapmamak doğru olmayan tarzda savaşmaktır, yaşamaktır ve kaybetmektir. Biz bunu da kabul etmiyoruz. Yaşamı ucuz parçalamamak gerekiyor. Bir köle de kendini böyle satar, paralı askerler de böyle çıkar ortaya; paralı asker veya ucuz bir yaşam uğruna asker olmuşsunuz, arada fazla fark yoktur.

Bizim de yüreğimiz var, bizim de bir hazırlık düzeyimiz var, bizim de küçük fırsatlarımız var; biraz hakkını vermeye çalışıyoruz. Bu hepimiz için geçerli, yalnız bana has bir olay değil. Militalik hepimiz için geçerlidir ve hepimizin yapması gereken işler vardır. Ucuz bir önderlik anlayışı altında kendimizi gizleyemeyiz, zayıflıklarımızı örtbas edemeyiz, aşamayız da.

Şimdi ayaklanma diyoruz, yıllardır gerilla da yapıyoruz; yanlışlar çok açık, kayıp nedenleri çok açık, tedbir alamazsak yenilgi de çok açıktır. Fakat ayaklanma çok daha ciddi bir iştir ve

kadın, çocuk, ihtiyar on binlerin kaderi söz konusudur. Düşman hunhardır, komplocular çoktur. Peki biz bu önderlik anlayışıyla mı ayaklanma yapacağız? Halk bizim devrimciyi koruyor ama bazıları halk içinde çapulculuk yapıyor. Bunun en alasını yaşayacaklar, dahası rahatlayacaklar; sen nasıl birisin de buna tenezzül ediyorsun? Halbuki halkın köle, halkın bitmiş, halkın her şeyi elinden gitmiştir. Sen bir devrimcisin, onun imkanlarına niye böyle sorumsuzca yaklaşıyorsun? Nasıl tenezzül ediyorsun buna? Nasıl boğazından geçiyor onun karşılıksız bir ekmeği? Nasıl

“Kendini tarihi günlere, insana yaraşır şekilde veremeyenlere, merhaba bile edilemez. Bunu bilerek iliklerinize kadar yaşayacaksınız. İnsan olmak kolay değil. PKK'nin de gelişen bu aşamasına dayanarak “namusu kurtardım” da diyemezsiniz. Bu namusu siz kurtarmadınız, namus başka türlü kurtarılmıştır. Siz o namusu istismar etmek istiyorsunuz. Eğer boşuna olmuşsa, ölüm de bir yerde namussuzluk olur.”

sen halkın başına ağa kesilirsin? Hayır! Böyle önderlik olmaz! Bir kurtuluşçu halkına böyle onursuzca yaklaşmaz!

Aslında PKK'nin piyasa hükümlerine göre iflas etmişsiniz ama yine de gelip PKK'de ucuz yaşamak istiyorsunuz. Bu kötü bir anlayış! PKK ne böyle insanı kabul eder, ne de insanın böyle olmasına rıza gösterir. PKK'nin elindeki insan, kurtuluşçu insan başka türüdür. Kendinizi şekillendirmeniz gerektiğini söyledim. Kendinizi yeniden yapılandırın ki, tarihi günlere doğru giderken, adına layık insanlar gibi yürüyebilelim.

Halklar için devrim, bayram günleridir. Ölüm-kalım günleri, onurlu yaşamın gerçekleşme günleridir. Bizim halkımız için de ilk defa bir yaşam fırsatının değerlendirildiği günlerdir. Siz bunun ne anlama geldiğini bilmezlik ederseniz, sizden hiçbir şey çıkmaz. Bazı büyük çabalara kendinizi böyle dayatırsanız, objektif olarak bir karşı-devrimcisiniz demektir. Ölsünüz de buyledir. Elde eğitim imkanı, örgütlenme imkanı ve düzenleme imkanı var, hiç orali olmayacaksınız, ama “Benimkisi de sorumluydu” diyeceksiniz. Olmuyor böyle. Kimse kimseyi kandırmasın. Ağzınızı açmasam doğru dürüst iki kelimeyi söyleyemeyecek durumdasınız. Halkların eğitimcileri, öğretmenleri böyle olmaz! Dedikodu düzeyini aşamayan bir üslubunuz var. Halkların büyük eğitimcileri, önderleri böyle olmaz. Birçoğunuzu bıraksak bir eve, on gün sırt üstü yatmaktan kaçınmayacaksınız. Halkların önderleri böyle olmaz!

Bu önderlik anlayışınızı, özellikle ayaklanma için tarihi bir durumla yüz yüze gelirken, biraz gözden geçirin, doğru yaklaşmayı bilin. Dağ gibi değerler düşüyor, bazılarının vicdanı bile sızlamıyor. Partinin bazı değerleri imha olurken, bazılarının bundan vicdanı sızlamıyorsa, bu kabul edilemez, olmaz! Kaybeden yalnız ben değilim, kaybeden yalnız parti değil, kaybeden yalnız halkımız da değildir; insanlıktır, tarihtir, hepimiziz. Biraz müşterek sorumluluk duygusuna ulaşalım. Basit bir halk ayaklanmasına yönelmek istiyoruz. Bu ayaklanmanın önderliği sağduyu, büyük sorumluluk ve duyarlılık istiyor. Bunlar da ulaşılmayacak tutumlar değil.

Başarısız devrimciler yerle bir olur

Demek ki temel eksiklik bu yaklaşım tarzlarıdır. Gerillaya da böyle yaklaşıldı, biz müdahale etmeseydik, bin defa bizi bitirmişlerdi. Bu çok açık bir gerçektir. Silahlı mücadele tarihimize baktığımızda, bunu çok açık şekilde görürüz. Hiç olmazsa geçmiş pratikten alınan derslerle yaklaşırsa, bu işe bir atılım şansı verdirebiliriz. Çok yönlü olmak istiyorsunuz ama hangi ruh halıyla, hangi bilinç düzeyiyle, hangi sorumluluk anlayışıyla? İşte bunu tamamlamak zorundayız. Bu yaratılan halk gerçeği kendi keyfimizce yaratılmadı veya gidin başına kuruldu diye de yaratılmadı.

Biliyoruz ki, bu halk gerçeği dayanılması zor olan koşullarda gösterilen bir direnme gücüyle yaratılmıştır. Bu açıdan sizin bütün direniş gücünü, direniş şartlarını, bütün çabaları içinize sığdırmanız gerekiyor.

Gerçek direnişçi önder olmanız için gerekli ölçülere ulaşmanız şarttır. Bunu yapabilenler, “Ben görev adamıyım” diyebilirler. Yaramazlığınızı ve ikiyüzlülüğünüzü dayatmayın, bunu kendinize yakıştırmayın. Bu tutumlarda ısrar edenler lanetlenir ve ilerde ezilirler. Sözüünüzün adamı olun, yoksa gerçekten ezilirsiniz. Çok açık söyleyeyim; bundan sonra kaçsanız da kurtulamazsınız. Çok başarısız devrimciler yerle bir olur. Sizi yaşatmak için devrime mi kıyalım, halkın büyük davasına mı ihanet edelim? Bunu nasıl bizden isteyebilirsiniz? Bu kölelik ve düşkünlük teorisi. Buna rıza gösteremeyiz. Çünkü en basitinden bir yumruğunu sıkıp vursanız, bir sürü şeyi vurabilirsiniz. İnsan, herhangi bir şeye karar verdikten ve bunun için gerekli çabaları sergiledikten sonra, yapamaz diye bir şey yoktur.

Sizin önünüzde çok şerefli bir görev var. Neden mantık çalışsın? Neden yirmi dört saat boyunca kurulu bir yay gibi işlerin başında olmayacaksınız? Ne derdiniz var? Açtınız, sefildiniz, kimse sizi adam yerine koymamıştı. Peki, niye bu kadar kazanılan imkanlar ortadayken, kendinizi tam vermiyorsunuz? “Böyle yetiştik” mi diyeceksiniz? Seni yetiştiren kim? Nasıl böyle yetiştirdi? İnsanlıkla bir ilgin var mı? Ulusallıkla ilgin var mı? Özgürlükle ilgin var mı? Peki, bu ne yaşamıdır? “Böyle alıştırılmışız, böyle güdümlenmişiz, güdümlerime böyle teslim olmuşum” sözlerini kim söyleyebilir? Hangi şerefsiz bu kelimeleri kullanabilir? Bir de sahte eleştiri-özeleştirici havasına girerek kendini yerde süründürmek hangi şerefli insana yakışabilir?

Kendinize gelin! Eksikliklerinizi kaldırmaya, size imkan ve zaman kazandırmaya evet! Ama binlerce düşkünlüğü oynamaya, bile bile yetmezliğe, bile bile kendini koyuvermeyi dayatmaya hayır! Her şeyden önce bu tip yaklaşım yaşayamaz. “Güç getiremedik” havasıyla da kendimizi yanıltmayalım. İnsan ahdederse, samimi ve çok dürüst bir temelde kendine hakim olursa başarır. Bir defa devrimin önünde en büyük engel, bu tutumun veya anlayışın kendisidir ve kurbanlık koyun gibi kendini yatıran anlayıştır.

Her gün ne şekilde şehitler veriyoruz, hepsi bu anlayışın kurbanlarıdır. Kürdistan dağlarında saklanacak yer mi yok? Kürdistan dağlarına bir eşkiyayı salsanız, en azından on beş yıl, kimse bir fiske bile vuramaz, kendisini yaşatabilir. O halde neden özgürlüğün militanları böyle hareket etmesinler? Özgürlüğün militanları böyle hareket etmiyorlar, çünkü yanlış bir yaşamla koşullandırılmışlardır. Aldanmayalım! Ağır sınıfsal ve ağır kişisizleştirme etkisi

altında hareket ediyorlar. Buna da “Kendimi yaşıyorum, demokrasiyi yaşıyorum” diyorlar. Uyardım. Nasıl öldüklerini bile bilmiyorlar. Tehlikenin gözünün içine girdiği zamanı bile kestiremeyenler, yitik ve gafidirler. Ben asla ne kendime ve ne de halkıma böyle yaklaştım. Nitekim öyle bir yaklaşımı yakıştıramıyorum. Bu yaklaşıma artık yeter diyoruz. Bu emperyalizmi ve düşmanın etkilerini konuşturmak değil de nedir? Dolayısıyla diğer bir anlamda soylu gelişmelere karşı direnmektir. Bu tutumu kabul etmek mümkün değil. Ne felsefe kabul eder, ne de bilim...

Ayaklanmaya doğru giderken buna hazır olduğumuzu söylüyoruz

Partimiz bunu iyi planlıyor. Hazır olmayan kim? Bu yetmez, bu yaramaz ve bu hafif devrimcilikte ısrar eden kim? Ne derdiniz var? Açık söyleyin ki anlayalım. Düzeni gidin yaşayın desek, “Ona da yokuz, biz orta yerde sürünüp gideriz” diyorsunuz. Olmaz! Orta yer ölüm yeridir, orta yer en tehlikeli yerdir. Doğru dürüst kendini asgari görevlerine vermeyen, komutayı tutturamayan kişi, ayaklanma söz konusu olduğunda bu tutumunu ona da böyle yansıtırsa, daha da felaketsiz sonuçlara yol açabilecektir.

Öncü eksikliğinin giderilmesi üzerine çok şey söyledik. Köylü kurnazlığıyla, köylü isyancılığıyla, küçük-burjuva tarzıyla bu işe girilirse kaybederiz. PKK'nin militan tarzı, tek başarı ve dolayısıyla kurtuluş tarzıdır. Aynı zamanda oldukça iyi açıklanan, iyi çözümlenen bir tarzıdır. Buna iyi hazırlanıyor diyenlerin bu tarzı esas almaları, hiç taviz vermeleri, bu tarzda savaşmayı bilmeleri, atacağımız her adımın vazgeçilmez bir gereğidir. Hazırlanacağız ve daha somut planlamalara gideceğiz. Kent kent, hatta bölge bölge ayaklanma planlamalarını yapacağız. Bazılarınız bu işe tam gireceklerse bu temelde olacaktır. “Anlamadım, duymadım” dersiniz, yanımızda yeriniz olmayacaktır. Biz kaybederken, herhalde sizin yaşamınıza fırsat verecek kadar geri değiliz. Bir halka kaybettirirken, herhalde size acıyacak veya üzülecek değiliz. Hiçbir yaşam gerekçesine iğne ucu kadar fırsat tanıyacak değiliz. “Ya özgürlük, ya

“Hazırlanacağız ve daha somut planlamalara gideceğiz. Kent kent, hatta bölge bölge ayaklanma planlamalarını yapacağız. Bazılarınız bu işe tam gireceklerse bu temelde olacaktır. “Anlamadım, duymadım” dersiniz, yanımızda yeriniz olmayacaktır. Bir halka kaybettirirken, herhalde size acıyacak, üzülecek değiliz. Hiçbir yaşam gerekçesine iğne ucu kadar fırsat tanıyacak değiliz. “Ya özgürlük, ya ölüm” şiarı bunu emreder.”

ölüm” şiarı bunu emreder. Lanetli yaşama, bir tek kişiye bile olsa yine fırsat tanımayacağız.

Biraz bu yaşam tanımını kendinize yedirin. Ne anlama geldiğini bilin ve ona göre artık düzenlenme mi olur, şekillenme mi olur, ne ise yapın. Bize de yanlış anlayışlarla yaklaşmayın. Orta yerdesiniz. Ben orta yerdekileri niye omzumda yıllarca taşıyacağım. Orta yerdekini, sokaktaki kendini bilmez, düşkünü ne yapacağız? Yıllardır kendinizi hazırlayamadıysanız, ben ne yapayım? Az mı imkan sunuldu? Size

zengin tecrübeler sunuldu. Bazı gafilleri serbest bıraksak, savaşmadan her şeyi düşmana peşkeş çekecekler. Bu kadar olumsuz yaklaşım olur mu? Ağalık yapacak haliniz mi var? Neyle karşı karşıya olduğunuzu, hangi ortamın içinde bulunduğunuzu unutmayın. Gerçeklere saygılı olmanın, gerçekçi olmanın bir ölçütü var. Bu da her türlü subjektif niyetlerin gerçek yerine konulmamasıdır, kişinin kendisini aldatmamasıdır.

Önemli sonuçlara doğru yol alınırken, eleştirilen hususların kendisi ve bu işe adam gibi yaklaşmanın ve hakkını vermenin yolu-yordamı böyle oluyor. Oluştuğunda da olsa, tepkici bir tarzda “Ne olursa olsun ben de kaybedeyim, işler de kaybetsem” demek çözüm değildir. Belki bu yaklaşım sizi idare edebilir ama bizim işlerimizi idare edemez. Son yıllarda ordulaşmaya ve örgütlenmeye gelememenin temel nedeni de budur. Önderler böyle doğmaz, devrim bu anlayışla asla gelişemez!..

Ayaklanmanın eşğine gelmek, başlı başına siyasi bir gelişmedir

Sizinle ayaklanma konusunda ele aldığımız hususlar dağınık ve teknik yanı ağır basan hususlar oluyor. Fakat aydınlatılması gereken bazı hususlar parçalı da olsa gösterilmeye çalışıldı. Her şeyden önce bu ayaklanmanın hedefi ne olmalıdır sorusuna cevap vermek gerekiyor ve hatta ona da cevap vermeden önce ayaklanma gerçeğinin tanımını yapmak gerekiyor. Günümüz koşullarını dikkate alarak bir ayaklanma işine girişmemiz gerekiyor.

İçerisinde bulunduğumuz koşullarda, Kürdistan'ın orijinalitesinde bir ayaklanma, bir defa düşmanın akıl almaz tedbirlerini, özel savaşını ve yine her türlü reformist sahtekarlığı zor bela aşarak gerçekleştirilir. Bu hususu çok iyi kavramak gerekir. Sanıldığı gibi, keyfimizin istediği gibi hazırlayacağınız bir ayaklanma gerçeği söz konusu değil.

Ayaklanma pozisyonunu yakalama, ayaklanmayı ağızımıza alma, hem de “Ayaklanmaya cesaret edebiliriz” demek bile, kendi başına büyük bir gelişmedir. Özel savaş bu kadar tedbiri niçin alıyor? Ayaklanma düzeyine gelmemek için. Reformizmi niye giderek bir yöntem olarak dayatıyor? Devrimci ayaklanmanın önüne geçmek, içeriğinden boşaltmak, terörle sindirmek ve böylece tasfiye etmek için. Tekrar belirtelim ki, bu hususa çok iyi dikkat etmek gerekiyor. Partimizin ilk defa Kürdistan tarihinde ayaklanma pozisyonuna gelebilme, yürüttüğü savaşla ayaklanma sürecine işlerlik kazandırma ve onun koşullarına el atma olayını çok iyi görmek gerekir. Bir yerde yirmi yıllık direniş tarihi, Türkiye'deki devrimci faaliyetleri de dahil ederseniz, böyle bir ayaklanma durumunu yakalamak içindir. Ayaklanma süreçlerine salt teknik bir olay veya “İstersek şimdi yaparız” biçiminde yaklaşmamak gerekiyor. Bu aşamaya yüz binlerin amansız savaşıyla ulaşıyoruz. Burjuva yönetiminin, feodal işbirlikçilerinin muazzam pasifleştirici, düşürücü, dağıtıcı ortamında ve yine siyasi, askeri düzeyde özel savaşa nefes aldırılmaz muazzam devrimci savaş taktikleri hayata geçirilerek, bu temelde halka dayanan bir öncüyle savaşım verilerek ayaklanmanın eşğine gelinmiştir. Dolayısıyla bu durumu çok esaslı görmek, esaslı ele almak önemli bir gelişmedir.

Ayaklanmayı, dayanacağı uzun süreli bir savaşın parçası ve en önemli aşaması olarak görmek esastır. Buna, yaklaşımıştır diyoruz. Birinci tezimiz budur. Ayaklanma için şimdiye kadar yürütülen faaliyetler, ayaklanmayı pratikte geliştirebilecek bir düzeye, bir kitle ce-

saretine, psikolojisine, askeri örgütleme aşamasına getirebilmiştir. Öncünün içte ve dışta yürüttüğü faaliyetler, bu temelde bir başarı imkanı vermiştir. Bu her şey değil ama çok önemli bir ön koşuldur. Ayaklanmayı düşünürken bu ön koşulu birinci tez olarak özenle göz önüne getirmek gerekiyor.

Ayaklanmada zamanlama isabetli hedef gerçekçi olmalıdır

Eğer birinci tezimiz doğruysa, ikinci tezimiz de; ardından gelecek olanı çok önemli bir fırsat bilip, hem de yüz yılın bir rüyası ve fırsatı olarak bilip bütün gücümüzle önümüzdeki görevlere yüklenmektir. Gerek kitlenin gerekse öncünün psikolojik örgüt düzeyinde ne kadar bilinç eksikliği olursa olsun, yakanan durum kendi başına aylarca ertelemeye terk edilemez. Yine üzerinde herhangi bir tarzda devrimcilik yapılmayacağı gibi, özellikle de 'kendiliğinden bir gelişmedir' şeklinde değerlendirilemez. Bu diğer güçlerin, reformizmin ele almak istediği bir biçimdir. 'Kendiliğinden bir gelişmedir, doğal olarak mesele iyi konuluyor' biçiminde bir yaklaşım asla gerçekçi olamaz. Tam tersine, çok bilinçli, çok büyük bir fedakarlıkla, önderlikle gelinen bir aşamadır. Böylece buna imkanlar ne kadar az olursa olsun, hatta hazırlık düzeyi ne kadar yetersiz olursa olsun, hem öncü, hem de halk açısından anlam verebiliriz. Buna rağmen ayaklanmayı yaşatmak vazgeçilmez bir adımdır. Mutlaka içine girmek gerekir. Devrimci değerlerin kazanılmasının anlamının doğal sonucu budur.

Hiç kimse kendi keyfine göre ne bu birinci tezin gereklerini göz ardı edebilir, ne de 'biraz daha uzatalım' diye reformizmin en belirgin yaklaşım tarzını sergileyebilir. 'Geleceğe de erteleyebiliriz, hazırlıklar ve örgütlülük azdır, dolayısıyla keyfimizin istediği gibi uzatabiliriz' demek yanlıştır. Katılım bu an-

tam bir bağımsız Kürdistan hedefi ne kadar gerçekçi gibi görünmüyorsa da, siyasi iktidara ağırlığını koymama, hatta geçici ve sınırlı bir iktidara ulaşmama da kabul edemeyeceğimiz bir durumdur. Örneğin, bir Filistin gibi, hatta başka alanlardaki birçok ayaklanma süreçlerinde yaşandığı gibi, salt gösteri olsun diye bazı ekonomik hedeflere yönelmekle, bazı baskılara karşı olmakla, bazı resmi veya özel günlerde kitleler bayram yapınlar diye mahalli ve bazen siyasi yanı ağır basmayan bir tutumla da ayaklanma içine girilemez. Hedefler basit şekilde biçilemez.

O halde, ara yerde birçok karmaşık durum ve hedef söz konusudur. Alan vardır, bir parça özgür vatanda, bir devrim hükümeti kurmaya kadar gider. Alan vardır, düşmanın siyasi, askeri hedeflerini önemli oranda parçalar ve düşmanı ikili bir iktidara zorlayabilir. Alan vardır, düşmanın beyaz bölgesidir, denetimi altındadır. El koymadan, vurmada, siyasi gösterilerle gelişme sağlamak istenebilir. Görülüyor ki tek düze, her şehir için aynı anlama gelen hedef saptaması gerçekçi değil.

Ayaklanmanın hedefinin, özellikle daha önceden gördüğümüz gibi, silahlı mücadeleyi yoğunlaştıracağımız bölgede, örneğin Botan diye tabir ettiğimiz alanda gerçekleştirebiliriz. En çok dayanacağı merkez ve cephe gerisi gibi bir yer olacaktır. Silahlı mücadelenin burada tüm gücümüzle geliştirilmesiyle, özellikle gerilla ordulaşmasının genişliğine ve derinlemesine oturulmasıyla, buradaki ayaklanmalar fiilen düşmanı koparmayı veya düşmanı mümkün olduğu kadar atmaya hedefler. Şehirlere ise dışarıdan gerillanın koruması, içerden de mahalle milisleriyle sonuna kadar bir çatışma durumuna da girilebilir. Yine şehirlerde ve kırsal alanlarda tam denetim geliştirilebilir. Önemli oranda silahlı ayaklanma durumları yaşanabilir.

Yani hedef iktidarı yakalamayı, ik-

lerde benzer pozisyonu yaratmak, buralar için de geçerlidir. Bu tip bölge anlayışları, koşullar elverdiğinde Garzan'da da, giderek Dêrsim'de de veya bir başka alanda da uygulamaya geçirilebilir. Hazırlık ve başarı, adımların bu temelde atılmasına bağlıdır.

İkinci bölgelerdeki hedefler biraz daha değişik çizilebilir.

İkinci bölgeler de aslında şimdiden önemli oranda mücadelenin yaşandığı bölgelerdir. Saydığımız birinci bölge dışında, bu bölgelerde silahlı mücadele de vardır, serhildanlar da vardır. Bizim buraya dayatacağımız hedefler, birinci bölgenin içinden geçtiği bir biçime kavuşturma, yani şehirlerde de artık denetimi halk gücünün eline geçirme, kırsal alanda da en azından silahlı güçleri rahat hareket eden, iyi oturan bir gerillaya ulaştırma. Buralar önemli oranda ikili iktidar içindedir ve biz ağır basmasak bile, düşmanın da fazla ağır basmayacağı, siyasi yönden tam denetim dışı bırakılsa, düşmanı askeri alanda da epey sınırlandırmak şeklindedir. İkinci alanın en tipik ayaklanma biçimi de bu hedefine uygun olarak zaman zaman silahlı, zaman zaman da sivil, siyasi olacaktır. Yine dışarıdan da silahlı güçlerin zaman zaman girip silahlı takviye ederek ayaklanmayı koruması ve bunun yanında bir şehrin siyasi gösterilerini de peşi sıra getirmesi gerekiyor.

Üçüncü bölgeye Türkiye metropollerinde dahil edilebilir. Buralar Kürdistan'ın yeni yeni açılan bölgeleridir. İkinci bölgelerde yürüyen mücadele biçimlerini, bu üçüncü bölgelerde geliştirerek ikinci bölge seviyesine getirme hedefi konulabilir. Yani kaba anlamda tasnife tabii tutuyoruz. Bıçakla keser gibi bu alanlar ayrıştırılmaz. Süreç içinde bir de ayaklanma süreçleri hızlı olduğu için, her an bir bölge pasifleşebilir, buna karşılık bir bölge de aktifleşebilir. Birinci bölge konumuna doğru bir yere gelinebilir. Şematik yaklaşmamak gerekiyor. Buna

Yine düşman denetimi çok zayıflatılıyor. Bu anlamda bizler için bağımsızlık eylemi boyutlanıyor.

Siyasi yanı kadar askeri yanı da ağır basan ayaklanmalar olabilir

İçinden geçtiğimiz sürecin karakteristiği böyledir. Şöyle ki, reformistlerin, emperyalizmin reformist çözüm yolu da dahildir. Kürdistan Devrimi'nin olası bir ayaklanma ile daha da tirmanacağı öngörülebilir. Oldukça bağımsızlaştırılmış parçalarla birlikte örgütleştirilmiş devrimci halk gerçeğine dayatılan taktik;

“Siyasi yanı ağır bastığı kadar, askeri yanı da ağır basan ayaklanmalar olabilir. Yani ayaklanmaların içine silah da girecektir. Silahlı ve silahsız biçimleri de denenecektir. Kaldı ki bu da mevcut bölgelere dayatılacak hedeflere göre belirlenir. Ayaklanmanın biçimi çok çeşitli açılardan ele alınabilir. Bir bakarsınız, tam dişe diş bir silahlı savaşım sonucu, bir şehri belli bir süreyle sınırlı olarak elde tutma olur.”

“İki tarafın da terörizmüne hayır, bu aşamada Kürdistan için bağımsızlık düşünmek bir hayaldir, halk için bir iktidarı düşünmek hayaldir, yapılması gereken, kuzu kuzu düşmanın tam askeri ve siyasi denetimi altında yaşamaktır” taktiğidir.

Başûr'da düşündükleri gibi ne halkın silahlı savunması, ne meclisi ve ne de bağımsızlığı vardır. Burada yapılmak istenen, teslim alınmış bir halka, sahte bir Kürçülük, güvenilmez bazı sahte reformları dayatma veya devrimi özünden boşaltma temelinde öngördüğü bir Kürt partisi kurma ve bir de resmi kanunlara göre çalışan, Kürdistan'da işbirlikçiler aracılığıyla otonomiye, özerkliği hedefleyen bir taktikle karşı karşıyayız.

Emperyalizmin ve özellikle de Türk sömürgeciliğinin 'Kürt reformu' adı altında piyasaya sunmak istediği bir taktik de budur. Ve bu taktik için örgütlendirilmek isteniyor. Görünüşte "PKK'de gelebilir, PKK'ye reform düşünülebilir" deniliyorsa da, aslında bu taktik özünde devrimi tasfiye etmeyi amaçlayan, en tehlikeli yaklaşımlardan birisidir. Bizde de dikkat edilmezse, özellikle son ortaya çıkan provokasyonların, 1983-86-88 ve 1990-91 provokasyonu da esas itibarıyla düşman tarafından bu amaçla örgütlendirilmiş ve bu provokasyonların temsilcilerine yasal zemin sunulmaya çalışılmıştır. Hatta denilebilir ki, düşmanın zindan politikası, gerillaya dayattığı pişmanlık politikası -bunlar infaz yasası, pişmanlık yasasıdır- gibi, günümüzde dayattığı "Kürtler gazete çıkarabilir, yarın da parti kurabilir" şeklindeki politikaların tümü, özel savaşla birlikte yürütülen karşı-devrimci çabalarıdır. Bu politikalar da reformist maske altında uygulamaya geçiriliyor.

Dolayısıyla onların hedefi, gerici bir hedeftir ve devrimcilerin buna dikkat ederek reformist hedefler istemini sürekli boşa çıkarmak gibi bir görevleri de vardır. Örneğin bir Başûrê Kürdistan'da uygulamak istedikleri otonominin amacı, Kürt halkının devrimci enerjisini boşa çıkarmaktır. Kırk yıldır başarımlar ve en son bir hamleyle de tümünden başarmak istiyorlar. Bu nedenle de Başûrê Kürdistan'daki bu tehlikeyi göz önüne getirerek, devrimci serhildan taktiğini işletmek ve

yine Kuzey'de hazırlanmak istenen sahte Kürt reformunu değerlendirip boşa çıkarmak için, devrimci hedeflere sıkı sıkıya bağlı kalmak gerekiyor.

Dördüncü tezimiz; araçlar veya biçimler meselesidir. Burası biraz karmaşıktır. Siyasi yanı ağır bastığı kadar, askeri yanı da ağır basan ayaklanmalar olabilir. Yani ayaklanmaların içine silah da girecektir. Silahlı ve silahsız biçimleri de denenecektir. Kaldı ki bu da mevcut bölgelere dayatılacak hedeflere göre belirlenir. Bu, şüphesiz bütün alanlar ve hedefler için aynı biçimde ileri sürülemez. Ayaklanmanın biçimi çok çeşitli açılardan ele alınabilir. Bir bakarsınız, tam dişe diş bir silahlı savaşım sonucu, bir şehri belli bir süreyle sınırlı olarak elde tutma olur. Bir bakarsınız ayaklanmada ısrarla silahtan kaçınma olur ve bu doğru bir devrimci tutum olarak kendini dayatabilir.

Halk milisleri şehirlerde iyi bir hazırlık içinde olmalıdır. Mahalleler gerektiğinde milislerle savunulmalıdır. Milis, gerillanın bir alt basamağı olarak işlev görmelidir. Eğer hemen katılmazsa da, halkın silahlı hazırlığı da olmalıdır. Gerekirse bir gün ortaya çıkarıp silahlarını kullanabilecek düzeye getirilmelidir. Şehirler bazen tutulabilir. Devrimci yönetim altına günlerce alınabilir. Artık bazı bölgelere göre ve o bölgeler etrafındaki gerillaya göre şehirler daha kalıcı olabilir. Bununla birlikte oradaki hedeflere yönelmemiz de tam düşürme, yani devletin resmi kurumlarına el koyma temelinde de olabilir. Ve kolay kolay terk etmeme, kolay kolay düşmanın giremeyeceği bir duruma getirme yaklaşımı kendini dayatabilir. Dıştan gelen gerilla da saldırabilir. Yine içte bizzat gerekli hazırlıklar yapılarak, silahlı eylem biçimleri bulunabilir.

Özellikle dağlık alanlardaki şehirlerin durumunu daha değişik ele almak gerekir. Silahla girmek, silahla gösteriler yönlendirmek, halkı ayağa kaldırmak önem kazanır. Şehrin büyüklüğüne, küçüklüğüne göre bir biçim dayatılabilir. Yine köyler vardır. Köyler silahlı gücün denetimine alınabilir. Birçok köyle Halk Sovyeti, Halk Meclisi temelinde denetim kurulabilir. Birçok köy ve şehir kurtarma düşünülebilir. Bazı köyler, savunma birlikleri tarafından korunabilir. Köy savunma birlikleriyle, mahalle savunma birlikleri bu dönemde epey iş yapabilirler. Özellikle kırsal alanda, devletin temsilcilerini ve bazı işbirlikçilerini barınmaz duruma getireceğiz, hem de yaygın bir biçimde yapacağız.

Demek ki eylem biçimi, birçok mahalli iktidarı yıkıyor. Veya buna güç getiren uygun bir eylem ve uygun bir örgütlenme olayıdır. Eylem kırsal alanda daha fazla rol oynuyor. Fakat şehirlerde de epey rol oynamıyor değil. Gerilla sadece halk gösterileriyle değil, iyi örgütlendirilmiş, iyi hazırlanmış savunma birlikleriyle güçlü rol oynar. Halkın iktidar gösterilerine de girer. Kırsal ve şehirlerde büyük yürüyüşler düzenlemek gerekir. Bu yürüyüşlerin belli bir savunma altında yürütülmesi önemlidir. Gerilla ile biraz iç içe olabilir. Büyük şehirlerde büyük gösteriler yapılabilir ve her büyük gösteri, bir şehri siyasi yönden tam kazandırmayı hedeflemelidir. Bir Diyarbakır için özenle hazırlanacak birçok büyük gösteri, artık burayı sömürgecilerin denetiminden tam çıkarılabilmelidir. Çok yaygın bir biçimde gösteri taktiğini hayata geçirerek, siyasi bakımdan Kürdistan'ın belli başlı bütün şehirlerini düşürmek, kırsal alanlarını da bu konuda tümünden kontrol altına alınmaz bir duruma getirmek ve hırdaki örgütlülük düzeyini, eylem biçimlerini mevcut hedeflere göre yeterli kılmak gerekir.

Devam edecek...

lamda Kürdistan açısından vazgeçilmez bir şans olarak kendisini gösteriyor. Bir ayaklanma katılımı, bir hazırlık kadar önemli bir fırsat olarak da değerlendirilmeli diyoruz. Bunun gerekçelerini uzun uzun anlattık. Dolayısıyla keyfimize göre erteleme veya geçmişte hiçbir şey olmamış gibi, bir de dönemin esas özellikleri sanki her zamanki gibiymiş şeklinde değerlendirip hareket etmek yanlış bir yaklaşımdır. İkinci tez böyle formüle edilebilir.

Üçüncü tez olarak, hedef meselesi gerçekçi konulmalıdır. Bu aşamada

tidar gibi hareket etmeyi içeriyor. Düşmanın otoritesi alabilmesine daraltılmış, varsa bile bir kaç garnizonla sınırlandırılmış gibi olacaktır. Halkın tam katılımı sağlanıp denetimi gerçekleştirildikten sonra, düşmanın sivil işbirlikçilerini bırakmamak, korucu gibi konumları -artık olsa bile- Türk ordusu bünyesinde yaşayabilecek bir duruma getirmek, şehirlerin de artık düşmanın içinde rahat gezemediği -şimdiden uç verdiği gibi bir yerde bırakmak zorunda kaldığı- bir durumu yaratmak gerekmektedir. Yine kırsal alanda ve köy-

mücadele sürecinin belirleyeceği bir durum olarak bakmak gerekiyor. Ama en çok belirtilmesi gereken husus şudur; iktidarı çok zorluyoruz, iktidarı halk adına yakalıyoruz önemli oranda. Geçici ve parçalı bir alan da olur. Diğer alanların da eylemliliği, muazzam siyasi bir eylemliliktir. Düşmanın siyasi denetimini tasfiye etmedir, askeri gücünü de sınırlandırmadır. Bu da ne anlama geliyor? Halk bağımsız olmasa da, bağımsızlık için çok ileri bir aşamaya ulaşma anlamına gelir. Halk için özgürlük önemli oranda gerçekleşiyor.

2015 yılında vahşi egemen erkeğin sahte cenneti kadın direnişi ve özgürlük mücadelesiyle yerle bir oldu

Dilzar Dilok

“2015 yılı Kadın Özgürlük Hareketi için ideolojik, örgütsel, toplumsal ve savunma alanında büyük kazanımların sağlandığı bir yıl oldu. 21. yüzyıla damgasını vuracak olan kadın ve yaşam bilimimiz Jineoloji de 21. yüzyılın özgürlük mücadelelerinin, direnişlerinin ruhuyla, özgür yaşam arayışının keskinliğiyle ve ortaya çıkan özgürleşme adımlarının öncülüğüyle kendini yapılandırdı.”

Özgürlük yürüyüşümüzde Kürdistan özgürlük mücadelesi öncülüğünde gelişen demokratik ulus devrimcileri olarak her zamankinden daha fazla tarihe mal olan, tarihin inşa edildiğine bizzat tanık olduğumuz bir zaman aralığından geçtik. Bir anlamıyla tarih olduk. Bu zaman aralığı, Kürtlerin varlık probleminin kalmadığını düşünen herkese şunu bir kez daha düşündürdü ve söyledi: ‘Kürtler toplum olarak yaşama, kendi demokratik sistemlerini kurma ve bunun garantisini oluşturma adımları atmadıkça, bu alanda bir devrim yapmadıkça Kürtlerin varlık sorununun çözüldüğünden söz etmek mümkün değil.’ Tüm Kürdistan halkı bunu bir kez daha gördü.

2015 yılı Kürtlerin yaşam haklarının güvenceye alınmasının ağır bedellerinin verildiği bir yıl oldu. Dünya insanlığının gözleri önünde varlığının kabul edildiği söylenen bir toplum katliamdan geçirilmeye çalışıldı. Tüm Kürtler bu yüzyılın ilk çeyreğine yerleşen soykırımın en ağır saldırılarıyla tamamlanmaya çalışıldığı bir yıl geçirdi. Kürt toplumunun kadınlarına soykırım uygulandı. 2014 yılında Şengal'e uygulanan soykırım saldırısının üzerinden bir yıl geçtikten sonra gerçekleştirilen özgürleştirme hamlesi ardından yaralar sarılmaya başlandı. Şengal'de toplu mezarlar ortaya çıktı. Kadınlar toplu mezarlardan çıkarılan ve Êzidi geleneklerine göre gömülmeyi bekleyen kadın, çocuk ve yaşlıları yeniden toprağa verdi.

Rojava devriminin kazanımları bu yıl geliştirilen katliamlarla ortadan kaldırılmaya çalışıldı. Bu kapsamda Kobanê'de katliam gerçekleştirildi. Aynı paralelde Pirsûs'da, Bakurê Kurdistan'da Kobanê inşa çalışmalarına katılmak amacıyla aydınlık duyguları ve özgürlük fikirleriyle toplanan Türkiyeli sosyalist gençlere yönelik saldırı gerçekleştirildi. Ve bu saldırıyla Kürdistan toplumu öncülüğünde gerçekleşen demokratik ulus devrimine katılan ve bu devrimle dayanışmayı esas alan gençliğin Kürdistan devrimine yakınlaşması engellenmeye çalışıldı. Türkiye'de gelişmeye başlayan sosyalist demokratik blokun önü erkenden alınmaya çalışıldı. Bu anlamıyla 2015 yılı Kürdistan tarihi açısından olduğu kadar insanlık tarihi açısından da yeni derslerle dolu bir yıl oldu.

2015 kadın ve toplum değerlerine en fazla saldırının yaşandığı yıldır

2015'te erkek egemenliği kaosu zirvesini yaşarken aynı zamanda vahşet düzeyine varan saldırganlığı hem tek tek kişiler düzeyinde kadınları hedef aldığı, hem de erkek zihniyetiyle oluşturulan vahşi orduların kadınları, kadın değerlerini ve kadın kimliğiyle yaratılan tüm ahlaki ve politik toplum değerlerini hedef aldığı bir yıl oldu. Şehit düşen Ekin Wan arkadaşımızın bedenine yapılan işkence ve uygulanan vahşet, Özgecan'ın katledilmesi yine vahşi erkeklerin saldırısından kaçarak kendilerini yüksek binalardan atarak zorunda kalan kadınlara yapılanlar bunun en

vahşi, insanlık dışı örneğini oluşturmaktadır. Türkiye'de devlet garantisi altında olan vahşi, gözü dönmüş erkekler kadın katliamları gerçekleştirdiler. Bunun yanında aynı tekil durumlar DAİŞ ve Boko Haram gibi erkek egemenliğinin faşizm düzeyini aştığı ve sistemleştiği kimi yapılanmalar, kadınları kaçırarak zorla inançlarından, kültürlerinden ve değerlerinden koparmaya çalıştılar. Bu anlamıyla 2015 yılı kadınlara karşı büyük saldırıların gerçekleştiği bir yıl da oldu.

Ortadoğu'da toplumsal sorunlar ve bu sorunların çözüm mücadelesi kıyasıya bir savaş şeklinde somutlaştı. Tüm zamanlarda devrimlere gebe olan Ortadoğu toplumsallığı bu yıl içinde defalarca devrim olanakları yarattı, defalarca kendi toplumsallığı içinde devrimler yaşadı. Bilindiği gibi Ortadoğu devrimi bir kadın devrimidir. Ortadoğu sorununun merkezinde kadın sorunu olduğu için ortaya çıkan gelişmeler de kadın merkezli yaşandı. Kadınlar Rojava, Şengal, Bakurê Kurdistan'da tüm devrimsel mücadelelerde öncülük yaptı ve başat rol oynadı.

Savaşlarda kadına yönelik şiddet çok ön plana çıktı

Bir nevi 3. Dünya Savaşı'nın başladığı 2015 yılında Önder Abdullah Öcalan'ın geliştirdiği demokratik konfederalizmi yaşamsallaştırma adımları atıldı. Halklar boğazlaşmasının sürekli canlı tutulduğu Ortadoğu coğrafyası 21. yüzyılda halklar buluşmasının ilk çağdaş örneklerine sahne oldu. Bakurê Kurdistan'da ve Türkiye'de Önderliğimizin ortaya koyduğu demokratik ulus seçeneği giderek daha fazla gelişirken ve iktidarların öfkelerini uyandırırken, aynı gelişme tüm Kürdistan parçalarında etkisini gösterdi. Rojava'da geliştirilen mücadelenin tüm halklarla birlikte sürdürülmesi, tüm inançların kendi örgüt-lülüklerini geliştirerek yeni sürece katılmaları demokratik ulus projesinin yaşamsallığını bir kez daha ortaya koydu. Tüm bu gelişmelerin merkezinde de kadın özgürlük mücadelesinin yükseltilmesi ve tüm bölge kadınlarını kapsaması temel rol oynadı.

Yaşanan kıyasıya savaş, direniş ve özgürlük mücadelesi tüm dünya halklarına örnek oldu ve tüm dünya halklarına direnişi, mücadeleyi öğretti. Geliştirilen vahşi saldırılar sonucunda yükseltilen mücadeleyle birlikte insan kavramı yeniden ele alınmaya başlandı.

Savaşlarda kadına yönelik şiddet çok ön plana çıktı. Halklara saldırmanın bir göstergesi olarak geliştirilen kadına saldırı, halkların özgür iradesi karşısında da kullanılmaya başlandı. DAİŞ uygulamaları başta kadın olmak üzere tüm toplum bileşenlerine karşı şiddeti artırdı. Zorla inanç dayatmaları, kadının meta haline getirilmesi, erkeğin erkeğe tecavüzü ve tecavüz nesnesine dönüştürülen erkeklik zirve yaptı.

Tabii ki, kadınlar bu saldırılar karşısında kadın konfederalizminin geliştirilmesi yoluyla en büyük tedbiri aldı. KJK öncülüğünde geliştirilen kadın konfederalizmi tüm dünyaya sesini duyurdu.

Dünyanın direnen kadınları, Kürdistan devrimini sahiplenmeyi, KJK ile ortak mücadele yürütmeyi ve dayanışmayı bir varolma şartı olarak gördü.

Saldırıların yoğunluğu karşısında YJA-Star öncülüğünde başlatılan kapsamlı ve derinlikli öz savunma direnişleri geliştiği gibi kadın öz savunmasının tüm Kürdistan toplumuna yayılması, yerlerde de kendi özgünlüğünde yaratıcı, yeni örgütlenme tarzlarını ortaya çıkardı.

Bu anlamıyla 2015 yılı şiddetin arttığı oranda kadınların kendi öz savunmalarını yapmayı öğrendikleri ve kendi öz savunmalarını geliştirme amacıyla örgütlendikleri, buna bağlı olarak cins bilincinin geliştiği ve bir anlamda da kadın toplumsallığının oluşturulduğu bir yıl oldu.

Gasp edilen kadın öncülüğünde yaratılan toplumsal değerlerdir

Yaradılış anlamıyla yaşam, toplum ve kadın gerçekliklerini tanımlıyoruz. Ancak mevcut sistem gerçekliğinde yaratıcı yaşamdan, toplumsallıktan ve kadın kimliğinden söz etmek zordur.

başarıdır. Bu başarı, demokratik modernitenin yaşamsallaşma düzeyini de ortaya koymaktadır.

KJK sistemi, kadınların kendi özgür tercihlerini yaratmalarıdır

Kadın öncülüklü yaratımla varolan tarih bugüne kadar merkezi uygarlık paradigmasının tüm formlarının her türlü saldırılarına rağmen kendini yaşatmayı ve bugüne kadar gelebilmeyi başarmıştır. Bu, kadın yaratımlarının ne kadar özgürlük içerdiğini, ne kadar sağlam ve temelli olduğunu, ne kadar toplum eksenli şekillendiğini göstermektedir. Buna rağmen bugün bu değerlerin giderek yok edildiğine şahitlik etmekteyiz. Her gün bu değerlerin katledildiğini görmekteyiz ve her an can çekişen yaşamların erkek egemenlikli sistemin kalelerini yükselttiğine de tanıklık etmekteyiz.

Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin öncülü olan biz kadınların yaşamının her anı kuşatmaların, zincirlerini parçalamanın eylemleriyle oluşuyor. Her adım bir ilmek oluyor ve yaşamı örüyor. Yaşamın katledildiği bir ülke olan Kürdistan'da kadınlar her an ölümleri yeniyor, her an yaşamı yeniden doğuruyor. Ölümlerden ölüm beğen denilen bir ülkede, kadınlar tercihleri içinde olmayan yaşam seçeneğini seçiyor ve yaratıyor. Bunu seziyor, biliyor ve yapıyor. Kendi tercihini yapmak yetmediğinden tercihini yaratmak düşünüyor, Kürdistanlı kadınlara... Bu anlamıyla, KJK sistemini Kürdistanlı kadınların kendi özgür tercihlerini yaratmaları olarak da tanımlayabiliriz.

Bu yıl kadın konfederal sisteminin büyük oranda kendini kurmuş olduğu bir yıl oldu. Aynı zamanda tüm Kürdistan parçaları kadar birçok dünya ülkesindeki kadınlara da ilham verdiği bir yıl oldu. Demokratik konfederal yapılanmanın geliştirilmesine yönelik çalışmalara kadınların tüm Kürdistan parçalarında büyük bir seferberlik ruhuyla katılması, konfederal sistemin kadın gerçeğiyle ne kadar uyumlu olduğunu, kadının

mokratik konfederalizmin anlaşılır kılınması ve uygulanmasında kadın mücadelesi öncü konumdadır. KJK sistemi zihniyet boyutunda olduğu kadar pratik politika anlamında da güçlenmekte ve güçlendikçe de demokratik konfederal sistemin garantisi olma misyonunu büyütmektedir. İdeolojik mücadeleyi derinleştirmek kadar politika kabiliyetini artırma, sistemimizi yaşamsallaştırmanın bir yolu olmaktadır ve bu konuda önemli adımlar atıldığı kadar daha büyük adımlara da ihtiyaç vardır.

Yerde, bölge gerçekliğinde kendi sistemimizi kurmak ve meşrulaştırmak kadar evrensel düzeyde de kadın konfederalizmi anlayışını tanıtmak, dünya kadınlarına bu sistemi anlatmak gerekmektedir ve bu konuda önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Kadın özgürlük mücadelesi KJK çatısı altında yükselmektedir

Kadınlar olarak 2015 yılında yürüttüğümüz mücadelemizin yankıları kadar etkileri de büyük olmuştur. Öncelikle bu yıl içinde Kürdistan toplumunun ve Kürdistanlı kadınların KJK çatısında gelişen kadın özgürlük mücadelesinin gücünü, haklılığını ve özgürlük düzeyini daha net gördüğünü belirtebiliriz. Bundan dolayı tüm Kürdistan parçalarında kadınlar akın akın özgürlük saflarına akmıştır. Genç kadınlar özgür ve anlamlı yaşamın tek olanağının özgürlük mekanları olduğunu görmüş ve yönünü özgürlük alanlarına çevirmiştir. Bu yıl, kadınların egemen, katil sistemden koparak özgür ve özgün örgütlenmemize katılımlarında önemli bir artış olmuştur. Bu artış, KJK öncülüğündeki kadın özgürlük mücadelesinin başarısının bir göstergesi ve sonucudur.

Tüm Kürdistan parçalarında kadın özgürlük mücadeleleri gelişmekte ve her parça kendi özgünlüğünde örgütlenmektedir. Kürdistan'da gelişen kadın özgürlük mücadelelerinin KJK'nin bir sonucu olduğunu belirtebiliriz. Çünkü kırk yıllık mücadelemiz, yaratılan değerler, ortaya konulan bedeller ve bizimle birlikte oluşan bir tarih vardır. Hiçbir Kürdistanlı kadın bu tarihi görmezden gelemez. Ve her Kürdistanlı kadın bu tarihin dışında kalamayacağını bilecek kadar özgürlüğünün farkındadır. Bu bilinç kendini 2015 yılında en fazla Rojava ve Bakurê Kurdistan'da görünür kılmıştır.

Aynı zamanda 2015 yılı, Kürdistan'da demokratik siyasetin geliştirilmesinin önemli bir adımı olan eşbaşkanlık sisteminin en fazla geliştiği, önceki yılların sonuçlarının alındığı ve güçlü pratiklere yönelindiği, eşbaşkanlık sisteminin kadın eksenli bir siyaset yaratma amacına bir adım daha yaklaşıldığı bir yıl oldu. Bu anlamıyla demokratik siyasetin tanımı da kadınlar öncülüğünde pratik olarak yapılmıştır diyebiliriz.

Bu yıl boyunca 3. cinsel kırım olarak adlandırdığımız egemen erkeklikle mücadele sürecinin büyük adımları atıldı. *Önderliğimizin, "Erkeği öldürmek aslında sosyalizmin temel ilkesidir. Orada iktidarı öldürmektir. Orada tek taraflı hakimiyeti, eşitsizliği öldürmektir. Orada hoşgörüsüzlüğü öldürmektir. Bu kavram bu kadar genişletilebilir"* belirlemesinin öncülük ettiği özgürlük mücadelesinde önemli ve tarihsel adımlar atıldı. Bu belirlemenin gereğinin en fazla pratikleştiği, en fazla görünürleştiği ve en fazla evrenselleştiği bir yıldan geçtik.

Bu anlamıyla 2015 yılı, erkekten kopuşun ve en fazla deneyimlerinin yaşandığı yıl oldu. Jineoloji konferansı bunun zihniyetini oluşturdu.

Bu yıl özgün ordulaşmaların sayısı arttı ve kadın ordulaşması daha da güçlendi. Pratik sahalarda ordular di-

şında kadının devrimsel mücadeledeki öncülüğü de bunun toplumsallaştığını, toplumsal alana yansıdığını ortaya koymaktadır.

Denilebilir ki, özgürlükçü ideolojide açılım amacıyla Önderliğimizin geliştirdiği erkeği öldürme çözümlemesinin en fazla pratikleştiği yıl oldu.

Kadınların en fazla katledildiği, kadın katliamlarının sokaklara taşırıldığı bir yılda öz savunmasını esas alan örgütlü kadının gücü kendisini gösterdi. Temel ideolojik doğrultumuz olan kadın kurtuluş ideolojisi ekleninde önemli bir pratikleşme yaşandı.

Erkek egemenliğinin vahşi bir saldırı gücüne dönüştürdüğü ve Kürdistan halkının üzerine sürdüğü DAİŞ somutunda egemen erkeklik olgusunda önemli bir kırılma yaratıldı. DAİŞ'in yaşadığı bu kırılma hiçbir saldırının, hiçbir soykırım girişiminin, hiçbir iyileştirme ya da sahte cennet ütopyasının gidemeyeceği derin yaralar açtı. Şehit olma, kadınların zevk nesnesi olarak sunulduğu bir cennete gitme ve 'huri' denilen kadınların her türlü hizmetinden faydalanma hayaliyle kendi egemen erkekliğini tatmine yeltenen sahte İslamcılarının kirliliği yıkıldı. Vahşi egemen erkeğin sahte cenneti kadın direnişi ve özgürlük mücadelesiyle yerle bir oldu. Vahşi erkekliğin bu hayalleriyle birlikte egemenlikleri de yıkıldığından bu direniş tüm dünyayı etkiledi ve YPJ dünyanın kabul ettiği bir kadın öz savunma gücü olarak dünya kamuoyunda yerini aldı.

Özünde ideolojimizin yaşamsallaşmasının önemli bir adımı olduğu için bir bütün olarak Kürdistan kadınlarının gelecek ütopyalarının somutlaşmasında

getirilmesi, konferansın 3 yılda bir gerçekleştirilmesi, ihtiyaçlar temelinde çalıştay, sempozyum ve konferansların örgütlenmesi, her alanda çalışmanın akademikleşmesi, eğitim, sağlık, ekonomi, tarih, politika, demografya konularında birimlerin oluşturularak çalışmaların başlatılması başta olmak üzere önemli ve anlamlı kararlar alınarak belli planlamalara ulaşıldı.

Yine kadın basıncılığının büyük gelişmeler yaşadığı bir yıl oldu. Ve gelişen süreçler karşısında toplumu bilinçlendirmenin, farkına varmanın ve uyanış yaratmanın temel bir argümanı olarak gelişen kadın basıncılığı bu süreçte oynadığı önemli rollerle önemli düzeyde toplumsal öncülük yaptı. Kadın basın örgütümüz olan RAJİN öncülüğünde geliştirilen bu çalışma tüm Kürdistan ve bölge ülkelerinde önemli bir birikim yarattığı gibi önemli bir özgür yayıncılık anlayışı da ortaya çıkardı.

Devrimci demokratik kadın direniş cephesi gelişiyor

YPJ saflarında savaşan Türkiyeli kadın devrimciler bu mücadelenin tüm bölgenin direniş kalesi haline geldiğini göstermektedir. Rojava'da YPJ saflarında savaşan ve şehit düşen MLKP'li kadın yoldaşlarımız bu birlik olma ruhunun YPJ bünyesinde gerçekleşmeye başladığını belirtirken, tüm Ortadoğu ve dünya kadınlarına da birlikte özgürleşme müjdesi verdiler. Ve aynı zamanda özgürleşmenin yol ve yöntemlerini de bir kez daha dünyaya haykırdılar. Kadın ordulaşmasıyla başlayan süreç, devrimci demokratik kadın direniş cephesi olarak kendini yenileme, bü-

yağındaki mecalara taşımaktır. YPJ direnişçilerinin moda dergilerine dahi konu edilmesi bu yaklaşımla bağlantılıdır. Ancak kadın özgürlük mücadelesinin bir kazanımı ve yeni bir boyutu olarak gelişen kadın savunma birlikleri bu yaklaşımların tuzaklarına düşmeyecek kadar bilinçli ve örgütlü bir mücadele yürütmeyi başarmışlardır.

Çağları aşan direnişler ölüleri dahi diriltecek güçtedir. YPJ direnişi bu anlamda kendi çağını yaratmış ve kendi çağını aşarak, tüm dünyaya yayılarak evrenselleşmiştir. YPJ direnişinin ortaya çıkardığı kadın iradesi tüm dünyada, susmayı bir duruş haline getiren birçok aydınının bile dile getirdiği bir gerçek olmuştur. Kendi toplumunda yarattığı bilinç kadar, tüm dünya kadınlarında da önemli bir cins bilinci yaratmıştır. Yine MLKP'li kadın savaşçıların iddiası, Kader Ortakaya'nın özgürlük aşkı ve direnişe koşması hepsi bu direnişin yarattığı değerlerin bileşkesini ortaya koymaktadır.

Yepyeni bir tarihin şafak vaktinde, Kürtlerin kendileri olmaya ve özgürleşerek ispatladıkları varlıklarını korumaya başladıkları, Kürdistan'da özgür-özzerk yapılanmaların geliştiği ve Önder Abdullah Öcalan'ın deyişiyle *"Kürtlerin beşikten çıkıp yürümeye başladığı bir zamanda"* yine dünya hegemonyası devreye girdi ve DAİŞ gibi dünya çöplüğü bir çete örgütü, özgürleşme mücadelesini yükselten Kürtlerin üzerine saldırtıldı. DAİŞ saldırısı Kürtler karşısında adım adım geliştirilen bir soykırım savaşidir. Empyralist paylaşım savaşlarının tamamlayamadıklarını tamamlamanın kirliliği girişimi olan ve yeni bir soykırım savaşı olarak gelişen

Bir kadın için en büyük acı, kendi cinsine yapılan insanlık dışı uygulamaları görmek ve bunu engelleyememektir. Bu özgür bir kadın duygusudur. Bir özgürlük refleksidir. Ve YJA-Star gerillalarının da geçen dört beş aylık süreci aynı reflekslerle yaşadıklarını, bu acıyı ortadan kaldırmanın tek ve anlamlı yolunun Şengal'i özgürleştirmek olduğunu bildiklerini, gerçekleştirilen hamlede ve bu hamlede katılan kadın gerillaların seslerindeki özgürlük tınısında, gözlerinde parlayan özgürlük ateşinde görmek mümkündür.

Êzidî kadınların intikamını alma tarihsel bir anlama sahiptir

Êzidî kadınlar, tüm Kürdistan için tarihsel bir anlama sahip. Her bir kadının kurtulması, her bir kadının yaşadığı acıların hesabının sorulması, her bir kadının acılarına bedel özgürlük adımlarının atılması, özgürlük mücadelesi yürütenler için bir varoluş gereksesidir. Bunu yapamamak ise yok olmakla eşdeğerdir. Bundan dolayı YJA-Star gerillalarının, Êzidî kadınların intikamını alma sözü vermeleri tarihsel bir anlama sahiptir. Gerçek ancak bu yolla yerini bulur. Ki, Êzidî kadınların intikamı alınmadan, Êzidî kadınlar kendi ana yurtlarında özgür yaşama koşullarına ulaşmadan, Êzidî gerçeğinin tarihsel anlamı tüm Kürdistanlılar tarafından bilince çıkarılmadan Şengal'in özgürlüğünden söz edilemez. Bu anlamıyla, başta tüm Kürdistanlı kadınlar olmak üzere Şengal direnişini desteklemek, direnişe katılmak, onurlu ve özgür yaşamının, insan olmanın şartıdır. Çünkü kadınları özgür

"Jineoloji konferansı, Kürdistan özgürlük mücadelesinde yer alan kadınlar olarak Önderliğimiz Abdullah Öcalan'ın ortaya koyduğu Jineoloji kavramı kapsamında 2010 yılından bu yana yürüttüğümüz tartışmaları, başlattığımız çalışmaları ve ulaştığımız sonuçları paylaşma, ortaklaştırma ve bir kararlılık düzeyine ulaştırmanın en güzel buluşması oldu."

bir adım olarak da değerlendirilebilir. Tüm bölge silahlı güçlerinin kaçtığı vahşi saldırılar karşısında kadın direnişi büyük bir ideolojik, örgütsel güçle gelişmiş, ordulaşmanın ulaştığı düzeyde de birleşen bu mücadele, büyük bir başarı düzeyi sağlayarak tüm dünya kamuoyuna sesini duyurmuştur.

Jineoloji konferansı 2015 yılına damgasını vurdu

2015 yılında ideolojik ve örgütsel çalışma boyutunda da önemli bir düzeye ulaşılmıştır. Bu yılın en büyük ideolojik ve örgütsel kazanımı olarak Jineoloji konferansını örnek verebiliriz. Bahar aylarında gerçekleştirilen Jineoloji konferansı öz itibarıyla sadece 2015 yılına değil 21. yüzyıla damgasını vuracak önemde bir çalışma olmuştur. Jineoloji konferansı, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nde yer alan kadınlar olarak Önderliğimiz Abdullah Öcalan'ın ortaya koyduğu Jineoloji kavramı kapsamında 2010 yılından bu yana yürüttüğümüz tartışmaları, başlattığımız çalışmaları ve ulaştığımız sonuçları paylaşma, ortaklaştırma ve bir kararlılık düzeyine ulaştırmanın en güzel buluşması oldu. Bu konferansla birlikte kırk yıllık mücadelemizin ürünleri kadar somutta da 5 yıldır yapılan araştırmalar, yürütülen tartışmalar ve hazırlanan materyaller sonucunda ulaşılan kavrama düzeyi yeni bir örgütsel boyuta ulaştırıldı.

1. Jineoloji konferansımızla birlikte önemli kararlaşmalara ulaşıldı. Çalışmada ortaya çıkan ürünlerin dergi, site, broşürlerle tüm kadınlarla paylaşılması ve tüm kadınların kolektif ürünü haline

yütme ve yeniden tanımlama göreviyle karşı karşıyadır. Ve bunu yapabilecek tek güç de ancak birlik olarak kendilerini savunabileceklerini bilen ve buna inanan kadınlardır.

Bugün kendi savunmasını yapan kadın, YJA Star öncülüğünü yaygınlaştırmış ve evrenselleşmeye doğru önemli adımlar atmıştır. Kobanê direnişiyle özdeşleşen Rojava Kürdistanı özgür toplum olma mücadelesiyle tüm dünyada büyük bir sinerji yarattı. Tabii bu büyük bedellerle, çekilen acılarla, yoğun emeklerle, seçkin Kürt kızlarının canlarıyla yaratıldı. Kobanê direnişi tüm dünyaya Kürt toplumunun direnişini duyurdu, vatansız halkın evlatlarının her birinin yüreğinde bir özgür vatan olduğunu, tanrıçalar yurdunun, Star kentlerinin kadınların yüreğinde yıkılmadığını gösterdi. Her Kürt kadınının yüreğinde kendi vatanını da kucaklayan bir evren vardır. Bu duygu ve sevgilerin gücüyle yükseltilen mücadele, tüm zorlukları ve acılarıyla birlikte kendi özgürlükse anlarını yaratmış, Kürt kadınları tüm dünyaya bir kez daha bu mücadelenin evrensel sonuçlarını duyurmuşlardır. Rojava direnişiyle Kürt kadınları sadece kendi direnişlerini duyurmakla kalmamış, tüm dünya kadınlarında ve tüm toplumlarda bir kıpırdanış yaratmışlardır.

Yaratılan özgürlük değerleri, birçok direniş odağına, çeşitli kadın örgütlenmelerine ivme kazandırmıştır. Bunun yanında ortaya çıkan kadın değerlerini kendi değerlerine almaktan, öğütlemekle yetinmeyen kapitalist modernite güçleri de harekete geçmiştir tabii. Ortaya çıkan değerleri anlamsızlaştırmanın bir yolu da kendi anlamının

DAİŞ saldırıları, Kürtlerin yeni özgür yaşamına yönelik bir soykırımdır. Bu soykırım Kobanê ve Şengal üzerinde fiziki soykırımla tamamlanmak istendi.

2014 yılının Ağustos ayının ilk günlerinde gerçekleşen bu soykırım saldırısı Şengal halkına büyük zarar verdi. On binlerce insan yerinden yurdundan edildi, binlerce kadın kaçırıldı, binlerce çocuk tüm dünyanın gözleri önünde boğazlandı. Kimi biraz daha şanslı oldu ve onları kurtaran gerillaların kutsal ellerine doğdu. Bu soykırım karşısında Başûrê Kurdistanlı güçlerin tüm teknik donanıma ve imkana rağmen direnmemesi tarihe bir utanç olarak geçti ve unutulmayacak bir acı olarak kaldı.

Buna rağmen gerilla öncülüğünde geliştirilen direnişle Şengal halkı savunuldu ve fiziki soykırım önlenildi. Ama Kürtlerin ulaştığı zihniyet ve özgürlük düzeyi açısından bu yeterli değildi. Çünkü soykırımı önlemek ilk adım olurken DAİŞ'i tümden Kürdistan'dan çıkarmak, hatta tarihten silerek dünya insanlığını kurtarmak gerekir ve öyle de yapılıyor...

Bu yıl içinde Şengal'i özgürleştirme hamlesi adıyla HPG, YJA-Star güçleri öncülüğünde bir hamle başlatıldı. Şengal'e yapılan saldırının üzerinden yaklaşık beş aylık süre geçmişti. Bu süre içinde Şengal halkı büyük acılar çekti. Kürdistan'ın her bir yanına dağıldı. Bu acılardan en büyük payı da Êzidî kadınlar aldı. Çünkü kaçırılanlar, tecavüz edilenler, öldürülenler, zorla müslümanlaştırılanlar, müslümanlaşmayı ve DAİŞ'li katillerle zorla nikâhlanmayı kabullenmeye katledilenler ve tüm bunları görmek zorunda kalanlar... Yani Êzidî kadınlar...

olmayan hiçbir toplum ve hiçbir ülke toprağı özgür olamaz. Kasım ayında gerçekleşen Şengal hamlesi ve Şengal'in özgürleştirilmesi, bu sözün yerine getirilmesi anlamında önemli bir adımdır. Bunun yanında bu sözü tam olarak yerine getirmenin tabii ki Êzidî kadınları özgürleştirmekten geçtiğini derinden hissetmekteyiz.

Kürdistan özgürlük mücadelesinde kadın ordulaşmasının ilan edilmesinden bugüne 22 yıl geçti. Ortadoğu ve dünya kadınları da biliyor ki, artık kadınlar kendi ordularını, kendi savunma birliklerini kuruyor ve kendini savunuyor.

Kadın ordulaşmasına ilişkin en yanlış yaklaşım, kadın savunma gücünün salt bir maddi güç olması, bir erk olarak kendini geliştirmesi şeklinde ortaya çıkmaktadır. Ancak kadın ordulaşması, kadın öz savunma gücü hem bir kadın ordu gücü olarak kendini örgütleme, hem tüm kadınların savunma gücü olarak kendi örgütlülüğünü geliştirme, hem de kadın öz savunma bilincinin geliştirilmesinin öncülüğünü yapma, stratejisini belirleme, taktik belirleme ve örgütlenme alanlarında mücadeleyi yükseltmektir. Bu anlamda kadın ordulaşması, bu yıl içinde kadın özgürlük güçleri tarafından kendi amaçlarına uygun olarak sistemini geliştirdi ve evrenselleşti. Toplumsallığın ve insanlık değerlerinin savunulmasının öncülüğünü yapma konusunda kadın temel bir rol oynadı.

Buna en somut örnek Ortadoğu'da hortlatılan DAİŞ vahşeti karşısındaki direnişte kadın öncülüğüdür. Tüm bölge güçleri, teknik teçhizatla ve erkek gücüyle donanmış ordular bu saldırılar karşısında savunduklarını iddia etikleri

değerleri bırakıp kaçarken Kürdistan özgürlük mücadelesi öncülüğünde kadınlar direndi ve insan onurunun nasıl savunulacağını herkese gösterdi. Bu mücadele YJA-Star'ın özgür yaşam öncüsü olma misyonuyla bağlantılıdır.

Kadınların direniş gücü teslimiyetçi ruhu kırdı

Kadın öz savunması öncelikle ideolojik ve örgütsel boyutta gerçekleştirilen bir direniştir. Erkek egemenliğini kırarak, erkek şiddetini kırarak bir zihniyet devriminin temellerini oluşturma ve bunu derinleştirmedir. Bu boyutta da egemenlikli ve cinsiyetçi sistemlerin yıkılmasını herkes gözleriyle gördü. Geri bir yapılanma olan DAİŞ'in kırılma noktası, kadın savaşçıların karşısında yenilmesi oldu. DAİŞ, esas kırılmayı kadın karşısında yaşadı. Şengal direnişi bunun en güzel örneğidir. Gelişmiş tekniğe, orduların gücüne sahip olan birçok güç bırakıp kaçarken, YJA-Star ve YPJ-Şengal öncülüğünde Kürdistan kadınlarının direnişi hem teslimiyetçi ruhu kırdı, hem direnişi geliştirdi, hem de toplumda direniş ruhunu derinleştirdi. Bu direniş ruhu tüm Kürdistan'a yayıldı. Bugün Bakurê Kurdistan'da gelişen özyönetim direnişlerinde kendini, sokaklarını, mahallesini ve her türlü toplumsal değerlerini savunma direnişine Kürdistanlı genç kadınların ve analarımızın kendi özgünlüğünde geliştirdikleri eylemlerle katılması bu direniş ruhunun Kürdistanlaşmasının bir sonucudur.

Bakurê Kurdistan'da gelişen özyönetim direnişlerine kadınlar öncülük etti. Analar her tür saldırıya ve zorluğa rağmen direniş seçtiler ve bugün de direniş sürdüren, direnişin sesi olan en önemli güçlerden biri de analarımız oldu. Anaların sadece çocuklarının savasını izlemekle ya da sadece çocuklarına sahip çıkmakla yetinmeyişleri ve kendilerini öz savunmanın temel bir gücü haline getirmeleri 2015 yılında ortaya çıkan bir gerçeklik oldu.

Kadın öz savunmasının yarattığı ruh yaşamın her alanına yansıyor ve büyüyerek yayılıyor. Kadın ordulaşmasının en güzel temsilcilerinden olan Bêrîtan yoldaşın duruşundan mizacına, söyleminden giyimine, yürüyüşünden silah tutuşuna, kefiye bağlayışından oturuşuna kadar her şeyi tüm öncü kadın birliklerini etkiledi, bir direniş kültürü ve modernitesi yarattı. Kendi modernitesini oluşturmak, kadın özgürlük tarihine kadın kahramanların adlarının damla damla kattıkları bedellerle yazılması mümkün oldu. Her bir kadın kahraman, kendi duruşuyla bir kahramanlık tanımı geliştirdi ve devrim modernitesini belirlendi. Bu anlamıyla direnen her kadın devrim modernitesini kendisinden yarattı da diyebiliriz.

Ordulaşma, kadın özgürlük mücadelesinde temel bir argüman olmakla birlikte genelde kadın gerilla birlikleri olarak adlandırma yapılmıştır. Bugün itibarıyla de kadın savunma birlikleri demek en uygun tanımlama olmaktadır. Ordular-ordugahlar, flamalar-bayraklar, üniformalar-madalyalar diye sürüp giden kavramlar erkeği ve tahakkümü çağırıştırır. Hakim algı, kadınların toplumlarını, kendi cinslerini, toplum ve kadın değerlerini koruması bir yana, kendilerini korumasının dahi mümkün olmadığı yönündedir. Çünkü Kürdistan özgürlük mücadelesi öncesi, tecavüz de dahil, kadınlar onlara yapılan her şeye karşı sessiz kalmalı, her şeyi kabullenmeliydi. Savunmak değil, kabullenmek dahi düşünülemezdi. Oysa kadınlar, kiminde susarak, kiminde dilisizleşerek, kiminde delirerek, kiminde unutarak hiç kimse olmayı seçerek kendilerince savunma

mekanizmaları geliştirmişlerdir. Hepsi içinde derin inat, bilinç ve kararlılık taşıyan bu savunma biçimleri her şeye rağmen kadınların karşısında refleks gösterdikleri durumları değiştirmeye yetmemiştir.

2015 yılı kadınların aktif savunmaya geçtikleri ve bu alanda evrenselleşmenin adımlarını attıkları bir yıldır.

Binlerce yıldır kadınlar savunma halindedir. Çünkü binlerce yıldır saldırı vardır. Saldırıları erkek dünyası kendini toplumsal akıştan ayırıp kötü bir yola saptığından beri durmadan sürmektedir. Bu saldırılar kadınlara, topluma, kadınca değerlere, analık olgusuna, toprağa, ateşe, suya ve kadın etrafında örülen tüm yaşam değerlerine karşıdır. Bundan dolayı da savunma da bu çerçevede sürmektedir. Kadınların kendileri kadar toplumu, değerleri, kimliksel normları, toprağı, ateşi ve suyu savunmaları, benlikleri gereğidir. Tanrıça İnanna'nın savaşı, tarihsel toplumsal bir tarzda kadınlar tarafından sürdürülüyor diyebiliriz.

Kadın ordulaşmasının 1990'larda yarattığı ruh, YJA-Star ile yeni bir form kazandı ve YPJ ile yenilenecek evrenselleşti. Kadın savunma birlikleri YPJ, kadının savunmasının birlik olmakla mümkün olduğunu da kanıtladı. Kürdistan'ın her yerinden ve tüm dünyadan kadın direnişçilerin Rojava'ya direniş için gitmesi bu birlik ruhunun demokratik uluslaşma ve evrenselleşme düzeyini gösteriyor.

Kürdistanlı kadınların yarattığı yeni değerler, tüm insanlığa kendilerini yeniden ifade etme, yeniden varolma, yeniden doğma şansı vermiştir. YPJ direnişi tüm dünya kadınlarının kendi seslerini duyuracakları bir kolektif ruh yaratmıştır. Mağduriyetleri direnişe dönüştürmenin en somutlaşmış hali olduğu için bu birliklik ruhunu yaratan YPJ direnişi, kendi mütevazı sınırlarını aşarak sınırsızlaşmıştır. Öldürülme, tecavüz edilme ve satılma saldırıları karşısında özgür iradenin zirvede ortaya çıktığı ve varoluşu yarattığı gerçeğine tüm dünya Rojava kadın direnişi

tilmeleri tüm dünyanın gözleri önünde yapılmıştır. YPJ'nin direnişi de bu mağduriyeti direnişe dönüştürerek Ortadoğu'ya dayatılan kaderi değiştirmiştir. 'Özgürlüğü nasıl güncelleştireceğiz?' sorusunun cevabını Kürt kadınlarının direnişi vermektedir.

YJA-Star kadının ordulaşmasına yaygınlık ve derinlik kazandı

Sistemleşmiş erkek şiddetine karşı kadının öz savunmasının sistemleşmesi, özgür yaşamın temel ilkesidir. YPJ direnişi, Kürt kadınlarının özgür yaşam iddiası kadar Kürt toplumunun bu çağda nasıl yaşayacağına, kendi varoluşunu nasıl güncelleştireceğinin tanımını yapmışlardır. Kürt toplumunun 2005 yılında ilan ettiği demokratik konfederalizmin nasıl somutlaşacağına ilk örneğini sergilemişler, bu anlamda fikrin zikri olmuş, dahası eylemi yaratmıştır. Bu anlamıyla, tüm dünyada bir özgürlük kıpırdanışı yaratan Rojava

“Kadın konfederalizminin geliştirilmesi Ortadoğu demokratik konfederalizminin gelişmesinde esas zemini oluşturmaktadır. Bu anlamda kadın partileşmemiz olan PAJK'ın ideolojik öncülüğünde mücadelemizi büyütmek, KJK sistemimizi derinleştirme, genç kadın yoldaşlarımızın her alandaki en coşkulu, enerji dolu ve bilinçli katılımlarıyla özgürlük devrimimizi her dönemde gençlik ruhuyla yenilemek temel doğrultumuz olacaktır.”

Bu savunma aktif bir savunmadır. Kadından çalınanları geri alma mücadelesidir. Kürdistanlı kadınların ellerinden çok şey alındığından, çalınanları geri alma mücadelesi de bu oranda uzun erimli, ağır ve bedel dolu olacaktır. Bundan dolayı da Kürdistan'daki kadın direnişi herhangi bir zamanda ortaya çıkıp gelişmedi. Kürdistanlı kadınlar da yüreklerindeki inadı hep koruyan, bildiklerini her şeye rağmen koruyan ve bugüne getiren, her zaman tarihe dayanan, güncelin ötesinde yaşayan belleklerini koruyan ama kendi toplumlarını değiştirmeye yetecek kadar güç getiremeyenlerdendi. Tabi ki bu tarihsel akış değiştirilmiştir. Tarih ve yaşam kendi özgür akış seyrine girmiştir.

Kadın savunma birlikleri, YAJK kuruluşuyla başlamış ve YJA-Star kuruluşuna kadar büyük bedeller ve mücadelelerle zirveye ulaşmıştır. Bugün tüm Kürdistan'a yayıldığı kadar en son Rojava direnişleriyle birlikte tüm Ortadoğu'ya hatta dünyaya yayılan kadın direniş birlikleri bir anlamda da direnen tarihsel toplum gerçeğidir. Kürdistanlı kadınların öncülüğünde direnen, özünde demokratik uygarlık akışıdır.

ile tanık olmuştur. YPJ ile tüm dünya kadınları, kadınların nesne olmaktan kendi öz savunmalarıyla kurtulacakları ilkesini öğrenmişlerdir.

Ortadoğu toplumlarının başına bela edilen DAİŞ vahşetinin yaptığı kadın katliamları da bu acıları yaratmıştır. DAİŞ'in erkek emperyalizmi kendi yapısının sonucu olarak erkek terörünü güncel olarak bölgede uygulamıştır. DAİŞ'in kadın düşmanlığı vahşi ve hesapsızdır. Tüm saldırılarda kadınlar hedef alınmış, şiddet sistemleştirilmiş, kadınlara saldırılarla toplumların köleleştirilmesi, kendisi olmaktan çıkarılması amaçlanmıştır. Saldırdıkları yerlerde kadınları kaçırma, cihat evliliği adı altında binbir dinsel kılıfa büründürülmüş fahişeliği dayatmaları, tüm toplumsal yaşamı falik saplantılarıyla yönetme girişimleri toplumu düşürmenin, ahlaki örgüyü yıkmamanın, bozmanın yöntemleridir. Êzidî bölgelerine yapılan saldırılar ardından Êzidî kadınların çıkarılması, köle sayılıp satılmaları, cariyeye da hizmetçi olarak çete başlarının evlerinde esir tutulmaları, tecavüz edilmeleri, katledilmeleri, her türlü saldırının bireysel ve toplumsal odağı haline ge-

kadın direnişi tüm devrimci, demokrat, feminist ve sosyalist kesimleri Rojava Devrimi ile somutlaşan yeni çağın özgür yaşam umudunu büyümeye çağırılmaktadır.

Özetle şunu belirtebiliriz; YJA-Star, 2015 yılında kadının ordulaşması anlayışına derinlik ve yaygınlık kazandırmıştır. Hem dünyanın birçok ülkesindeki kadınlar tarafından tanınmış ve bir öz savunma ruhu yaratmış, hem de tüm Kürdistan ve bölge kadınlarına kendi öz savunma birliklerini oluşturmalarının ilhamını vermiştir. YJA-Star'ın geliştirdiği aktif savunma ve direniş anlayışı tüm dünyanın direniş çizgisi olacak düzeyde bir zihniyet dönüşümünün imkanlarını da yaratmıştır. Büyüyen ve kendi bilincini derinleştiren YJA-Star'ın 8 Mart 2015'te yaptığı görkemli tören, kadın savunma gücünün ne kadar geliştiğini, nasıl bir güç haline geldiğini ve nasıl süreklileşen bir 'kendini olma ve kendini savunma kültürü yarattığını ortaya koymaktadır. Kürdistan kadın özgürlük mücadelesinde bir geleneğe dönüşen her 8 Mart'a bir kadın devrimi sığdırma kararlılığı 2015 yılının 8 Mart'ında da kadın savunma birikle-

rinin görkemli duruşuyla tüm bölgede ve dünyada kadın öz savunma bilincinin gelişme düzeyinin bir göstergesi oldu.

2015 yılı kadın açısından büyük kazanımlar yılı olmuştur

Sonuç itibarıyla kadın özgürlük hareketi için 2015 yılı ideolojik, örgütsel, toplumsal alanda ve savunma alanında büyük kazanımların sağlandığı bir yıl oldu. Kırk yıllık mücadele deneyimleri ve otuz yıllık örgütlü kadın mücadelesinin deneyimleri büyük ürünler almaya başladı. 21. yüzyıla damgasını vuracak olan kadın ve yaşam bilimimiz önemli bir açılım sağladı. Her fikir nasıl kendi çağının çocuğuydu bizim bilimimiz olan Jineoloji de 21. yüzyılın özgürlük mücadelelerinin, direnişlerinin ruhuyla, özgür yaşam arayışının keskinliğiyle ve ortaya çıkan özgürleşme adımlarının öncülüğünü kendine yapılandırdı. Buna paralel olarak kadın örgütlülüğünün her alanda geliştirilmesi, toplumsal zeminlerde kadın mücadelelerinin yükseltilmesi, kadın özgürlük direnişlerinin tüm toplumun özgürlük direnişlerinin öncü gücü olarak kendini konumlandırması bu yılın temel kazanımları olarak tarihe yazılacak da özünde yüzyılı etkileyecek gelişmeler olarak kadınların kolektif hafızalarına yazılacak gelişmeler oldu.

Beselerinin direnişi Bêrîtanlarla Sara yoldaşın tanrıçalaşan yaşam tarzı, kavga anlayışı ve yaşamının son anında dahi gösterdiği direniş ile bütünleşerek yepyeni bir direniş kültürü yarattı. Direnişin nasıl olacağını şehitlerimiz bizlere yaşamlarıyla gösterdiler. 'Nasıl yaşayalım?' sorusunu her sorduğumuzda karşımıza çıktılar ve en güzel cevapları kendi yaşamlarıyla bizlere sundular. Bizler de şehitlerimizin bize verdiği bu yaşam dersini bu direniş yılında bir kez daha yeniledik. Özgür yaşam öğretmenlerimizin verdiği bu yaşam dersinden en anlamlı sonuçları çıkarmayı, her yılı bir direniş yılına dönüştürmeyi, özgürlüğün bilimini yapmak kadar kendimiz olmayı ve özgür yaşamı yaratma iddiasını büyümeyi, şehitlerimize layık olmanın, kadın yoldaşlığını hak edebilmenin, tanrıçalara yoldaş olmayı başarabilmenin bir şartı olarak yüreğimizin, beynimizin ve kavga ruhumuzun baş köşesine koyduk.

Demokratik modernitenin bir kadın modernitesi olduğu bilinciyle, kadın bilimini geliştirmenin adımlarını büyümeyi ve kadın konfederalizmini adım adım gerçekleştirmeyi amaç edindik. Kadın konfederalizminin geliştirilmesi Ortadoğu demokratik konfederalizminin gelişmesinde esas zemini oluşturmaktadır. Bu anlamda kadın partileşmemiz olan PAJK'ın ideolojik öncülüğünde mücadelemizi büyümek, KJK sistemimizi derinleştirme, genç kadın yoldaşlarımızın her alandaki en coşkulu, enerji dolu ve bilinçli katılımlarıyla özgürlük devrimimizi her dönemde gençlik ruhuyla yenilemek temel doğrultumuz olacaktır.

Bizler, şehitlerimize erkek egemenliğin yaşamlarımıza bir zincir gibi bağladığı egemenlikli yasaları yıkarak, bu yasaların oluşturduğu dogmaları kırarak, özgür yaşam alanlarını tüm kadınlara açarak tanrıçaların yurdunu yeniden özgür yaşamların yaşandığı özgür bir ülke haline getirme sözü verdik. Ve bu sözümüzü gerçekleştirene kadar direnişimizi yükseltme, 2016 yılını Önderliğimizle özgürlüğü ve halkımızın demokratik özerkliği kurumsallaştırma yılı olarak somutlaştırma ve başarıyı haline getirme sözümüzü yineliyoruz.

Kürdistan'da soykırım ve buna karşı direniş mücadelesi

“Önder Apo, Kürdistan toplumunun kültürel soykırım kısılcında olduğu yönünde bir tespitte bulunurken, bundan kurtuluşun yolunu da göstermektedir.

Bunu da “*Demokratik Ulus Çözümü*” olarak formüle etmektedir. İşte fiziki ve kültürel soykırımı durduracak ve yenilgiye uğratabilecek olan da

Önder Apo'nun belirlediği gibi Demokratik Ulus Çözümü'yle olanaklı hale gelecektir.”

Maraş katliamının üzerinden tam 37 yıl geçti. 37 yıl boyunca Kürdistan ve Türkiye halkları Maraş katliamını meydanlara çıkararak protesto etti. Sadece Maraş katliamını değil, aynı zamanda 19 Aralık zindan ve 28 Aralık Roboskê katliamlarını da kınadı.

Kuşkusuz katliamların gerçekleşme biçimi farklılık taşısa da toplumsal anlamda yarattığı etki ve ulaşılacak istenen hedef aynıdır.

Elbette bu katliamlara karşı sokaklara çıkılacak ve katliamcılardan bunun hesabı sorulacaktır. Bununla da yetinilmeyerek büyük bir hesap sorma hareketi de geliştirilecektir.

Bugüne kadar böyle olmuştur. Bundan sonra da böyle olacağına dair hiç kimsenin de kuşkusu olmamalıdır. Kürdistan özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gelişim gerçekliğinde de görüldüğü gibi mutlaka ve mutlaka bu katliamların hesabı sorulacaktır.

Bu bilinçle Kürdistan ve Türkiye halklarının tarihine kara bir leke olarak geçen bu katliamların temel özelliği, neden ve sonuçları ile günümüzde almış olduğu biçimler üzerinde durulması gerekmektedir.

1948 yılında Raphael Lemkin'in yapmış olduğu belirlemeler esasında Birleşmiş Milletler soykırımlar üzerine bir tartışma yürütmüş ve kararlara ulaşmıştır. Buna göre soykırım, sadece farklı etnik toplulukların irki nedenlerle katliama uğratılması ve ortadan kaldırılması boyutlarıyla ele alınmamış ve bununla sınırlı tutulmamıştır. Düşünsel, inançsal, siyasal, kültürel vb. yönleriyle farklılık arz eden topluluklara yönelik olarak geliştirilen katliamlar da bir soykırım olarak değerlendirilmiş ve kabul görmüştür. Bu gerçeklikten hareketle de uluslararası insan hakları kuruluşları ve mahkemeleri bahsi geçen soykırımları insanlığa karşı işlenmiş bir suç olarak kabul ederek yargılamaya tabi tutmuştur.

Bugün dünyanın birçok yerinde bu kapsam dahiline giren suçlar yargılanmış ve mahkum edilmiştir. O nedenle de birçok ülke geçmişte neden olduğu katliam ve soykırımlar nedeniyle özür dilemek zorunda kalmıştır. Almanya'nın Yahudi toplumundan özür dilemesi de bu uygulamaya bir örnektir.

Fakat bu gerçekliğe rağmen tarihlerinde gerçekleşmiş olan insanlığa karşı işlenen suçlar karşısında özür dilemeyen ve bunları bir soykırım olarak kabul etmeyen devletler de bulunmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti devleti de bunlar arasında yerini almaktadır.

Bugün TC devleti Ermeniler, Asuri-Süryaniler, Êzidî inancına sahip olan Kürtler ve genel olarak Kürdistan halkı ve Anadolu Grekleri üzerinde gerçekleştirmiş olduğu fiziki ve kültürel soykırımları inkar etmeye devam etmektedir. Hatta bununla da yetinmeyerek insanlığa karşı işlenmiş olduğu bu suçları birer kahramanlık ve övünç nedeni olarak da görebilmektedir. Bir nevi bu gerçekleşen soykırımları Türk milliyetçili-

ğinin beslendiği bir kaynak haline getirirken, Lazlar, Çerkezler vb. topluluklar üzerinde uygulamaya koydukları kültürel soykırımın bahsini bile etmemektedir.

Tarihi, bir katliam ve soykırımlar tarihi olan TC devletinin geçmişiyile hesaplaşmamış olması onu, bundan sonra da bu tür katliam ve soykırımları gerçekleştirecek potansiyelinin halen mevcut olduğunu göstermektedir. Bugün TC devletinin Kürdistan halkına yönelik uygulamaya koyduğu politikalar da bunu doğrulamaktadır.

TC devletinin tarihi Kürt katliamı ve soykırımıyla doludur

Elbette TC devletinin uygulamaya koymuş olduğu bu katliam ve soykırım politikası sürekliliği olan bir politikadır. TC'nin kendini devlet olarak örgütlemesi ile birlikte başlayan süreçte gerçekleştirdiği katliam ve soykırımlar da bu politikanın bir uygulaması olmaktadır.

TC devleti, 1923 yılında kendini resmi olarak ilan ederken geçmişiyile bir hesaplaşma içerisine girmemiştir. Hatta

ve soykırım politikalarının doğrudan hedefi olmuştur. Uygulamaya konulan bu politikalar ile TC devleti 1919'larda Kürtlere yönelik öne çıkardığı politikaları tamamen terk etmiştir.

1919'larda Mustafa Kemal, gönderdiği mektup ve elçilerle Kürdistan halkının varlığını kabul ettiğini ve birlikte hareket etmeleri halinde onların haklarını güvence altına alacaklarını açık bir dille vaat etmiştir. Bu konuda Mustafa Kemal'in Kürt aşiret reislerine, şêxlerine ve ileri gelenlerine göndermiş olduğu mektuplar vardır ve bunlar belgelidir.

Daha verilen bu sözlerin üzerinden fazla zaman geçmeden Mustafa Kemal'in belirttiklerinin pratikte hiçbir anlam ifade etmediği ortaya çıkmıştır.

1921'de gerçekleşen Koçgiri halk hareketi bu inkara karşı gösterilen bir direniş olarak tarihe geçmiştir.

Koçgiri Kürtlerinin istediği, Mustafa Kemal'in mektuplarında vaat ettiklerinden farklı değildir. Fakat bunları Kürtler ifade etmeye başladıklarında da aynı vaatlerde bulunan Türk egemenleri bu haklı istemleri bastırmak için hare-

lerin ileri gelenleri de yaşanan bu başkaldırıya önderlik ettikleri gerekçesiyle ayak üstü askeri mahkemelerde yargılanmış, idama mahkum edilmiştir.

Cumhuriyetin oluşumu yönünde daha ilk adımların atıldığı yıllarda, Kürtlere karşı gerçekleştirilen bir katliamın faili haline gelen TC devleti, kuruluşunun ilanıyla birlikte de bu politikayı bir strateji ve devlet politikası haline getirerek kapsamlı bir şekilde uygulamaya koymuştur.

TC Kürt halkına imha saldırılarını 1925'te başlatmıştır

Uygulamaya konulan bu politikanın özünü ise 'tek ulus', 'tek pazar yaratma' stratejisi oluşturmuştur. Bu stratejiye göre de Kürdistan ve Kürdistan halkı Türk vatanlaşması ve uluslaşması için temel alan olarak belirlenmiştir. Bununla Kürdistan ülkesi ve Kürdistan halkı imha edilmesi gereken bir hedef olarak ele alınmıştır. Belirlenen bu hedefe ulaşmak için de 1925 yılında harekete geçilmiştir. Ancak bu harekete geçiş

ilk önce böyle bir düşünce ve adımların sahibi olanları hedeflemiş ve bunları bir tutuklayarak zindanlara atmıştır. Kürdistan halkına öncülük edebilecek bir güç ya da grubun olamayacağına dair bir kanaate ulaştığında da fiilen bastırma, katliam ve soykırım politikasını devreye koymuştur. Bunu da bir provokasyonla başlatmıştır.

Yaşanan bu provokasyon sonucu direniş geçen Kürtlere karşı Fransa ve İngiltere'nin de desteğini alarak büyük askeri güçle saldırıya geçilmiştir. Bu saldırılar esnasında direniş bölgesinin kuzeyinde ve doğusunda yer alan kimi işbirlikçi güçleri de kullanmışlardır.

Bunların bir sonucu olarak birkaç ay gibi bir süre içerisinde Dara Hênê-Hênê-Palu üçgeninde başlayan ve Şêx Saîd'in adıyla anılan direniş bastırılmıştır. Direnişin bastırılmasıyla birlikte de Kürdistan tarihine yeni bir katliam halkası daha eklenmiştir. Direniş öncesinde ve sonrasında tutsak edilen Kürt ileri gelenleri çıkarıldıkları askeri mahkemelerde sözde yargılamalara tabi tutulmuş ve neredeyse tamamına

geçmişte yaptıklarının üstünü örtmeyi, unutturmayı kendi çıkarına görmüştür. 1915'de yaşanan Ermeni soykırımı ve bundan kısa bir süre sonra Asuri-Süryani toplumuna karşı gerçekleştirilen katliamlar bunu açık bir şekilde göstermektedir.

1919'da başlayan Kurtuluş Savaşıyla birlikte Ege'de, İç Anadolu'da, Marmara'da, Karadeniz'de Anadolu Greklerinin yerinden, yurdundan göçertilerek, yaşadıkları topraklarda isimlerinin bile anılamaz hale getirilmiş olması gerçekleşen bu katliam ve soykırımlara bir halka daha olarak eklenmiştir.

1923'ten sonra yani Cumhuriyetin ilanıyla birlikte Kürdistan halkı bu katliam

kete geçmişlerdir. Denilebilir ki, TC, devlet olarak kendini örgütleme yönünde daha ilk adımlarını atarken, Koçgiri'de Kürtlere yönelik gerçekleştirilen baskı ve katliam politikası ile yeni başlayan tarihinde, insanlığa karşı ilk suçu da işlemiştir.

Türk özel, kirlî savaşının ilk pratik uygulayıcıları arasında yer alan Sakallı Nurettin Paşa ve Topal Osman'ın kontrolündeki güçler Koçgiri'de tam bir talan ve katliam politikasını devreye koymuşlardır. Bunun bir sonucu olarak da büyük topluluklar halinde Kürtler katledilmeye, yerinden-yurdundan göçertilmeye başlanmış, mal ve mülklerine el konulmuştur. Bu bölgede yaşayan Kürt-

bir bütün olarak Kürdistan'ın tamamını birden içine alacak bir biçimde başlamamıştır. Kürdistan stratejik anlamda bölgelere ayrıştırılarak parça parça imha politikasının uygulanmaya konulduğu bir ülke haline getirilmiştir.

Bu çerçevede ilk hedef haline getirilen direniş alanı Dara Hênê (Genç)-Hênê (Hani)-Palu arasında kalan bölge olmuştur. Genç-Hani ve Palu'nun bu şekilde öncelikli bir hedef haline getirilmesinde 1919 sonrası Amed, Erzurum vb bölgelerde Kürtlerin kendini örgütlü bir güç haline getirme düşüncesi ve bu doğrultuda atılmış olan adımlar etkili olmuştur. Onun içindir ki, TC devleti bu bölgeye yönelimini hayata geçirirken

yakın bir kesimi idama mahkum edilerek katledilmiştir. Bununla da yetinmeyen TC devleti, bölgede yaşayan halkı kıyımdan geçirmiş, bir kısmını da sürgüne göndermiştir. Kürtlerden boşaltılan bölgelere ise daha sonra Muhacirler olarak da bilinen farklı ülkelerden getirilen göçmenler yerleştirilerek buralarda Türkleştirme politikası uygulamaya konulmuştur.

Dara Hênê-Hênê-Palu direnişlerinin bastırılmasından sonra Agirî ve Zilan bir diğer hedef olmuştur. Burada da Kürdistanî düşüncelerin varlığı ve kendini örgütlü bir güç haline getirme arayışları, bölgeyi Türk sömürgeciliğinin ana hedefi haline getirmiştir.

Lübnan'da kurulan Xoybûn Cemiyeti'nin buralardaki örgütlü faaliyeti de, TC devletinin 'tek ulus', 'tek pazar' yaratma stratejisinin pratikleştirilmesi önünde bir engel olarak görülmüş ve bu engelin de aşılması için harekete geçilmiştir. Bunu gerçekleştirmenin yolu da Kürt katliam ve soykırımının gerçekleştirilmesi olarak görülmüştür.

Türk sömürgecileri, Agirî ve Zilan üzerine yürürken İran Şahı ile de tam bir işbirliği içerisinde girmiş ve buna dayalı olarak da direnen güçleri tam bir kuşatma altına almaya çalışmıştır. Buna rağmen Agirî ve Zilan'da halk teslim olmamış, büyük bir direniş içerisinde girmiştir. Gerçekleştirdiği bu direnişle de Türk sömürgecilerinin katliam ve soykırım saldırılarını göğüsleyebilmiştir.

Agirî ve Zilan'da yaşanan halk direnişi, uzun bir sürece yayılarak yılları

Öyle ki, Dêrsim'de insanlar, toplu olarak meydanlarda toplanarak kurşuna dizilmiş, mağaralara doldurularak Hitler faşizminin daha sonra Yahudi toplumu yok etme yöntemleri arasında kullandığı gaz bombalarıyla zehirlenerek katledilmişlerdir. Uçurumlardan atılmışlardır. Ana rahminden çıkarılan ceninler süngü uçlarında sallandırılmıştır.

Direnin bastırılmasıyla birlikte direnişe önderlik edenler çıkarıldıkları askeri mahkemelerde idama mahkum edilerek katledilmişlerdir. Dêrsim'in direnen halkı ise mecburi iskana tabi tutulmuştur. Bununla da yetinilmeyerek Dêrsim'in çocukları, Türk asker ve bürokratlarının, memurlarının evlerinde birer hizmetçi olarak kullanılmışlardır. Dêrsim halkı üzerinde o güne kadar gerçekleşen katliamları da aşan yeni politikalar devreye konulmuştur. Bu,

linciyeli de öncelikli olarak Kürt kızları bu okullarda Türkleştirilmeye başladılar. Elaziz'de (Elazığ) kurulan Dêrsim, Çewig (Bingöl), Elaziz vb bölgelerden getirilen kız çocuklarının alındığı Sıdika Avar gibi Kemalistlerin görevlendirildiği yatılı bölge okulu bu konuda en somut örneklerden birini oluşturdu. Kürdistan'da buna benzer Kürt kız ve erkek çocuklarının alındığı birçok yatılı bölge okulu açıldı. Buralardaki temel prensip ise her şeyden önce Türkçe konuşup, Türk gibi yaşanmasıydı. Kürtçe düşünüp ve kültürünü yaşama tamamen yasaklanmıştı. Buralarda ortaya çıkarılan modeller ise köylerine, kasabalarına geri döndüklerinde Kürt çocukları için çekim merkezi haline getirilmeye çalışıldı. Bir nevi buralarda okuyan öğrenciler, kendi nesline ihanet eden birer kekkik gibi rol sahibi haline getirildiler.

rekçesi olurken, bu okullarda okuyan çocukların Kürtçe konuştukları için anne-babalarını ihbar edecek düzeye gelmeleri uygulanan asimilasyon politikasının boyutlarını göstermektedir. Bu politika yaygın olarak kullanılmış ve geliştirilmiştir.

Kürdistan'da Koçgiri'den başlayıp Dêrsim ile devam eden sömürgeci askeri işgal harekâtının tamamlanması ve bu süreçte yaşanan katliama varan soykırımların, mecburi iskanların, jandarma zulmünün, devletin Kürt toplumu üzerinde yaratmış olduğu korkunun da bunda etkisi oldu. Dêrsim belgeselini izlemiş olanların da hatırlayacağı gibi, Dêrsim'de yaşananların anlatılması bile bir korku nedeni haline getirildi. Bu korku ve bastırılmışlık altında Kürt toplumunu kültürel soykırıma tabi tutma olanakları daha fazla oluşmaya başladı.

zafer bayrağını dalgalandıracağı bir döneme girildi.

Kürdün kendi kimliğini savunamadığı, Türkleşmeyi ise bir övünç haline getirdiği bu dönem Kürt tarihi açısından da en kritik zaman aralığını oluşturuyordu. Böylesi bir süreçte ya tamamen yok olunarak tarihe karışılacaktı ya da buna karşı başkaldırışın öncülü haline gelinecekti. Apocu Hareketin kendisi de böyle bir kritik anın sonucu olarak ortaya çıktı. Burada verilen karar yok olarak Türkleşme değil, direnerek mücadele içerisinde kendini var etme biçiminde gerçekleşti. Ne yazık ki, verilen böylesi bir karar karşısında en fazla direniş ve karşı koyuşlar da Türkleşmiş Kürtlerden geldi. Bu anlamda Apocu Hareketin ortaya çıkışı, kültürel soykırımla tamamlanmaya çalışılan fiziki katliam ve soykırıma karşı bir başkaldırı anlamına geldi.

Fiziki soykırım ve kültürel soykırımın iç içeliği

Apocu Hareketin ortaya çıkışı kültürel soykırıma karşı bir başkaldırı olmakla birlikte yeni özelliklerle donanımlı bir Kürt kimliğinin oluşmaya başlaması anlamına da geldi. Bu, Türk sömürgeciliği için son derece tehlikeli bir gelişmeydi. Çünkü o zamana kadar elli yılı bulan sömürgeci politikalar, Kürtleri Türkleştirme çabaları bir anda iflas etmişti. O nedenle de buna karşı bir yandan kültürel soykırım politikaları derinleştirilirken, diğer yandan sömürgeci özel savaş politikalarına da yer verildi. Bu, aslında daha önceleri farklı dönemlerin öne çıkan özellikleri olan fiziki ve kültürel soykırımın bundan sonra iç içe geçerek sürdürüleceği gerçeğini ortaya koydu.

Öyle de oldu. Daha sonra grup aşamasını tamamlayarak partileşen PKK'ye karşı toplum içerisinde ırkçı, şoven eğilimlere hız kazandırılması, sol, devrimci, demokratik güçler içerisinde ulusalcılığın geliştirilerek sosyal-şoven çizginin etkili kılınmaya çalışılması ve yine Kürdistan'da işbirlikçi feodal komprador yapının harekete geçirilmesi bu gerçekliğe bağlı olarak yaşanan gelişmelerdir. Bu anlamda iç içe geçen fiziki ve kültürel soykırım her yönüyle Kürdistan halkına karşı komple bir saldırıyı ifade etti. O süreçle birlikte yaşanmaya başlayan katliamlarda bu gerçekliğin somut bir ifadesi oldu.

Bazıları bu katliamları veya saldırıları konjonktürel olarak ele alıp, birer provokasyon olarak değerlendirebilirler. Yapılan bu değerlendirmeler yanlış olmakla birlikte eksik kalmakta ve tamamen hakikati içermemektedir. Hatta var olan bir gerçekliğin eksik olarak sunulmasına ve asıl hedeflenenin de görülmemesine neden olmaktadır.

Burada asıl olarak görülmesi gereken gerçeklik de parça parça gerçekleştirilip lokal olarak gösterilmeye çalışılsa da bunların hepsi farklı biçimlerde kültürel ve fiziki soykırım uygulamalarından başka bir şey değildiler. Maraş Katliamı da Sivas Katliamı da hatta tek tek kişilere karşı gerçekleştirilmiş olan cinayetlerin hepsi bu gerçekliğin somut ifadesidirler.

Maraş ve Sivas katliamlarında iç içe geçen Kürt ve Alevi kimliğine sahip olanlar hedef haline getirilerek katledilmişlerdir. Çorum'da Alevi ve sol kimliğe sahip olanlar imha edilmekle karşı karşıya getirilmişlerdir. Yine sol, sosyalist, devrimci, demokrat ve aydın kimliğine sahip olanlar düşünce ve siyasal inançları nedeniyle ortadan kaldırılmak ve yok edilmek istenmiştir. Bunların hepsi de Birleşmiş Milletlerin de kabul ettiği tanımdaki soykırımdan başka bir şey değillerdir.

kapsamış olsa da sonuçta bastırılmıştır. Koçgiri, Dara Hênê-Henê-Palu direnişlerinde olduğu gibi Agirî ve Zilan'da da katliam ve soykırım politikaları devreye konulmuş ve direnen halk zorunlu göçlere tabi tutulmuştur. Bunlar gerçekleştirilirken de başta Geliyê Zilan olmak üzere birçok alan 'askeri bölge' ilan edilerek buralara giriş ve çıkışlar yasaklanmıştır. Toplu mezarların bulunduğu bu bölgeler bugün bile hala girilmesi yasak alanlar olarak, sivil insanların girişine kapalı tutulmaktadır.

Dêrsim katliamı etnik ve inançsal kimliği hedef alan bir katliamdır

Dêrsim bölgesi ise sömürgeci katliam ve soykırım politikalarının uygulandığı en önemli bölgelerden biri olmuştur. Bugün bile hala canlı tanıklarının olduğu bu katliam ve soykırım, hafızalardaki canlılığını korumaya devam etmektedir. Dêrsim katliamının Kürdistan'ın diğer direniş bölgelerinde yaşanan katliamlardan farklı yönleri de bulunmaktadır. Bunların başında da Dêrsim halkının inançsal Alevi-Kızıbaş kimliği gelmektedir. O nedenle bu katliam, sadece Kürtlerin fiziki olarak soykırıma tabi tutulmasının da ötesine geçerek bir inancın da yok edilmesini hedeflemiştir. Dêrsim katliamının yaşayan tanıkları, Dêrsim'de Türk sömürgecilerinin gerçekleştirdiği soykırımları anlatırken dinleyenleri de isyan ettirecek düzeyde zulüm ve acı dolu yaşamışlıkları dile getirmektedir.

daha sonra 'kışla kültürü' olarak da adlandırılacak olan; kültürel soykırım ya da Dêrsimlileri Türkleştirme ve inancından uzaklaştırma politikasıdır.

Kültürel soykırım

Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'ı Türk uluslaşmasının temel alanı olarak görmesinin bir sonucu olarak uygulamaya koyduğu strateji, parça parça direniş bölgelerinin susturulmasıyla birlikte devreye konulan katliam ve soykırım politikaları ile belirli bir aşamaya getirilmiş oldu. Bu şekilde, Kürdistan toplumu direnç noktalarının bastırılması ile sınırları alınmış bir beden gibi sömürgeciler tarafından istenildiği gibi şekillendirilmeye açık bir hale getirilmiş oldu. Bunun anlamı ise fiziki katliamdan arta kalanların kültürel soykırım altında Türkleştirilmeye hazır hale getirilmemesinden başka bir şey değildi.

Türk sömürgeciliğinin, Dêrsim direnişinin bastırılmasıyla birlikte Kürdistan'da uygulamaya koyduğu stratejinin ana eksenini de bu oluşturdu. Kürtler artık bu süreçle birlikte, Türkleştirilecekti. Sistemin çarkı da buna göre işletilmeye başlandı. Kürdistan'da yatılı bölge okullarının açılması bu anlamda atılan en tehlikeli adımlardan birini oluşturdu. Daha ana kucağından inmemiş olan çocuklar bu okullara alınarak Türkleştirilmeye tabi tutulmaya başlandı. Özellikle de ulusal kimliğin reddedilerek başka bir kimliğin kabulünde kadının oynayacağı rolün bi-

“Apocu Hareketin ortaya çıkışı kültürel soykırıma karşı bir başkaldırı olmakla birlikte yeni özelliklerle donanımlı bir Kürt kimliğinin oluşmaya başlaması anlamına da geldi. Bu, Türk sömürgeciliği için son derece tehlikeli bir gelişmeydi. Çünkü o sürece kadar elli yılı bulan sömürgeci politikalar, Kürtleri Türkleştirme çabaları bir anda iflas etmişti. O nedenle de buna karşı bir yandan kültürel soykırım politikaları derinleştirilirken, diğer yandan sömürgeci özel savaş politikalarına da yer verildi.”

Kürdistan'da birer asimilasyon yuvası olarak oluşturulan bu yatılı bölge okullarında yetiştirilenler, TC devleti adına Kürdistan'da oluşacak olan işbirlikçi ihanetçi yapının dayanacağı zeminlerden biri olarak şekillendirildiler. Bugün bile hala bu okullardan çıkanların Kürdistan'da Türk sömürgecilerinin birer hizmetçisi olarak rol oynamadaki ısrarları bu işbirlikçiliğin nasıl tehlikeli bir boyut kazanmış olduğunun da bir göstergesidir.

Yatılı bölge okullarının dışında da Kürdistan illerinde, ilçe ve köylerinde okullar açılmaya başlandı. Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'ı kendi uzantısı haline getirme politikasının bir sonucu olan siyasal kurumsallaşmasını, bire bir aynı şekilde Kürdistan'a taşımış olmasının da bunda rolü oldu. Bu kapsamda açılmaya başlanan Türk okulları Kürdistan'da ulusal inkarcılığın, Türkleşmenin daha fazla yaygınlaşmasında önemli rol oynadı. Öyle ki, bu okullarda Kürtçe konuşmak yasak ve ceza ge-

Sömürgeci ekonomik yağma ve talanın Kürdistan'a taşınmasıyla birlikte kültürel soykırım politikaları daha da derinleşme olanağına kavuştu.

Kürdistan'dan Türkiye'ye yaşanan göçlerin ve öğrenim görmek üzere Türkiye'de var olan eğitim kurumlarına gidenlerin de kültürel soykırımın etkili hale gelmesinde önemli bir katkısı oldu. Bu çerçevede Türkiye kentlerinin kenar mahallerine yerleşen Kürtler buralarda Türkleşirken, yine mevsimlik işçi olarak Türkiye'ye gidip gelenler, askere gidip dönenler veya Türkiye'deki öğrenim kurumlarında okuyanlar, Kürdistan'da Türkleşmenin temel taşıyıcıları haline geldiler.

1950'ler sonrasında Türkiye'de montaja, tekstile ve ara malı üretime dayalı olarak gelişmeye başlayan işbirlikçi kapitalizmle birlikte Kürdistan'da kültürel soykırım daha da hızlandı. 1960 ve 1970'lerin başlarına gelindiğinde de artık neredeyse kültürel soykırımın

12 Eylül 1980 Askeri faşist cuntasıyla birlikte içerisine girilen süreç ise her yönüyle katmerli hale getirilen fiziki ve kültürel soykırımın yaşandığı yıllar olmuştur. 12 Eylül faşist cuntasının her yönüyle Kürdistan toplumlarına karşı ilan edilmiş olan bir savaş olması da, bu politikanın çok daha derinleşmesine neden olmuştur. Bu anlamda 12 Eylül tam bir toplum kırımı ifade etmiştir.

Ekonomi her yönüyle yağma ve talana açık hale getirilirken, toplum kendine yabancılaştırılmaya başlamıştır. Siyasetin yasaklı hale getirilmesi de toplumun iradesini kırmış ve kültürel olarak tam bir yozlaşmaya yol açmıştır. Böylesi bir süreçte cendere altında tutulan Kürdistan toplumuna uygulanan soykırım daha fazla boyut kazanmıştır.

Nasıl Apocu hareketin ortaya çıkışı fiziki ve kültürel soykırıma karşı bir başkaldırıyı ifade etmişse, bunun bir devamı olan 15 Ağustos 1984 gerilla atılımı da böylesi bir anlama gelmiştir. Sıcak savaş içerisinde Kürt toplumu yeni bir ruhsal şekilleniş içerisine girerken fiziki ve kültürel soykırımın da tersine çevrilmesine, alaşağı edilmesine imkan sunmuştur. Bunun karşısında ise Türk sömürgeciliği, Kürdistan'da kendi varlık nedeni olarak gördüğü soykırım politikasından vazgeçmemiştir.

Kürdistan'da yaşanmaya başlayan toplu katliamlar, faileri belli olan cinayetler, dört bine yakın köyün boşaltılarak, milyonlara varan insanın yerinden yurdundan edilmesi bunun bir sonucu olarak yaşanmıştır. Yerinden yurdundan göçertilen Kürtler, gerek Kürdistan gerekse de Türkiye metropollerine göç ederek varoşların büyümesine neden olmuş ve ucuz iş gücü haline gelmişlerdir. Sadece bununla da kalmayarak bu yaşam alanları özel savaş rejimi tarafından uyuşturucu, fuhuş vb şebekelerin uğrak alanı haline getirilmeye çalışılmıştır. Türk toplumu ile sıkılaştırılan ilişki içerisinde de Türkleşme yönünde bir arayış içerisine girmeleri sağlanmıştır. 2000'lerde AKP'nin iktidar koltuğuna oturmasıyla birlikte sömürgeci soykırım politikaları daha da çeşitlendirilerek işbirlikçi, hain kesimin önü açılmaya, Kürdistan halkının ekonomik ve kültürel olarak Türkiye'yle tam bir entegrasyonu sağlanmaya çalışılmıştır. Çok yaygın bir şekilde dinin kullanılmaya başlanmış olması da Kürdistan toplumu üzerinde uygulanan soykırım politikasına yeni bir boyut kazandırmıştır.

Bu şekilde daha önce Türk milliyetçiliği adına Kürdistan toplumuna dayatılan soykırıma din istismarı ya da dincilik de eklenmiştir. Bunun ise Kürdistan toplumu üzerinde etkileri daha tahrip edici olmuştur. Bugün R.T. Erdoğan, "Kürt sorunu yoktur" derken, buradan yola çıkmaktadır. Bu yaklaşımla da Kürt toplumunun geleceğinin olmadığını ve uygulamaya koydukları politika sonuç verir ise Kürt toplumu diye bir şeyin kalmayacağını dile getirmiş olmaktadır.

Kürdistan toplumuna dayatılan soykırım bugün de devam ediyor

Sömürgeci faşist AKP-Erdoğan diktatörlüğünün dayattığı bu soykırım politikalarına karşı Kürdistan toplumunun "varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama" mücadelesi de devam etmektedir. Bu mücadelenin kat ettiği gelişmeler ise sömürgeci soykırım politikalarına en ağır darbeleri vuran bir boyut kazanmıştır. Geline aşamada Kürdistan toplumunun yerelde halk meclislerinin almış olduğu kararlarla demokratik özerkliklerini ilan ederek, özyönetim direnişlerini başlatmış olmaları da bu gerçekliği anlatmaktadır. Bu direnişlerle birlikte Kürdistan toplumu çok açık bir şekilde, kendi kendini yönetme karar-

lılığını ortaya koymuş olmaktadır. Bu ise sömürgeci faşist AKP-Erdoğan diktatörlüğünün derinleştirerek uygulamaya koyduğu sömürgeci soykırım politikalarının çöktüğünün ilanı anlamına gelmektedir. Bu gerçekliğe rağmen, sömürgeci TC devleti, Kürdistan toplumuna karşı stratejik önemde ele aldığı ve varlık-yokluk nedeni olarak gördüğü soykırım politikalarındaki ısrarını da sürdürmektedir. Mevcut durumda Kürdistan'da özyönetim direnişlerinin yaşandığı bölgelerde, özel kirli savaşın almış olduğu biçimler de bunun bir sonucu olarak devreye konulmuştur.

Özel, kirli savaşın Kürdistan'da devreye koyduğu ve uyguladığı politikalar bir nevi 1925'ler ile 1940'lar arasında

Önce bir bölgede sıkıyönetim ve olağanüstü hal yasalarını uygulamaya koyarak, kuşatma altına aldığı, toplumu ilan edilen sokağa çıkma yasaklarıyla teslim almaya çalışmakta ve bunu da katliamla tamamlamaya çalışmaktadır. Bunu takiben bir başka bölgede aynı politikaları devreye koyarak bunu sürekli bir hale getirmek istemektedir.

Kürdistan'da uygulamaya konan bu politikanın bütünlüklü bir şekilde ele alınmaması ve buralarda gerçekleşen katliamların da bu gerçeklik içerisinde görülmemesi uygulamaya konulan bu sömürgeci soykırım politikalarının da yeterince anlaşılmasına neden olmaktadır. Sadece bu da değil; Kürdistan halkının fiziki soykırıma karşı başlatmış

daha derinleşerek yaygınlık kazanması da sömürgeci soykırım politikalarının giderek etkisini yitirerek, yenilgiye uğratılacağına bir kanıtı olmaktadır.

Sömürgeci soykırım karşısında sağlam duruş zafere götürecektir

Fiziki soykırım karşısında Kürdistan toplumunun geliştirdiği ve bir kazanıma dönüştürdüğü direniş mücadelesinin eksiksiz ve her yönüyle yeterli olduğunu söylemek de mümkün değildir. İçerisinde hala ciddi eksiklik ve yetersizlikleri taşımaya devam etmektedir. Bu eksikliklerin başında direniş bölgelerinin bir birini tamamlayan ve giderek bütünlüğe içerisinde giren bir tarzı yakalayamamış ol-

nümüzde DAİŞ ve Kürdistan'da fiziki soykırım saldırıları içerisinde yer alan özel hareket güçleri ve bunun içerisinde kendine 'Esedullah Timi' adını veren kontra çeteler için de aynı şeyi söylemek mümkündür.

Oysa farklı dönemlerde değişik isimlerle anılmış olsalar da bunların hepsi sömürgeci faşist TC devletinin resmi fiziki soykırım güçleridir. Bunlar arasında bir fark vardır. O da; farklı dönemlerde almış oldukları isim ve kullandıkları bölgelerdir. O nedenledir ki, bu fiziki soykırım güçleriyle sömürgeci devleti arasındaki ilişkinin yeterince ortaya konulmuş olmaması bunlara karşı geliştirilen mücadeleyi de zayıf kılmaktadır.

“Özel, kirli savaşın Kürdistan'da uyguladığı politikalar bir nevi 1925'ler ile 1940'lar arasında uygulamaya konan fiziki soykırım saldırılarına yeniden bir dönüş anlamına gelmektedir. O zaman da Kürdistan'da direniş bölgeleri parça parça hedeflenerek bir sonuca ulaşılmaya çalışılmıştı. Önce Dara Hênê-Hênê-Palu bölgelerindeki direnişlerin bastırılması, ardından Ağrı, Zilan'ın üzerine gidilmesi ve daha sonra da Dersim'e yönelmiş olmaları tamamıyla bu gerçeklikle bağlantılı olarak gerçekleştirilmiştir.”

uygulamaya konulan fiziki soykırım saldırılarına yeniden bir dönüş anlamına gelmektedir. O zaman da Kürdistan'da direniş bölgeleri belirli bir zaman içerisinde parça parça hedeflenerek bir sonuca ulaşılmaya çalışılmıştı. Önce Dara Hênê-Hênê-Palu bölgelerindeki direnişlerin bastırılması bunu takiben de sırayla Agırî, Zilan'ın üzerine gidilmesi ve daha sonra da Dêrsim'e yönelmiş olmaları tamamıyla bu gerçeklikle bağlantılı olarak gerçekleştirilmiştir.

Sömürgeci TC devleti, bu şekilde fiziki soykırım politikasını devreye koyarken, Kürdistan'ın tamamında böyle bir harekâtı başlatmadığı gibi bir bütün olarak da Kürdistan toplumunu karşısına almayı kendi çıkarına görmemiştir. Hatta böyle bir politikayı pratikleştirirken, işbirlikçi hain çevrelerden de sonuna kadar yararlanmayı önüne bir hedef olarak koymuştur.

Bugün de Kürdistan'da uygulamaya konan imha ve soykırım saldırıları 1925'lerle '40'lar arasında yaşananlara bu yönleriyle de benzemektedir. Bu çerçevede de sömürgeci soykırım güçleri, Kürdistan'ın tamamında bir imha harekâtını başlatmak yerine parça parça bir yönelim içerisine girmiştir.

ması geliyor. Kürdistan toplumunda bu direnişlerin yeterince anlaşılması eksikliğin aşılmasında temel bir engeldir. Türkiye toplumuna olması gereken düzeyde ulaşılmamış olması da ayrıca sömürgecilere güç veren ayrı bir yetersizlik anlamına gelmektedir.

Tabii tüm bunlar, özyönetim direnişlerinin yaşadığı yetersizliklerin tamamını ifade etmemektedir. Bununla birlikte sömürgeci soykırım güçlerinin yeterince teşhirinin yapılamamış olması da başlı başına bir eksiklik. Psikolojik savaş organlarının Kürdistan'da soykırım gücü olan özel hareket güçlerini, çetelerini olduğundan daha farklı göstererek, topluma bu şekilde kabul ettirmeye çalışıyor olmaları da bu gerçekliği doğrulamaktadır.

Geçmiş süreçlerde de böylesi yetersizlikler yaşanmış, imhacı özel savaş güçlerinin sömürgecilikle olan bağı doğrudan topluma gösterilememiştir. 1980'ler öncesi Kürdistan ve Türkiye toplumlarının başlarına bela haline getirilen sivil faşist, kontra güçlerin sömürgeci devletin uzantı ve çeteleri olduğu, topluma kavratılmamış olması da bu gerçeklik içerisinde yerini almıştı. Bunun bir sonucu olarak da toplum sivil faşist, kontra güçleri devlet dışında ele almış ve devlet de bunu kendi meşruiyetini sürdürme doğrultusunda kullanmıştı. 1990'lı yıllarda Kürdistan toplumuna karşı kullanılan olan JİTEM ve Hizbulkontra için de yaklaşım ve onları teşhir etme konusunda benzeri bir yetersizlik yaşanmıştır. Bu da sanki JİTEM ve bu katliam çetelerinin sömürgeci devletin militarisit güçleri dışında, onlardan bağımsız hareket eden çetelermiş gibi düşünülmesi yol açmıştır. Hizbulkontraya yaklaşımda da benzeri bir ele alış görülebilmektedir. Gü-

Soykırımcı güçler yenilmeye mahkumdur

Önder Apo, Kürdistan toplumunu tahlil ederken; "kültürel soykırım kısırcacında olan bir halk" olarak tanımlamaktadır. Bu tanımlama ile Kürdistan toplumunun hala soykırım tehdidi altında olduğunu belirtmiştir. O nedenledir ki, Kürdistan'da demokratik özerk yönetimler ilan edilip özyönetim direnişleri geliyorsa da, böyle bir tehlikenin ortadan kalktığını söylemek mümkün değildir. Önder Apo, Kürdistan toplumunun kültürel soykırım kısırcacında olduğu yönünde bir tespit bulunurken, bundan kurtuluşun yolunu da göstermektedir. Bunu da "Demokratik Ulus Çözümü" olarak formüle etmektedir.

İşte fiziki ve kültürel soykırımı durduracak ve yenilgiye uğratacak olan da Önder Apo'nun belirlediği gibi Demokratik Ulus Çözümü'yle olanaklı hale gelecektir. Onun içindir ki, önümüzde duran temel görev, özyönetim direnişlerini daha da derinleştirerek yaygınlaştırmakla birlikte, Demokratik ulusun boyutlarını inşa etmektir.

Bu sağlandığında fiziki ve kültürel soykırımın önüne geçilerek 'varlığını koruma ve özgürlüğü sağlama' mücadelesi zaferle taçlanmış olacak ve içerisinden geçmekte olduğumuz günlerde yıl dönümlerini karşılamış olduğumuz Maraş, 19 Aralık zindan ve Roboskê katliamlarının gerçek anlamda hesapları sorulmuş ve bu katliamlarda yaşamlarını yitirenlerin anılarına bağlı kalınmış olacaktır.

Avesta Harun Fırat

Özgürlük savaşının yiğit kadını

Kod Adı: **Avesta Harun Fırat**
Adı Soyadı: **Filiz Şaybak**
Doğum Yeri: **Van**
Şahadet Tarihi ve Yeri: **12 Eylül 2014 / G.Kurdistan-Mexmûr**

Sehit Avesta ile ilk olarak Zap eyaletinde tanıştım. Mücadelemizin öncü kadrolarından bazı arkadaşların şahadetlerinin yaşadığı ve gerilla üzerinde ağır bir duygusal atmosferin hakim olduğu bir dönemde, 2011 yaz sürecine denk gelmişti. Savaşımızın bilim ve teknik olarak uzmanlığa en çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde heval Avesta'nın suikast okulumuzda eğitim verecek düzeyde kendini eğitmiş olması dikkatleri üzerine toplamıştı. Aslında heval Avesta ile çok uzun süre birlikte kaldığım ya da yakından tanıdığım söylenemez ama tanıdığım ve aynı yaşamı paylaştığımız dönem boyunca üzerimizde büyük bir etki ve derin bir iz bıraktığını söyleyebilirim.

Biz; özümüzün, toplumsal özgürleşmenin arayışı ve savaşında olanlar için bir arada zaman olarak uzun yaşamış olmak veya olmamak çok belirleyici olmuyor. Kısa bir zaman da olsa paylaşılan anlar ve değerlerin yüceliği yoldaşlar arasında kopmaz bağlar oluşturabiliyor. Beyni ve yüreği Apoculuk için atan her devrimci aynı amaç doğrultusunda savaşan her insanı hissedebilir, ondan olabilir, onunla olabilir. PKK'nin fedai militanlığında yaratılan da budur ve biz, bunu yüce şehitlerimize borçluyuz.

Heval Avesta duygularını örgütleyerek ve büyüterek savaşta yansıtmasını bilen bir yoldaşımızdı. Askeri eğitime kaba bir askeri mantık ile yaklaşmıyor, bir sanat eğitimi gibi ele alıyordu. Hem kendisini uzmanlaştırıyor ve eğitiyor hem de yoldaşlarını... Elbette bir devrimci olarak yaşamın moralini, coşkusunu, estetiğini bir kadın olarak geliştirmek, beslemek gibi bir sorumluluğunun bilinci ile de hareket ediyor bu kutsal toprakların kültürel ve sanatsal geleneğini sürdürüyor.

Bu nedenledir ki, bir dönem büyük bir ilgi ile bağlama öğrenmeye çalışmıştı. Aynı zamanda kültürel geleneğimizin bir ifade biçimi olarak yöresel halk oyunlarımıza büyük bir ilgi ile yaklaşmış ve bunu yaşadığı birliklerde örgütlü bir gelişmeye sevk etmişti. Böyle çok yönlü bir arkadaştı. Yer aldığı birliğin hem askeri komutanı hem de moral kaynağıydı.

Eğitimi ardından Xakurkê alanına geçtiğini öğrendim. Elbette Avesta arkadaş gibi neşe dolu, kabına sığmayan bir yoldaşımızın alanımızdan ayrılması bizi etkiledi. Fakat bir birliğin komutanlığını yapacağını duyunca çok sevinmiştim. Çünkü onun yoldaşlığa verdiği değeri, anlamı, önemi biliyorduk ve bunu HPG

ve YJA-STAR saflarına katılan yoldaşlarımıza öğretip yaşatacağına olan inancımız çok büyüktü. Ve nitekim Avesta yoldaş bizi yanıltmadı. Öncelikle PKK ve PAJK fedai militanlığının yaşamda en güzel örneği olmayı başararak, Bêrîtan ve Zilanların, Kemal ve Agitlerin amansız bir takipçisi oldu.

Avesta yoldaş; yüzyıllardır egemen ve soykırımcı güçlerin basıncı ve zulmü altında kalan Kürt halkının, birgün kölelik zincirlerini kırarak özgürlüğüne kavuşacağına inanıyor ve o inançla mücadele ediyordu. Ahlaki ve politik toplumun özgürlük ilkeleri ile gerçekleşeceğine inanıyor ve buna göre yaşıyordu.

Toplumun varlığını koruyabilmesi için öz savunmanın geliştirilmesi gerektiğini belirtiyor ve örgütlenmenin bu temelde olması gerektiğine inanıyor. Uzun bir dönem görüşemedik. Farklı görev sahalarında yer aldık. Ama yine de Avesta yoldaşın komutasında ideolojik ve askeri eğitimlerin güçlü bir yoğunlaşma ile yaşandığı haberlerini alıyorduk.

Uluslararası hegemonik güçlerin Ortadoğuyu ve özelden de Kürt Halkını hedefleyen, özünde halkların kardeşliğine karşı bir ideoloji ile katliam hareketini başlattığı dönemde, halkların kardeşliğinin ilkel savunma gücü HPG ve YJA-STAR olarak insanlık değerlerini koruma ve yaşatma savaşının sorumluluğuyla Mexmûr, Kerkük ve Şengal halkımızı soykırımcı güçlere karşı savunma hareketini gerçekleştirdik.

Heval Avesta; bu harekate Mexmûr hamlesini gerçekleştiren birliklerimizden birinin komutanı olarak katılmıştı. Heval Avesta'nın savaş koşullarında da kendi savaşçısıyla ve birliğiyle en çok bütünleşmeyi sağlayan, eğitiminden ve yoğunlaşmasından taviz vermeyen bir komutan olması bu süreçte en belirgin özelliği olmuştur.

Onunla Mexmûr'da bir eylem planlaması toplantısında yeniden karşılaştık. Onu gördüğüme çok sevinmişim. Ne de ola uzun bir zamandır görüşmüyorduk. Fakat onun eylemde hangi düzeyde yer aldığını bilmiyordum.

Sıcak ve neşeli bir tebessümle; "merhaba" dedi. Ve konu konuyu açtı. Daha önce beraber olduğumuz arkadaşları sordu, her birini özenle sordu ve çok özlediğini söyledi. Derken ayrılık anı geldi, heval Avesta kendinden emin bir komutan edasıyla grubunu topladı ve gitti. Yapılan planlamada eylemin saldırı kolunun komutanı idi.

Eylem sabahın erken saatlerinde başlayacaktı. Heval Avesta'nın grubunun yerine ulaşmış, ulaşmadığını anlamak için çok kısa aralıklarla konuları ve durumları soruluyordu. Arkadaşlarımızın konumu herşeyi belirleyecekti.

Heval Avesta'nın grubu yerine zamanında ulaştı. Fakat ortalıkta düşman yoktu. Düşmanın köyü boşaltıp etrafa pusu kurduğu çok geç fark edildi. Grup pusunun tam ortasına düşmüştü.

O yüzden çatışmalar sanıldığından

daha erken başladı. Hepimiz bir yer bularak mevzilendik ve çatışmaya başladık. Yoğunlaşan çatışma sesleri içerisinde Heval Avesta'nın telsizden bir kaç kez sesini duydum. Arkadaşlar telsizden yanıt veriyor ve konuşuyorlardı. Bir süre sonra sesi kesildi, üst üste gerçekleştirmek istediğimiz bağlantılar sonuçsuz kalıyordu. Artık onun sesini duyuyorduk. Yaralanmış olabileceğini düşündük. Öyle hissediyorduk.

Bir süre sonra oradaki arkadaşlar yaralandığı bilgisini bize ulaştırdı. Hemen harekete geçtik.

Heval Avesta'nın yanımıza getirilmesi için zırhlı bir araç gönderildi. Onu alıp getirdiklerinde gün hala ağır marmışı. Ben eylem koordinelerinden birinin yanındayım, uzaktan farları açık halde hızla gelen zırhlı bir aracı gördüm. Birden bire araç bir patlama ile toz toprak ve duman içinde kayboldu. Arabada mayın patlatılmıştı. Ne olduğuna anlayamıyordum. Birden affaladım, düşünsel bir sarsıntı yaşadım. O an damarlarımdan akan kan adeta geri çekilircesine buz kesti. İnanmadım. Hemen yerimden fırlayıp aracın olduğu yöne doğru koştuk. O an her şeyimle heval Avesta için, yoldaşlarım için bir şeyler yapmak istiyordum. Yanımdaki yoldaşımla onları kucakladık, yanımızda getirdiğimiz araca yerleştirdik. Onu bir an önce sağlam bir yere ulaştırmak için hızla yola çıktık.

Yaşamımda hiç ama hiç unutamadığım bazı kesitler, anılar vardır. heval

Avesta'la ile yaşadığım o an, o kesitlerden birdir. Zaten bizi diri tutan, yürüten, güç veren değerler böyle yaratılmadımı? Yaratılan değerler deryasında bizde birer damla değil miyiz...

Heval Avesta omzu ile boyunun keşiştiği noktadan mermi yemişti. Ölümçül bir noktadan vurulmuş olsa da kurtarılabilirdi. İlk yaradan bunu anlamak zor değildi. Fakat getirildikleri araçta mayın patlaması yarasını ağırlaştırmıştı.

Başını kolumun üzerinde tuttum. Kan bulaşmış saçları yüzüne sarkmıştı. Yüzünü temizlerken ellerimle, o da bana bakıyordu. Sonra gözlerini kapattı.

Bir gerillanın en çok zorlandığı anı sorsalar bana "yaşam ve şahadet arasında duran yoldaşını yaşatmak için elinden hiçbir şeyin gelmemesidir. Uğruna ölümlere koştuğun yoldaşını hayatta tutamamaktır" derim.

Bir an sonra "heval Avesta gözlerini aç" dedim. "Bak hala Heval Zilan'ın rozeti kalbinin üzerinde duruyor" dedim.

Çocuğu bir tebessüm belirdi yüzünde. Bu tebessüm Heval Avesta'nın yüzünde gördüğüm son tebessümdü...

Yoldaşım kollarımda can veriyordu ve ben hiçbir şey yapamıyordum. Belki de savaşın en acı yanı buydu. Sevdiklerimizi, yoldaşlarımızı gidecekleri yerden bir daha geri döndürememek...

Heval Avesta'yı araca bindirdiğimizde ondan geriye 'heval' diye inleyen bir sesi kaldı. 'heval' sesi yüreğime, bilincime işledi. Tüm iniltileri içerisinde unutamadığım bir buydu ve unutmak ihanettir...

Tüm şehit yoldaşlarımızın hakikatinde elbette ki bir Önderlik gerçeği olgusu vardı. PKK ve PAJK fedai militanlığının sarsılmazlığı, Önder Apo'dan edinilen ideolojik, felsefik yaşamla doğrudan ilintilidir.

Çünkü Önder Apo'nun öğretisi, bir insanlık öğretisidir. Kadının özgürlük öğretisidir. Toplumun kolektif değerlerinin bir öğretisidir, özgürlüğü barındırır. Bu öğreti de erkek egemen zihniyetin şekillendirdiği toplumun çözülüşü, ahlaki ve politik toplumun yaratılması vardır.

Avesta Harun Fırat yoldaşımız, Önderliğimizin öğretisine olan bağlılığı, demokratik ulusu inşa hamlesine katılmındaki kararlılığı ve başarısına olan inancıyla örnek bir militan duruşu sergilemiştir. Onun ardılları olan bizlere düşen ise onun büyük kararlılık ve başarı tutkusunu mücadelemizde yaşatarak zafere taşımaktır.

Serkeft Karadeniz

Baş tarafı 24'te

Şer karekî kolektif e. Lê şerê ku di Gabarê hate meşandin de di asta rêveberiyê de bi tenê Hevalê Gelhat ji Hevalê Adil re dibû alîkar. Mirov dikare bibêje ku yek sedemek şehadeta wî jî tenê mayîna wî bû. Lê ruxmî tenê mayîna wî jî, tim bi coş, moral û dilnizim bû. Tiştê ku jiyankîra her tim bi hevalan re parve dikir. Kêliyeke vala ti carî ji xwe re nedipejrand. Jiyana wî bi xwe perwerde bû. Derdora xwe tim perwerde dikir. Mirov dikare bibêje di keşayeta xwe de rêxistin dida jiyana kirin.

Fermandar Adil bi tenê jî tiştêkî re tehemül nedikir, ew jî têkçûyîn bû. Ber-

tekên wî yên li hember têkçûyînê, kesayeteke serkeftî di rastiya wî de ava kir. Dîsa mirov bixwaze Hevalê Adil nasbike, kîna wî ya ku ji serhildana Agirî mabû ku Îhsan Nûrî Paşa digot, "Agirî agir dibarîne" kîna û hêrsa wî, mîna volqanên çiyayê Agirî bû.

Belê em werin dîsa pêvajoya Gabarê, vê pêvajoyê tenê mirov dikare bi romanekê şîrove bike. Lê kurt be jî em li ser vê pêvajoyê rawestin. Di şahadeta Hevalê Adil û hevalên din de, zanist û teknolojiya dewletên kapitalist rolekê sereke leyistin. Dewleta Tirk ji dewleta Îsraîlê heron kiribûn. Heron wê demê nû bû û gerîlayên PKK'ê ev teknîka hîna zêde nasnedikir. Lê çala-

kiyên fermandar Adil, mîna çalakiya Çiyayê Bizina, TRT, Gabar, çalakiya kuştina serheng û serdarên Tirkan hwd. dijmin felç kiribû. Vîna dijmin şkestibû û tenê di destê wî de heronên Îsraîlê mabû. Wext mîna rûbarekî har demsal ber bi zivistanê dibir, pirs-girêka erzaq pir cidî bû, ji xwe berxwedana heyî bi zikê birçî hatibû meşandin. Dijmin rastiya Gabarê baş dizanibû û tim li derdora Gabarê kemîn diavêt. Fermandar Adil li pelên derên weşiya mêze dikir û xemgîn dibû; "Ax me ev zivistan jî derbas bikira, bi biharê ve emê bikevin bajarên derdorên Gabarê û ji dijmin paqij bikin". Quwetên biryargeha Gabarê ji

bo peywîrek erzaq xwe dabûn noqteyek ne guncav. Heronan 24 saetan nêçira gerîla dikir. Bi dehan caran serdegirtinê noqteyan ên dijmin bi teknîkê çêbibûn. Saet 3:30'î şevê balafirên şer li noqteya biryargeha Gabarê dan. Heval dîsa difikirin ku ew serdegirtin jî mîna ewên dîtir ê bi teknîkê were kirin. Îxtîmal nadin ku di bin êrîşa hewayî de leşker jî were. Leşkerên Tirk derdora şikefta fermandar Adil wan girtibûn. Saet neh û nivê sibê, Hevalê Adil serbazekî Tirkan dikuje û şer destpê dibe. Di vî şerî de Hevalê Adil jî dilê xwe birîndar dibe. Heval bi kefiyekî rûyê wî digrin û dibêjin ji xwe şehîd ketiye, lê tam di wê kêliyê de fermandar Adil ji

nişkave radibe û bi dirûşmên, "Şehîd namirin, Biji Serok APO", dibeze.

Ji bo cenazê wî nekeve destê dijmin dibeze, dibeze. Ji ber ku ew jî hemû zor û zehmetiyên şoreşê re beziya bû. Dibeze ji ber ku ew mîna çiyayên Botanê tim serhildêr bû. Belê, ev nivîs nabe ku kêliyeke jiyana fermandar Adil îfade bike, berî ku tevli nav karwanên nemiran bibe piştê xwe dabû darekê û awirên wî yên hişk û wêrek li ser dijmin bû, kulma wî şidayî bû. Her kêliyeke bi te re şanaziya jiyana me ya herî mezin bû. Em ê te ti carî ji bir nekin û nedin ji bir kirin.

Îskan AMED

ABÎDEYA DILPAKÎ, EGÎDÎ Û WEKHEVIYÊ FERMANDAREKÎ APOYÎ

Ramazan Aylî (Adil Amed)

Dîrokeke bi êşe Botan. Navenda vejîna mirovahiyê, pîrozbûnek bêhempa dide axa wê. Erdnîgariya wê, gelek êşên mezin kevin kir. Çawa ku îro xwe bi rabirdû xwedî dike û digihîne dahatû, şehit Adil axa Botana qedîm jî bi berxwedan û têkoşîna xwe gihandiye roja me. Gelek şer û pevçûn, artêşên dagirker xwestin axa wê ya bihûştin bikin dojah. Lê axa wê ya çiyayî her çû bedewbû, her çû bi destanên lehengên egîdî xwe neqîşand. Xwezaya wê ya efsûnî, dîroka wê ya zindî, heybeta wê ya serhildêr mîna gerîneka avên kûr mirov dikişîne hinavên xwe. Pêxember Nûh, jiyana pîroz ji bo ji lanetbûyîna biparêze, berê keştiya xwe dide ber bi çiyayê Botanê. Cûdiya Mirada hambêza xwe ji serhildana Pêxember Nûh re vedike. Neolîtîka Mezopotamya çawa cara yekemîn ji mirovahiyê re dibe dergûşa civakbûyîna, çandîniyê û hwd. Ji bo pîrozbahî bi ser keve careke din Cûdiya Mezopotamya xwe digihîne hewara mirov, nebat û lawirên keştiyê Pêxember Nûh. Botana Mezopotamya, gelek caran ji keremeta mirovahiyê re bûye wargeheke dîrokî. Axa wê ya kevnar û serhildêr ti carî zaliman nehewandiye. Her tim li dijî zalim û serdestan bi çiyayên xwe, bi zarokên xwe yên leheng şer kiriye. Ti carî rê nedaye seferên Îskender ê Makedon, desthilatdarî û dagirkeriya dewletên dîtî. Egîdî, berxwedanî, pîrozbûn tim mohra xwe li rûpelên dîroka wê ya zêrîn xistiye. Netew dewleta Tirk qirkirin, bişaftin, înkâr û îmhayek pîr mezin li ser gelê Kurd meşandiye. Li hember zilmê cewherê xwezaya gel e ku tevgera PKK'ê jî ji vê bandora bêsiud reweke ber-tekekê azadiyê derket holê.

Cih û warên destpêkê Botan e. Ji bo fişeka yekemîn; gerîlayên Kurd û gelê Mezopotamya, ji bo li hemberî zordestan xwe biparêzin berê xwe dane hêlîna teyrana, çiyayên asê. Egîdî ku tim li hemberî neheqiyê şer kirine, tim xwe spartine dergûşa çiyayan. Çiya tim ji gelên bindest re bûne perestgehên pîroz. Nexşeya Botanê bi vîn, wêrekî û xwîna egîdan hatiye xîz kirin. Fermandarê mezin Egîdî li hemberî neheqîya dewleta Tirkan li ser vê xakê bû ferman, bû meşaleya agir ê ku ti carî netemire li lûtkeyên Botanê.

Yek ji şopdarên fermandar Egîdî jî rêhevalê Adil Bilikî ye. Rêheval Adil Amed, li gundê Bilîka ku li qontarê çiyayê Cûdî ye hate dinyê. Di temenê zarokatiya xwe de êşên pîr mezin dijî. Du birayê wî yên mezin ku li ser sînorê Bakur û Başûr qaçaxvaniyê dikin ji aliyê wampîrekî ve, ango leşkerên Saddam Huseyn ve tîn kuştin. Ji ber vê bûyera biêş berpirsiyariya malbatê dikeve li ser milên wî yên biçûk. Lê wî di jiyana xwe de tim bi dilekî mezin têkoşîn kir. Ji bo aboriya malbatê, jî Cûdî komir dibir navçeya Sîlopiyê difiroto û debara malê bi wî rengî dikir. Zîrekbûna wî, fêh û feraseta wî bala şênîyên gund dikşand. Lê di xeyalên Adil de tim xwe giyandina lûtkeyên Cudiye Mirada hebû. Rêhevalê Adil, hê di temenekê biçûk de bala gerîlayên ku tîn gund û diçin jî dikşîne û gerîlayên têkoşîna azadiya gelê Kurd bi zagona leşkerî ve wî di sala 1987'an de tevî nava refên gerîla dikin. Lê min ev yek ti carî hezm nekir min digot; "PKK ne ji bo kuştina gelê Kurd ji bo jiyandina gelê Kurd têkoşîn dike. Dema ez çûm çalakiyê min nehişt heval destê xwe bidin zarokan û min wan parast, lê dema piştî çalakiyê em zivirîn noqtê, Zekî ez bêçek û rext kirim û fermana îdamê da min. Haya min jî ji ti agahiyên nebû, lê dewleta Tirkan qenal TRT 1 di nûçeyên xwe de gotibûn "terorîstên nebişkêr, nikarin çend zarokan bikujin". Li ser vê nûçeyê Zekî jî tehrîk bû û min bêçek û rext kir. Lê bawerîya min jî tim bi edeleta partiyê hebû. Ji ber ku min biryareke rast dabû û pêkanî bû". Fermandar Adil dema behsa bîranîna xwe dikir kûr û dûr diçû, keserên kûr dikîşand û digot, "Heval, min pîr êşên mezin kişand. Lê tiştê ku min li ser linga dihêle, tolhildana şehîdan û gelê min e". Dema mirov li fermandarê efsûnî hevalê Adil mêze dikir, mirov êşên ku kişandiye û vê yekê çawa kesayetek pola afirandiye didît. Ew tim di zor û zehmetiya de li pêş bû. Digot, "Hez-kirin çalakbûyîna". Fermandarê eyaletê bû, lê tim diçû keşfê, peywirên erzaq anîna, nobet digirt, ji hevalan re bo xwarin çêbike li mitfaxe, ji bo nan bipijîne li ber sêlê, di çalakiyan de tim di êrîşê de bû. Ango ji dervî çend saatên xwe Hevalê Adil vala dîtî nepêkan bû. Bi vî terzê xwe, hevalên derûdora xwe perwerde dikir. Bi sekna

xwe ji pêdiviyên demê re dibû bersiv. Enerjiya Hevalê Adil, hezkirina wî ya ji welat, gel û têkoşîna azadiyê re bû. Enerjiya Hevalê Adil, bi ked û fedekarî, bi coş û moral, bi terz-taktîk, tempoşewaz û dewlemendiya îradeya kesayet li ber çavan radixist. Tiştê ku herî zêde fermandar Adil dixist tengasiyê, rewşa Rêber Apo bû. Rewşa Rêber Apo êşek bêsinor dida wî. Û ev yek tim dianî ziman, "Heta Rêber Apo azad nebe jiyîn ji min re herame". Hevaltiya wî tim rast û durust bû, ji ber ku êşên hevalên kêleka xwe tim hîs dikir. Ji bo hevaltiyê biparêze bi dehan caran ligel me xwe dixist xeteriyê.

Civakbûyîna di kesayeta Hevalê Adil de tim bi vî rengî dihat jiyîn. Ew gulekî ku birîna dijwar dipêça bû. Ew dilek bû ku ji bo hevaltiyê diavêt. Dema hevalek li Dêrsimê şehîd biketa nedixarî, xwarin nedixwar û jiyana asayî nedipejirand. Lê dema diçû li ser gir û çeperên dijmin, bi afirîneriyê pîr hostayî derbe li dijmin dixist û vedigeriya, bêhna wî derdiket û dikaribû nefes bistenda. Dema fermandar Adil têtê gotin, pêwîste destpêkê evîna wî ya terz, qûral û pîvanên gerîlatî bê bîra şopdarên wî. Ji ber ku gerîlatî ji bo heqîqetê serhildane, serhildêriye. Ew fermandarekî ku welatê xwe dixwest ji zorbatîya dewleta rom rizgar bike. Ji ber ku sêhr-heybet û çavkaniya hêza gerîla, pîvan û quralên wîne. Ji ber vî sedemê, disiplin di cewherê xwe de tim zindî dihişt. Şer qada xeteriyê û rîskêye, şer bi xwe duelo ye, bibiryar-bûyîna bi bû taybetmendiya kesayeta wî. Bi biryardayînekî pîr xurt bi zeka û hestên pîr mezin, di qada xeterî û rîskê de li hemberê neyarê hov, disekînî, şer dikir û hevalan dida şer kirin. Bi wêrekiyek pîr mezin tevî çalakiyan dibû û encam digirt.

Fermandar Adil bînavber 21 sal, bitaybet jî li çiyayên Botanê û li gelek deverên cuda fermandartîya gerîla bi serkeftî meşand. Dixwazim çîroka meşa wî ya azadiyê ya bi istîkrar kurt be jî parve bikim. Afirînerî, her tim bera-vajî dijmin xwe rêxistin kirin, hunerên wî yên hest-aqil û milîtanek bawermed; li hemberî zor û zehmetiyên hewldanên çavkaniya wî ya fikir, îrade, xwînsariya wî ya dinav mirinê de jî, rast fikirandin û tevgerkirin. Hestewariya wî ya le-

wazîya dijmin dîtî û çûyîna ser hedef û hedef xistin, îrade dijmin şkandin. Hişyarbûn, jîrbûn û bawerîdayîna hêza xwe, ev taybetmendiyan wî di şer de tim li pêş bûn. Fermandar Adil di van 21 salan de, di gelek çalakiyan de, di êrîşê de, di parastinê de, di koordîne de, di kemînan de, di sergirtinê dijmin de rol û mîsyon girt û bi serkeftî têkoşîya. Di sala 2006'an de Rêber Apo got; "Milîtanên bîmin ve girêdayî bila biçin Bakur". Fermandar Adil jî di vî salê de derbasî çiyayê Gabarê, warê fermandar Egîdî bû. Di vî salê de bi dehan çalakiyên serkeftî pêşxist, ji ber ku pêşengtiya Gabarê û di dîroka şerê PKK'ê de Gabar xwedî cihê stratejîk bû. Vê jî dida nimandin ku dê sala 2007'an pîr dijwar derbaz bibûya. Nîjadperestiya netew dewleta Tirk û hevparên wî yên dewletên kapitalîst û emperyalîst, Emerîka, Îngilîz û Îsraîl bi hev re qomploya navnetewî dixwestin di sala 2007'an de kûr bikin û bimeşînin. Li girava Îmraliyê jeh-rîkirina Rêber Apo, di giyana fermandar Adil û gerîlayan de înfîlek afirand. Artêşa Tirk bi hêza xwe ya deh hezaran ve operasyonê pîr berfireh li Gabarê da despêkirin. Armanca operasyonê, rola Gabarê ya pêşengtiya stratejîk bişkîna bû. Li her deverê Gabarê şer-pevçûn û şewat bû. Ew rewş di Adarê de destpêkir heta dawîya meha Gulanê berde-wam kir. Li aliyekî êrîşên dewleta Tirk û dostên wî yên kapitalîst, li aliyê din jî komekê biçûk û dinava bêderfetiyan de di pêşengtiya Hevalê Adil de gerîlayên Kurd. Di vî pêvajoyê de gerîlayên Kurd berxwedaneke dîrokî nişan dan û bi dehan caran derbeyên pîr giran li dijmin xistin. Birçibûn, tazîbûn, bêcebilxanebûyîna hebû, lê bes bawerî û îradeya wan mîna taybetmendiyan xwezaya çiyayên Botanê bû. Li hember ewqasî êrîşên firokeyên şer, kobrayan, hawan, obusan û silehên ferdî yên dijmin, gerîlayên Gabarê bi vîna xwe ya tazî li berxwedidan. Fermandar Adil di civînekê de jî ji bo dengê çekên dijmin bi henekî digot, "Dengê van çekên dijmin nebe xewa me nayê." Bi vî awayî hevalên ligel xwe motîveyî şer dikir.